

JEREMIAH

Tukakinyen Book in JEREMIAH

Mwet palu *Jeremiah* el moul inmasrlon yac 625 nu ke 585 meet liki Christ. Lusenna pacl el sie mwet palu, el sensenkakin mwet lun God ke ongoiya lulap ma ac putatyang nu fin mutunfacl Judah ke sripen elos alu nu ke ma sruloala ac oru ma koluk. El moul na nwe ke el sifacna liye kas in palu lal akpwayeyiyuk: ke acn Jerusalem, wi Tempul, kunausyukla sel Nebuchadnezzar, tokosra Babylonia, ac oayapa ke tokosra lun Judah ac un mwet puspis utukla nu in sruoh in acn Babylonia. El oayapa palye ke sie pacl ma mwet Judah ac fah foloko liki sruoh ac sifil musaeak mutunfacl selos.

Book in Jeremiah ku in kitakatelik nu ke ip inge: (1) Pang nu sel Jeremiah. (2) Kas sin God me nu sin mutanfahl Judah ac nu sin tokosra inge lun acn we: Josiah, Jehoiakin, Jechoiachin, ac Zedekiah. (3) Kas ma Baruch, mwet sim lal Jeremiah, el simusla ke kutu ma yohk sikyak in moul lal Jeremiah wi kas in palu lal. (4) Kas lun Leum God ke mutunfacl saya. (5) Sramsram ke musalla lun acn Jerusalem, ac ke sruoh nu Babylonia.

Jeremiah el sie mwet na yohk lungse la, ac el arulana pakomuta mwet lal, pwanang el tia lungse akkalemye nu selos lah God El ac akkeokyalos. In ma simusla puspis el srumun lupan keok lal ke sripen God El pangnol tuh elan

sie mwet palu. Kas lun Leum God oana sie e firir insial — su el tia ku in sikulya in tia fahkak.

Kutu kas ma yohk in book se inge fahk ke ma ac sikyak tukun pacl lal Jeremiah — nu ke sie len ac mau oasr sie wuleang sasu, su mwet lun God fah karingin finne wangin mwet luti in akesmakyalos, mweyen ac fah simla insialos (Jeremiah 31:31–34).

Takla Lun Koanon Book Se Inge

Pang nu sel Jeremiah 1:1–19

Kas in palu ke pacl lal Tokosra Josiah, Jehoiakim, Jehoiachin, ac Zedekiah 2:1—25:38

Ma sikyak in moullal Jeremiah 26:1—45:5

Kas in palu lain mutunfacl puspis 46:1—51:64

Musalla lun Jerusalem 52:1–34

¹ Book se inge fahkak ke kas lal Jeremiah wen natul Hilkiyah, sie sin mwet tol lun siti srisrik Anathoth ke facl lun Benjamin. ² LEUM GOD El kaskas nu sel Jeremiah in yac se aksingoul tolu ma Josiah wen natul Amon el tuh tokosra lun Judah, ³ ac El sifilpa kaskas nu sel Jeremiah ke Jehoiakin wen natul Josiah el tuh tokosra. Tukun pacl sac, LEUM GOD El kaskas nu sel ke pacl na pus, nwe ke yac aksingoul sie ma Zedekiah, wen natul Josiah, el tokosra. Ke malem se aklimekosr in yac sac mwet Jerusalem elos utukla nu in sruoh.

Pang nu sel Jeremiah

1:2 2 Tok 22:3—23:27; 2 Chr 34:8—35:19 **1:3** 2 Tok 23:36—24:7; 2 Chr 36:5–8; 2 Tok 24:18—25:21; 2 Chr 36:11–21

4 LEUM GOD El fahk nu sik, ⁵ “Meet liki nga lumwekomla nga sulekomla, ac meet liki kom isusla nga srikomla in sie mwet palu nu sin mutunfacl uh.”

⁶ Na nga topuk, “LEUM GOD Fulatlana, nga nikin lah mea nga ac fahk. Nga arulana fusrla.”

⁷ Tusruktu LEUM GOD El fahk nu sik, “Nikmet fahk mu kom fusrla, a fahla nu yurin mwet ma nga supwekom nu se uh, ac fahk nu selos ma nukewa nga sapkin kom in fahk. ⁸ Nimet sangeng selos, tuh nga ac fah wi kom ac karingin kom. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge!”

⁹ Na LEUM GOD El asroema paol, pusralla ngoasrok, ac fahk nu sik, “Porongo, nga ac sot nu sum kas kom in fahk. ¹⁰ Misenge nga sot ku nu sum fin mutunfacl ac tokosrai nukewa, in fusak ac in ikorinya, in kunausla ac sista, in musai ac in yukwiya.”

Aruruma Luo

¹¹ LEUM GOD El siyuk sik, “Jeremiah, mea kom liye?”

Nga topuk, “Nga liye lesak almond se.”

¹² LEUM GOD El fahk, “Pwaye sum, ac nga tawi* in liye lah kas luk akpwayeyiuk.”

¹³ Na LEUM GOD El sifil kaskas nu sik, ac siyuk, “Mea pac kom liye?”

Nga topuk, “Nga liye pac tup in kof se poel epang, ac apkuran in topme nu layenu.”

¹⁴ El fahk nu sik, “Mwe ongoiya ac fah kahkma epangme nu faclos nukewa su muta in facl se

* **1:12** tawi: fahkyen ‘tawi’ ac ‘almond’ apkuran oana sie in kas Hebrew.

inge, ¹⁵ mweyen nga pangon mutunfacl nukewa in acn epang in tuku. Tokosra lalos fah oakiya tron lalos ke mutunpot lun Jerusalem ac rauneak pot we, ac oayapa rauneak siti saya lun Judah. ¹⁶ Nga fah kalyei mwet luk mweyen elos orekma koluk. Elos fahsr likiyu, sang mwe kisa lalos nu sin god ngia, ac orek ma sruloala ac alu nu selos. ¹⁷ Jeremiah, akola kom in som ac fahk nu selos ma nukewa nga sapkin kom in fahk. Nikmet sangeng selos inge. Kom fin sangeng nga fah akyokye sangeng lom ke kom ac tu ye mutalos. ¹⁸ Misenge nga oru tuh kom in oana sie siti potiyukyak kulana, soko sru osra, sie kalkal bronze, ma in lain facl se inge nufon — lain tokosra nukewa lun Judah, wi fisrak we, mwet tol we, ac mwet in facl sac. ¹⁹ Elos fah mweun lain kom; tusruktu elos ac fah tia ku in kutangkomla, tuh nga ac fah wi kom ac karingin kom. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

2

God El Karingin Israel

¹ LEUM GOD El fahk nu sik ² in sulkakin mwe fahkak se inge nu sin mwet nukewa in Jerusalem. “Nga esam lupan pwaye ac oaru lom nu sik ke kom srakna mutan fusr,
Fuka lupan lungse lom nu sik ke kut tufahna payukyak.

Kom tuh fahsrna tukuk in acn mwesis,
Sie acn ma soenna oasr ma yok we.

³ Israel, kom tuh sriyukla in ma na luk;
Kom sie ma mutal nu sik mukena.
Nga fah supu mwe keok ac mwe ongoiya

Nu faclos nukewa su akkeokye kom.
Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Ma Koluk Lun Papa Matu Tumun Mwet Israel

⁴ Porongo mwe fahkak lun LEUM GOD, kowos
fwilin tulik natul Jacob ac sruf lun Israel. ⁵ LEUM
GOD El fahk:

“Ma koluk fuka papa matu tomowos ah konauk
in nga?

Efu ku elos forla likiyu?

Elos alu nu ke ma sruloala ma wangin sripa,
Oru elos ekla pac mwet wangin sripa.

⁶ Elos tiana nunku keik,
Nga ne molelosla liki acn Egypt
Ac kololosme sasla yen mwesis;
Sie acn turangang ac pukanten luf we,
Sie acn pao ac facl in misa,
Yen wangin mwet muta we
Ac wangin pac mwet fufahsryesr we.

⁷ Nga usalosme nu in sie facl kasrup ac wo fohk
we,
Elos in in sewowo ke kosrani we ac ke ma wo
pac saya.

A elos tuh akkolukyela facl sik;
Elos akfohkfokyela facl se su nga sang nu
selos.

⁸ Mwet tol elos tiana siyuk, ‘LEUM GOD El oasr
oya?’

Elos su sasla ke ma sap elos tia eteyu.
Mwet kol elos tuyak lainyu.

Mwet palu kaskas ke inen Baal,
Ac alu nu ke ma sruloala lusrongten.

LEUM GOD El Lain Mwet Lal

9 “Ouinge nga, LEUM GOD, fah akkalemye ma nga lain kowos kac.

Nga fah tia tui in lain fwilin tulik nutuwos.

10 Som nu layen roto, nu ke tuka Cyprus,
Ac supwala sie mwet nu layen kutulap nu in
facl Kedar.
Kowos fah liye lah wangin kain inge nu
sikyak meet.

11 Wangin sie mutunfacl nu aolla god la uh,
God inge finne tia god pwaye.

A mwet luk uh tuh sisyula,
God se su akwoyalos,
Ac elos forla nu ke god ma tia ku in oru
kutena ma nu selos.

12 Ke ma inge nga sapkin yen engyeng uh in
rarrarak ke mwe aksangeng,
In fwefela ac oela,

13 Tuh mwet luk elos orala ma koluk luo:
Elos forla likiyu,

Nga su unon in kof loslos nu selos,
Ac elos pukanak lufin kof —
Lufin kof su wohn ac tia ku in sruokya kof.

Fokin Sesuwos Lun Israel

14 “Israel el tia sie mwet kohs;
Tia osweyukla el nu ke moul in kohs.
Na efu ku mwet lokoalok lal suk in sruok-
ilya?

15 Elos kouyak nu sel oana pusren lion uh.
Elos kunausla facl sel, oan mwesasla,
Ac siti we musalla ac wanginla mwet muta
we.

16 Aok, mwet Memphis ac Tahpanhes
Elos fukulya sri in ahlunsifal.

- 17 Israel, kom na pa sifacna oru in upa nu sum!
 Kom sisyula, LEUM GOD lom,
 Ke nga tuh pwen kom inkanek uh.
- 18 Ya oasr ma ac wo nu sum kom fin som nu Egypt
 In nim kof ke Infac! Nile?
 Ya oasr ma ac wo nu sum kom fin som nu Assyria
 In nim kof ke Infac! Euphrates?
- 19 Ma koluk lom sifacna ac fah kai kom,
 Ac forla lom likiyu fah liskomla.
 Kom ac fah akilen lah sie ma na koluk ac mwen
 Pa in sista LEUM GOD lom,
 Ac tila inse pwaye nu sik.
 Nga, LEUM GOD Fulatlana ac Kulana, pa fahk ma
 inge.”

Israel El Srunga Alu Nu Sin LEUM GOD

- 20 LEUM GOD Fulatlana El fahk,
 “Israel, kom nuna srunga na muta ye ku luk
 oemeet me.
 Kom tiana akosyu ku alu nu sik.
 Fin mangon eol nukewa,
 Ac ye sak folfol nukewa
 Kom tuh alu nu ke god eslap uh.
- 21 Nga yukwikomi oana soko fain sacnsan
 Ke fita ma wo oemeet.
 Na liye ma kom ekla nu kac inge!
 Kom oana soko fain kolukla ac wanginla
 sripa.
- 22 Kom finne oulkomla ke soap na ku
 Nga ac srakna liye tuhn fohkfok lun ma
 koluk lom.
- 23 Efu ku kom ku in fahk mu kom tiana aktaekye
 monum,
 Ac fahk mu kom tiana wi alu nu sel Baal?
 Esam lupan ma koluk kom oru infahlfal uh;

Ngetang liye ma kom orala inge.
 Kom oana soko camel mutan lemnak
 Ma yuwot yume sukok camel mukul,
²⁴ Sasang nu in yen turangang uh.
 In pacl el ouinge uh, su ac ku in kutongilya?
 Camel mukul ma lungse el uh fah tia enenu in
 sokol,
 Mweyen el pa ac sokolos.
²⁵ Israel, nimet aktotoye niom,
 Ku lela in paola kapinsrulyom
 Ke ukweyen god ngia.
 A kom fahk, ‘Mo! Nga tia ku in forla.
 Nga lungse god saya uh,
 ac nga fah ukwalos.’ ”

Fal In Kalyeyuk Israel

²⁶ LEUM GOD El fahk, “Oana ke sie mwet
 pisrapasr el ac mwekinla ke ac sruhu el, kowos
 mwet Israel nukewa ac fah mwekinla pac —
 tokosra, mwet fulat, mwet tol ac mwet palu
 lowos. ²⁷ Kowos nukewa ac fah mwekinla —
 kowos su fahk mu sak soko pa papa tomowos
 ac eot se pa nina kiowos. Ma inge ac sikyak
 mweyen kowos forla likiyu ac tia nget nu sik.
 Tusruktu ke pacl se kowos ac sun ongoiya, na
 kowos ac siyuk nga in tuku ac molikowosla.

²⁸ “Pia god ma kowos sifacna taflela nu suwos
 uh? Pacl kowos ac sun ongoiya, lela elos in
 molikowosla, elos fin ku! Arulana pusla god
 lowos, oana pisen siti in acn Judah. ²⁹ Mea kowos
 torkaskas kac uh? Efu kowos orekma koluk na
 lainyu? ³⁰ Nga tuh kai kowos, tusruk wanginna
 sripa mweyen kowos tia lela nga in luti kowos.
 Kowos uniya mwet palu lowos, oana soko lion

sulallal. ³¹ Mwet Israel, porongo ma nga fahk uh. Ya nga oana sie acn mwesis nu suwos, oana sie acn lohsr ac sensen? Na efu kowos ku fahk mu kowos ac oru oana lungse lowos, ac kowos ac tiana foloko nu yuruk? ³² Ya sie mutan fusr ku in mulkunla mwe naweyuk lal, ku sie mutan akola in marut ku in mulkunla nuknuk in marut lal? Tia ku. Tusruktu nga tia ku in oakla pisen len mwet luk uh mulkinyula. ³³ Kom arulana etu in konauk mukul kom lungse orek pwar se. Finne mutan koluk se, el ku in lutlut sum. ³⁴ Nuknuk lom tuhna ke srahn mwet sukasrup su wangin mwata, tia ke srahn mwet pisrapasr.

“Tusruktu finne ma inge nukewa orek, ³⁵ a kom srakna fahk mu, ‘Wangin mwetik! LEUM GOD El tiana kasrkusrak sik.’ Tusruktu nga, LEUM GOD, fah kai kom mweyen kom lafwekin lah kom orekma koluk. ³⁶ Efu ku arulana fistrasr sum in ikikil nunak lom? Kom ac toasrla sin Egypt, oana ke kom tuh toasrla sin Assyria.* ³⁷ Kom ac fah forla liki Egypt, ac suwoli ke mwekin. Nga, LEUM GOD, siselosla su kom lulalfongi. Wangin kutena ma wo kom ac eis selos.”

3

Israel El Tia Pwaye Nu Sin God

¹ LEUM GOD El fahk, “Mukul se fin sisla mutan kial, ac mutan sac som ac payuk sin sie pac mukul, mukul se meet ah tia ku in sifil eis mutan sac, mweyen ac tuh arulana akfohkfokyela acn uh. Tusruktu, Israel, pukanten na mwet kom

* **2:36** toasrla sin Assyria: ke mwet Israel elos sukok kasru sin mwet Assyria, mwet Assyria tiana kasrelos.

pwar se, ac inge kom lungse foloko nu yuruk!
² Ngetak nu yen turangang fin inging uh. Ya oasr acn kom tia kukakin monum we? Kom mutana soano mwet kom pwar se pe inkanek, oana sie mwet Arab el mutana yen mwesis soano sie mwet in fahsryak elan ku in oru inkanek in sulallal nu sel. Moul in kosro lom uh akfohkfokyela acn uh. ³ Pa oru af uh tui, ac wangin pac af ke pacl in taknelik. Ngetnget lom an oapana ngetnget lun sie mutan kosro su eis molin kosro lal, ac kom tiana mwekin.

⁴ “Ac inge kom fahk nu sik, ‘Kom pa papa tumuk, ac kom nuna lungsena nga e ke nga srikyak. ⁵ Kom ac tia kasrkukrak pacl nukewa. Kom ac tia mulat sik nwe tok.’ Israel, kom fahk ouingan, a kom nuna oru na ma koluk pacl nukewa.”

Mwet Israel Ac Mwet Judah Enenu In Auliyak

⁶ Ke pacl se Josiah el tuh tokosra, LEUM GOD El fahk nu sik, “Ya kom liye ma koluk Israel el oru? El forla likiyu oana sie mutan su tia pwaye nu sin mukul tumal. Fin inging nukewa ac ye sak folfol nukewa el oru oana sie mutan kosro su eis molin kosro lal. ⁷ Nga tuh nunku mu tukun el oru ma inge nukewa, el ac foloko nu yuruk. Tuh pa el tiana foloko. Na Judah, tamtael se wial su tia pac pwaye nu sin mukul tumal, el liye ma inge nukewa. ⁸ Judah el liye pac lah nga Israel fahsrelik, ac nga supwalla mweyen el forla likiyu ac mutawauk in sie mutan kosro su eis molin kosro lal. Tusruktu Judah, tamtael kutasrik se wial Israel, tiana sangeng. El oayapa mutawauk

in mouh oana sie mutan kosro, ⁹ ac tia pacna mwekin kutu srisrik. El akfohkfokyela acn uh, ac orek kosro ke el alu nu ke eot ac sak. ¹⁰ Tukun ma inge nukewa, Judah, tamtael kutasrik se wial Israel, el orek fwacfa mu el foloko nu yuruk, sruhk tia pwaye insial. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹¹ Na LEUM GOD El fahk nu sik lah Israel el finne forla lukel, pwayeiya uh el wo lukel Judah, su kutasrik. ¹² El fahk nu sik in som ac fahkak kas inge nu epang, “Israel, sifilpa foloko nu yuruk, kom finne tia pwaye nu sik. Nga pakoten ac nga fah tia kasrkusrak. Nga ac fah tia sruokya mulat luk nwe tok. ¹³ Ma sefanna, kom in fahkak lah oasr ma koluk lom ke kom lain LEUM GOD lom. Fahkak lah ye sak folfol nukewa kom sang lungse lom nu sin god lun mutunfacl saya, ac lah kom tia akos ma sap luk. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

¹⁴ “Foloko, kowos su tia pwaye nu sik. Kowos ma luk. Nga ac eis sie suwos liki kais sie siti srisrik, ac luo suwos liki kais sie sruf, ac nga fah folokinkowosme nu Fineol Zion. ¹⁵ Nga fah sot nu suwos mwet kol su akosyu, ac elos fah kol kowos ke lalmwetmet ac etauk. ¹⁶ Na ke kowos ac puseni in facl sac, mwet uh fah tia sifil kaskas ke Tuptup in Wuleang luk. Elos fah tia sifil nunku kac ku esam. Elos ac tia pac enenu, ku nunku in orala pac sie. ¹⁷ In pacl sac, Jerusalem ac fah pangpang ‘Tron Lun LEUM GOD,’ ac mutunfacl nukewa fah tukeni we in alu nu sik. Elos fah tia sifilpa fahsr tukun inse likkeke ac koluk lalos. ¹⁸ Mwet Israel ac mwet

Judah ac fah tukeni foloko liki sruoh lalos in acn epang, ac sifil foloko nu ke facl se nga tuh sang nu sin papa matu tomowos tuh in mwe usru lalos nwe tok.”

Mwet Lun God Alu Nu Ke Ma Sruoloala

¹⁹ LEUM GOD El fahk,

“Israel, nga kena eis kowos oana tulik nutik

Ac asot nu suwos sie facl in sewowo,

Su sie mwe usru wolana in masrlon mutun-
facl nukewa.

Nga kena kowos in pangonyu papa,

Ac tia sifil forla likiyu.

²⁰ Tusruktu kowos tiana pwaye nu sik,

Oana sie mutan su tia pwaye nu sin mukul
tumal.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

²¹ Sie pusra lohngyuk yen turangang fin inging
uh:

Pusren tung ac kwafe lun mwet Israel

Mweyen elos moukin moul koluk,

Ac mulkunla LEUM GOD lalos.

²² Foloko, kowos nukewa su forla liki LEUM GOD.

Nga fah unwe kowos ac oru kowos in
pwayena nu sik.

Kowos fahk, “Aok, kut tuku nu yurum,
mweyen kom LEUM GOD lasr. ²³ Wanginna

kasreyasr ke kut alu nu sin god lun mwet pegan
fin mangon inging uh. Kasru nu sin Israel tuku

sin LEUM GOD lasr mukena. ²⁴ Tusruktu ke
kut alu nu sel Baal, god lun mwekin, wanginla

ma nukewa mwet matu lasr tuh kemkatu kac
in pacl meet ah — un sheep ac un cow, oayapa

tulik mukul ac tulik mutan. ²⁵ Lela kut in oan
in mwekin lasr; ac lela mwe mwekin lasr in

afinkuti. Kut, ac mwet matu lasr, orekma koluk
pacl nukewa lain LEUM GOD lasr. Kut tiana akos
ma sap lal.”

4

Sie Pang Nu Ke Auliyak

¹ LEUM GOD El fahk, “Mwet Israel, kowos
fin lungse forla, kowos forma nu sik. Kowos
fin pwaye nu sik ac sista ma sruloala ma nga
srunga ingan, ² na ac tufah fal kowos in fulahk
ke Inek. Mutunfacl nukewa fah siyuk sik in
akinsewowoyalos, ac elos fah kaksakinyu.”

³ LEUM GOD El fahk nu sin mwet Judah
ac Jerusalem, “Akfisrasryeak fohk ke acn ma
soenna imaiyuk. Nimet yukwiya fita sunowos
inmasrlon kokul uh. ⁴ Kowos mwet Judah
ac Jerusalem, kowos in karinganang wuleang
su nga, LEUM GOD lowos, orala inmasrlok ac
kowos, ac kowos in sifacna kisakinkowosme nu
sik. Kowos fin tia oru, na kasrkusrak luk ac tayak
oana e, ke sripen ma koluk kowos oru. Ac fah
firir ac wangin sie ku in konela.”

Kas In Sensenkakin Mwet Judah Ke Mweun

⁵ Ukya mwe ukuk in sasla facl sac nufon!

Sasa in yohk ac kalem!

Fahkang nu sin mwet Judah ac Jerusalem

In kaing nu ke siti ma potiyukyak ku.

⁶ Srisrngi inkanek nu Zion!

Kaing, kom in moulla! Nimet pahtlac!

LEUM GOD El use ongoiya

Ac kunausten lulap liki acn epang.

7 Sie su kunausla mutunfacl uh mukuiyak tari,
 Oana soko lion otyak liki acn in wikwik lal.
 El tuku in kunausla Judah.
 Siti lun Judah ac oan musalla,
 Ac wangin mwet ac muta we.

8 Ke ma inge nokomang nuknuk yohk eoa, ac
 tung ac mwemelil
 Mweyen kasrkusrak upa lun LEUM GOD
 Tiana forla liki Judah.

9 LEUM GOD El fahk, “In len sac, tokosra ac
 mwet fulat ac fah wanginla pulaik lalos. Mwet
 tol ac arulana lut, ac mwet palu ac fah oela.”

10 Na nga fahk, “LEUM GOD Fulatlana, kom
 arulana kiapwela mwet Jerusalem! Kom fahk
 mu ac fah oasr misla, a cutlass se pa oanna
 inkwawalos.”

11 Pacl se ac tuku ke ac fah fwackyng nu sin
 mwet Jerusalem lah sie eng na fol ac tuku yen
 mwe sis uh nu yorolos. Ac fah tia sie eng srisrik
 mwe na okla kulun wheat — 12 a ac fah sie eng
 na upa supweyuku sin LEUM GOD. LEUM GOD
 sifacna pa akkalemeye nununku lal nu sin mwet
 lal.

Mwet Lokoalok Kuhlusak Acn Judah

13 Ngetla liye — mwet lokoalok el tuku oana
 pukunyeng uh. Chariot in mweun lal oana eng
 fohru, ac horse natul uh mui liki eagle uh. We
 nu sesr! Kut ac sikiyukla!

14 O Jerusalem, ohlla ma koluk liki insiom tuh
 kom in ku in mou. Kom ac nunku nunak koluk
 uh nwe ngac?

15 Mwet utuk kas tuku Dan me, ac liki fineol
 in acn Ephraim, in sulkakinelik pweng koluk.

16 Elos tuku in sensenkakin mutunfacl uh, ac in fahk nu sin Jerusalem lah mwet mweun elos tuku liki sie facl loessula. Mwet lokoalok inge fah wowoyak lain siti lun Judah ¹⁷ ac elos fah rauneak Jerusalem oana mwet san elos rauneak ima se, mweyen mwet lal uh orek likkeke lain LEUM GOD. LEUM GOD pa fahk ma inge.

¹⁸ Judah, kom sifacna oru ma inge in tuku nu fom. Ouiyen moul lom ac orekma koluk lom pa pwanang keok se inge in fakiskomi sasla insiom.

Asor Lal Jeremiah Ke Mwet Lal

19 Nga waiok! Nga tia ku in muteng waiok se inge!

Insiuk kihmkimyak ke sangeng!

Nga tia ku in misla.

Nga lohng mwe ukuk

Ac pusren sasa lun mweun.

20 Mwe ongoiya uh kalkalwen in sun kut;

Facl sac nufon sikiyukla.

Lohm nuknuk sesr kunausyukla in kitin pacl na.

Mwe lisrlisr uh mihsasa uh.

21 Nga ac liye flag lun mweun nwe ngac,

Ac lohng pusren mwe ukuk putaka?

22 LEUM GOD El fahk, "Mwet luk elos lalfon;

Elos tia eteyu.

Elos oana tulik lalfon;

Wangin etauk lalos.

Elos sasla ke oru ma koluk,

A tiana etu in oru ma wo."

Aruruma Lal Jeremiah Ke Kunausten Ma Ac Tuku

- 23 Nga ngetla liye faclu — wangin lumah ac wangin koano.
 Nga ngetak nu yen engyeng uh — wangin kalem we.
- 24 Nga ngetang nu ke eol uh, tuh na kusrusrsrusr,
 Ac tohktok uh wacwat.
- 25 Nga liye lah wangin mwet.
 Finne won yen engyeng uh — sohkla wanginla.
- 26 Acn ma imaiyukla ekla yen mwesis.
 Siti nukewa kunausyukla
 Ke sripen kasrkusrak upa lun LEUM GOD. (
- 27 LEUM GOD El fahk mu faclu nufon ac fah mwesisla ac wangin ma oan fac, tusruktu El fah tia kunausla nufon.)
- 28 Faclu ac fah mwemelil;
 Inkusrao fah lohsrla.
 LEUM GOD El fahk ma inge,
 Ac El fah tia ekulla nunak lal.
 El orala tari sulela lal
 Ac fah tiana ekla liki.
- 29 Ke kusen kasrusr lun un mwet mweun fin horse ac mwet pisr,
 Mwet nukewa ac kaingla.
 Kutu ac kaing nu insak uh,
 Ac kutu ac fanyak nu inmasrlon eot lulap.
 Siti nukewa ac pisala,
 Ac wangin mwet ac sifil muta we.
- 30 Jerusalem, kom sikiyukla tari!
 Mwe mea kom in nukum nuknuk srusra?
 Mwe mea kom in yunikomla ke mwe naweyuk gold ac sang sroal in akkatoye motom?
 Kom sifacna oru kom in kato ke wangin!

Mwet kawuk lom siskomla
 Ac kena unikomi!
 31 Nga lohng sie sao, oana pusren sie mutan akola
 in isus,
 Oana pusren tung lun sie mutan oswe tulik
 se oemeet natul.
 Pa inge tung lun Jerusalem, ke el suk mongol
 Ac asroelik paol ac fahk,
 “Nga ac misa!
 Elos tuku in uniyuwi!”

5

Ma Koluk Lun Jerusalem

1 Mwet Jerusalem, yuwot yume ke inkanek
 nukewa!
 Liye akwoya yen nukewa!
 Suk pac ke acn in kuka!
 Suk lah kom ac ku in konauk sie mwet
 Su oru ma suwohs ac inse pwaye nu sin God.
 Kowos fin ku in konauk sie, na LEUM GOD El
 fah nunak munas nu sin mwet Jerusalem
 nukewa.
 2 Kowos finne orala fulahk lowos ke Inen LEUM
 GOD mouk,
 A ma kowos fahk uh kikiap.
 3 Pwayena lah LEUM GOD El suk mwet inse
 pwaye.
 El sringil kowos, a kowos tia mayak kac.
 El itungkowosi, a kowos tia lungse in aksu-
 wosyeyuk kowos.
 Kowos likkeke ac tiana forla liki ma koluk lowos.
 4 Na nga nunku, “Mwet inge mwet sukasrup ac
 mwet nikin.
 Ma elos oru uh lalfon;

- Elos tia etu lah mea God El enenu selos,
Ac mea LEUM GOD El lungse elos in oru.
- ⁵ Nga ac som nu yurin mwet kol
Ac kaskas nu selos.
Sahp elos pa etu lah mea God lalos enenu selos,
Ac mea LEUM GOD El lungse elos in oru.”
Tusruktu mwet kol nukewa tia lungse muta ye
ku lun LEUM GOD,
Ac srunga pac aksol.
- ⁶ Pa sis lion insak uh fah onelosi;
Wolf yen mwesis me fah seseya manolos,
Ac leopard uh ac forfor in siti selos ac suk
ma nac.
Mwet ingo fin tufoki liki lohmselos, ac fah seyuki
manolos
Mweyen ma koluk lalos uh arulana pus,
Ac pusla pacl elos forla liki God.
- ⁷ LEUM GOD El siyuk, “Efu ku nga in nunak
munas nu sin mwet luk ke ma koluk lalos?
Elos ngetla likiyu
Ac alu nu ke god sutuu lun facl saya.
Nga kite mwet luk nwe ke elos kihpi,
A elos orek kosro
Ac sista pacl lalos yurin mutan su kukakin
manolos.
- ⁸ Kowos wella in suk in oru lungse koluk lowos
nu sin mutan kien mwet tulana lowos,
Oana horse mukul ma kitakat wo ke elos
sukna horse mutan uh.
- ⁹ Ya tia fal nga in kalyaelos ke ma elos oru inge,
Ac oru foloksak luk nu sin mutunfacl se su
ouinge?
- ¹⁰ Nga fah supwala mwet lokoalok in fahsr
inmasrlon takin grape sunun mwet luk

Ac pakpakiya, tusruktu in tia kunausla nufon.
 Nga fah fahk elos in kotala lah ke grape uh,
 Mweyen lah ingan tia ma luk.
¹¹ Mwet Israel ac mwet Judah
 Arulana pilesreyu.
 Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

LEUM GOD El Ngetla Liki Israel

¹² Mwet lun LEUM GOD elos lafwekunul ac elos fahk, “Wangin ma El ac oru. Wangin ma upa ac sikyak nu sesr. Ac fah wangin mweun, ku pacl in sracl. ¹³ Kas lun mwet palu inge wangin kalmac, oana eng tuhtuh. Tia God pa kaskas nu selos. Ongoiya ma elos palye ingan ac ma na nu selos sifacna!” ¹⁴ LEUM GOD Kulana El fahk nu sik, “Jeremiah, mweyen mwet inge fahk kain kas inge, nga fah oru kas luk in oana sie e in oalum. Mwet uh ac fah oana etong, ac e uh ac fah esukulosyak.”

¹⁵ Mwet Israel, LEUM GOD El ac use sie mutunfacl yen loesla me in lain kowos. Sie mutunfacl oemeet me su arulana ku, sie mutunfacl su kowos tia etu kas la. ¹⁶ Mwet pisr lalos elos mwet mweun kulana su uniya ke wangin pakomuta. ¹⁷ Elos fah kangla fokin ima lowos, oayapa mwe mongo nowos. Elos fah uniya wen ac acn nutuwos. Elos ac lusluseya un sheep ac un cow nutuwos, ac sukela ima in grape ac sak fig sunowos. Mwet mweun lalos ac fah kunausla siti potyak ku lowos, su yohk lulalfongi lowos kac.

¹⁸ LEUM GOD El fahk, “Ne ouinge, in len ingo nga fah tia sukela nufon mwet luk uh. ¹⁹ Ke elos ac siyuk sripen nga oru ma inge nukewa, na

Jeremiah, fahk nu selos lah ke sripen elos forla likiyu ac orekma nu sin god saya uh in fact selos sifacna, ouinge elos fah kulansupu mwet saya in sie fact ma tia ma selos.”

God El Sensenkakin Mwet Lal

²⁰ LEUM GOD El fahk, “Fahkang nu sin fwilin tulik natul Jacob, ac fahkeng nu sin mwet Judah: ²¹ Porongeyu, kowos mwet lalfon ac mwet sulalkung, su oasr muta tuh tiana liye; su oasr srac tuh tiana lohng. ²² Nga LEUM GOD. Efu kowos ku tia sangeng sik? Efu kowos ku tia rarrar ye mutuk? Nga oakiya puk uh mu pa inge masrol lun meoa uh, sie masrol oakwuk nwe tok ma meoa uh tia ku in alukela. Noa uh finne ngirngir ac toki weacn uh, a tia ku in som alukela. ²³ A kowos mwet uh, kowos likkeke ac lungse alein. Kowos kuhfla nu saya ac som likiyu. ²⁴ Wanginna nunak in sunakinyu, nga finne supu af in taknelik ac af in kosrani, ac sot nu suwos pacl in kosrani ke kais sie yac. ²⁵ A ma koluk lowos kosrala ma wo inge liki kowos.

²⁶ “Oasr mwet koluk muta inmasrlon mwet luk uh. Elos wikla soano oana mwet ma likiya mwe sruhf in sruokya won, tusruktu elos filiya sruhf lalos in sruok mwet. ²⁷ Oana ke sie mwet sruh won el nwakla kalkal lal uh ke won, ouinge elos nwakla loh m selos ke ma elos ejsla lun mwet uh. Pa oru elos kulana ac kasrup; ²⁸ pa oru elos fact ac kihp. Wangin saflaiyen orekma koluk lalos. Elos tia sang suwohs nu sin tulik mukaimtal ku oru nununku suwohs nu sin mwet enenu.

²⁹ Tusruktu nga, LEUM GOD, fah kaelos ke ma elos oru inge. Nga fah orek foloksak nu sin mutunfacl se inge. ³⁰ Sie ma koluklana ac mwe lut siyak tari fin facl se inge: ³¹ mwet palu tia fahk ma pwaye a kikiap mukena; ac mwet tol uh kol mwet uh oana ma mwet palu sapkin, ac mwet luk uh tiana lain. Na mea elos ac oru pacl se ke ma nukewa sun saflaiya uh?”

6

Mwet Lokoalok Raunela Jerusalem

¹ Kowos mwet Benjamin, kaing ac suk moullowos! Kaingla liki Jerusalem! Ukya mwe ukuk in Tekoa, ac tanak sie e an in Beth Haccherem in sulkakin lah ongoiya ac kunausten akuranna tuku liki acn epang. ² Siti Zion arulana oasku, tusruktu ac fah kunausyukla; ³ tokosra uh ac fah mutangan aktuktuk we wi mwet mweun lalos. Elos ac tulokunak lohm nuknuk selos rauneak siti sac, ac kais sie selos fah aktuktuk in acn na el lungse. ⁴ Elos fah fahk, “Akola in mweuni Jerusalem! Tuyak, kut ac mweunel ke infulwen len!” Na elos sifilpa fahk, “Tari, arulana pahtlac. Fongeni pa inge. ⁵ Kut fah mweunel ofong. Kut ac kunausla pot ku lun siti uh.”

⁶ LEUM GOD Kulana El sapkin tokosra inge in pakiya kutu sak ac elosak fohkon acn uh mwe fanyak nu fin pot Jerusalem. El fahk, “Nga fah kai siti se inge mweyen yokna akkeok we. ⁷ Oana ke sie lufin kof oasr kof sasu loac pacl nukewa, ouinge oasr ma koluk sasu in Jerusalem pacl nukewa. Nga lohng na ke akmas ac sulallal

orek in siti uh. Pwayena ma nga liye pa mas ac kinet. ⁸ Mwet Jerusalem, lela mwe lokoalok inge in mwe akesmakyé kowos. Fin tia, nga fah siskowosla. Nga ac ekulla siti lowos nu ke sie acn mwesis, sie acn ma wangin mwet muta we.”

Seakos lun Israel

⁹ LEUM GOD Kulana El fahk nu sik, “Israel ac fah wanginla mwet we oana sie ima in grape su fahko nukewa kac uh kinkinla. Ke ma inge kom enenu in molelosla nukewa su kom ku in molela ke srakna oasr pacl.”

¹⁰ Ac nga fahk, “Su ac lohngyu nga fin kaskas nu selos in akesmakyalos? Elos likkeke ac srangesr lohng kas lom. Elos isrun ma kom sap nga in fahk. ¹¹ LEUM GOD, kasrkusrak lom selos firir pac in nga, ac nga koflana in sifil kutong.”

Na LEUM GOD El fahk nu sik, “Okoala kasrkusrak luk nu fin tulik srisrik inkanek uh, ac nu fin tukeni lun mukul fusr. Ac fah utukla pac mwet payuk nukewa, wi mwet arulana matu.

¹² Lohm selos ac ima lalos ac mutan kialos ac fah itukyang nu sin kutu pac mwet. Nga ac kalyei mwet in facl se inge. ¹³ Mwet nukewa, mwet fulat ac mwet srisrik, elos srike in orek mani ke inkanek kutasrik. Finne mwet palu ac mwet tol, elos kiapu pac mwet uh. ¹⁴ Elos oru oana in ma na kuretyuki pa kinet ke mwet luk uh. Elos fahk mu, ‘Ma nukewa wo na,’ sruhk ma uh tiana wo. ¹⁵ Ya elos mwekin ke elos oru ma srungayuk inge? Mo, elos tiana mwekin kutu srisrik. Elos tia pacna ngetnget in mwekin. Ke ma inge elos

ac fah misa oana mwet misa tari. Pacl se nga kalyaelos uh, pa ingan saflaiyalos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Israel Srunga Inkanek Lun God

¹⁶ LEUM GOD El fahk nu sin mwet lal, “Tu ke inkanek sengelik uh ac liye. Siyuk lah pia inkanek ma matu ac wo emeet uh. Fahsr kac, ac kowos fah muta in misla.”

Tusruktu elos fahk, “Mo, kut ac fah tia fahsr kac!” ¹⁷ Na LEUM GOD El srisrngiya mwet san in porongo ke ukuk uh ac kas. Tuh elos fahk, “Kut ac tia porongo.”

¹⁸ Ke ma inge LEUM GOD El fahk, “Porongo, kowos mutunfacl uh, ac liye ma ac sikyak nu sin mwet luk. ¹⁹ Lohng, O faclu! Nga ac use mwe ongoiya nu sin mwet inge in kaelos ke pwapa koluk lalos nukewa, mweyen elos srunga mwe luti luk ac tia akos kas luk. ²⁰ Mwe mea mwe kisa keng elos use Sheba me nu yuruk, ku mwe akyuye mongo elos use yen loesla me? Nga fah tia eis mwe sang lalos, ku in sewowokin mwe kisa lalos. ²¹ Ke ma inge nga ac oru mwet inge in tukulkul ac ikori. Papa uh ac wen natulos ac fah misa, oayapa mwet kawuk ac mwet tulan.”

Mweun Tuku Epang Me

²² LEUM GOD El fahk, “Mwet ac fah tuku liki sie facl in acn epang. Sie mutunfacl kulana yen loesla el akola nu ke mweun. ²³ Elos sruok mwe pisr ac cutlass natulos; elos mwet sulallal ac wangin pakomuta lalos. Pusren kasrusr lun

horse natulos oana pusren ngirngir lun meoa uh. Elos akola in mweun lain Jerusalem.”

²⁴ Na mwet Jerusalem elos fahk, “Kut lohng tari pweng ingan, ac paosr munas ac atla; kut fosrngala ac keok oana sie mutan isus. ²⁵ Kut tia ku in som likin siti uh, ku forfor inkanek uh, mweyen mwet lokoalok lasr uh akoela mwe mweun natulos, ac mwe aksangeng lulap raulikutla yen nukewa.”

²⁶ LEUM GOD El fahk nu sin mwet lal, “Nokomang nuknuk yohk eoa ac ipippip in apat uh. Kowos in arulana tung ac mwemelil oana ke wen sefanna nutuwos el misa, mweyen el su tuku in sikikowosla ac fah tuku ke pacl na sa in mweuni kowos. ²⁷ Jeremiah, srike mwet luk uh oana ke kom ac srike osra uh, kom in konauk kuiyalos. ²⁸ Elos nukewa likkeke ac lainyu na. Elos keke oana osra bronze ac iron. Elos nukewa koluk. Elos forfor ac srumun kas kikiap ke mwet. ²⁹ Funyu uh arulana folla, ac kutkut ke osra uh tiana kofelik in nasnasla. Ouinge wangin sripa in tayak e uh in aknasnasyela mwet luk, mweyen mwet koluk uh tiana som lukelos. ³⁰ Elos ac fah pangpang kutkut wangin sripa ma sisila, mweyen nga, LEUM GOD, siselosla.”

7

Jeremiah El Luti In Tempul

¹ Kas inge tuku nu sel Jeremiah sin LEUM GOD: ² “Tu ke mutunpot in lohnm sin LEUM GOD ac sulkakin kas inge we, fahkang: Lohng kas lun LEUM GOD, kowos mwet Judah nukewa, kowos su ilyak ke mutunpot inge in alu nu sel.

³ Ouinge LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk: Ekulla ouiyen moul lowos ac ma kowos oru, ac nga fah lela kowos in mutana in facl suwos. ⁴ Nimet lulalfongi kas ma mwet uh kiapwekows kac, fahk mu, 'Ac wangin ongoiya nu sesr! Tempul lun LEUM GOD pa inge! Tempul lun LEUM GOD pa inge!' Tempul lun LEUM GOD pa inge!'

⁵ "Ekulla ouiyen moul lowos ac tui liki ma kowos oru ingan. Oru in fal ac suwohs ma kowos oru nu sin sie sin sie. ⁶ Tui liki inkane kutasrik nu sin mwetsac, mwet mukaimtal, ac katinmas. Tui liki akmuseyen mwet wangin mwata in facl se inge. Tui liki alu nu sin god saya, tuh ma inge ac pwanang in kunausyukla kowos. ⁷ Kowos fin ekla, nga ac lela kowos in mutana in facl se inge su nga sang nu sin papa matu tomowos tuh in ma selos nwe tok.

⁸ "Liye, kowos filiya lulalfongi lowos in kas kikiap ma wangin sripa. ⁹ Kowos pisrapasr, akmas, kunaus wuleang in marut, oru fulahk kikiap, orek kisa nu sin Baal, ac alu nu sin god ma kowos tia etu meet. ¹⁰ Kowos oru ma nga srunga inge, tari kowos tuku tu ye mutuk in Tempul sik sifacna, ac fahk, 'Ac wangin ongoiya nu sesr!' ¹¹ Ya kowos nunku mu Tempul sik sie acn in wikwik lun mwet pisrapasr? Nga liyena ma kowos oru an. ¹² Kowos som nu Shiloh,* acn se oemeet nga sulela tuh mwet in alu nu sik we, ac liye ma nga oru we ke sripen ma koluk lun

7:11 Mt 21:13; Mk 11:17; Lk 19:46 * **7:12** Shiloh: siti se ma Tuptup in Wuleang tuh oan we ke pacl lal Eli (1 Sam 1:3); nunkeyuk mu mwet Philistia pa kunausla acn Shiloh.

Israel, mwet luk. ¹³ Kowos oru ma koluk inge nukewa, ac nga finne kalwenina in kaskas na kaskas, kowos tia lungse lohng. Pacl nga pangon kowos, kowos tiana topuk. ¹⁴ Ke ma inge, ma nga tuh oru in acn Shiloh nga fah oru pac nu ke Tempul sik inge, su yohk lulalfongi lowos kac. In acn se inge su nga tuh sang nu sin mwet matu lowos ac oayapa nu suwos, nga ac fah oru oapana ma nga tuh oru in acn Shiloh. ¹⁵ Nga fah liskowosla liki ye mutuk, oana ke nga lusla Israel, sou lowos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Seakos Lun Mwet

¹⁶ LEUM GOD El fahk, “Jeremiah, nimet kom pre ke mwet inge. Nimet tung ku pre nu sik kaclos; nimet kwafe nu sik in kasrelos, mweyen nga ac tia porongekom. ¹⁷ Ya kom tia liye ma elos oru in siti lun Judah ac inkanek lun Jerusalem? ¹⁸ Tulik uh ti etong, ac papa uh ta e, ac mutan uh aryar flao in orek bread nu sin god mutan se su elos pangon Kasra lun Kusrao. Elos oayapa okwok wain in mwe sang lalos nu sin god saya in aktoasryeyu. ¹⁹ Tusruktu, ya nga pa elos aktoasrye uh? Mo, elos aktoasryalos sifacna, ac sifacna akmwekinyalos. ²⁰ Ke ma inge nga, LEUM GOD Fulatlana, fah okoala kasrkusrak lulap luk nu fin Tempul se inge. Nga fah ukuiya nu fin mwet ac kosro oana sie, oayapa nu fin ma yukwiuyuki ac sak inimae. Kasrkusrak luk ac fah oana sie e ma wangin mwet ku in konela.

²¹ “Mwet luk, kutu kisa lowos uh kowos furreak fin loang uh, ac kutu filfilla in mwe mongo.

Tusruktu nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fahk mu mansis kowos in kangla kewa. ²² Ke nga tuh usla mwet matu lowos liki facl Egypt, wangin ma sap nga sang nu selos ke mwe kisa firir, ku ke kutepacna kain in mwe kisa. ²³ Ma nga sapkin nu selos pa elos in akosyu, tuh nga fah God lalos ac elos fah mwet luk. Ac nga fahkang nu selos in moul fal nu ke ma sap luk, tuh ma nukewa fah wo nu selos. ²⁴ Tusruktu elos tiana akos ku porongeyu. Elos likkekena ac oru oana lungse koluk lalos sifacna — pwanang elos tia wola a elos kolukla liki meet. ²⁵ Mutawauk ke len se mwet matu lowos illa liki facl Egypt nwe misenge, nga nuna supuna nu yuruwos mwet kulansap luk, mwet palu. ²⁶ Ne ouinge, tia sie porongalos ku lohang nu ke kas lalos. A kowos likkekelana ac orekma koluk yohk liki mwet matu lowos.

²⁷ “Ke ma inge, Jeremiah, kom ac fahk kas inge nukewa nu sin mwet luk, a elos ac tiana porongekom. Kom ac pang nu selos, a elos ac tia topuk. ²⁸ Kom fah fahk nu selos lah mutunfacl selos uh tiana akosyu, LEUM GOD lalos. Kaiyuk elos, a elos tiana ekla. Wanginla inse pwaye, ac tia pacna sramsramkinyuk.

Ma Koluk Ma Orek Infahlfal Hinnom

²⁹ “Mwet Jerusalem, kowos in tung;

Kowos in kalla aunsifowos ac sista.
Onkakin soko on in pukmas fin mangon eol uh,
Mweyen nga, LEUM GOD, nga kasrkusrak,
Ac nga sista mwet luk.

³⁰ “Mwet Judah elos orala sie ma na koluk.
Elos likiya ma sruloala lalos, ma nga srunga, in

Tempul sik, pwanang Tempul uh taekla. ³¹ Ke Infahlfal Hinnom elos etoak sie loang su pangpang Topheth, tuh elos in ku in kisakin tulik mukul ac tulik mutan natulos fin e. Nga tia sapkin elos in oru ma inge — nga tia pacna nunkauk lumah ouinge. ³² Ke ma inge, oasr pacl se ac fah tuku, ke ac fah tia sifilpa pangpang acn se inge Topheth ku Infahlfal Hinnom, a ac fah pangpang Infahlfal in Uniya. Elos fah pikinya mwet misa we nwe ke na lisr acn in pukmas. ³³ Monin mwet misa uh ac fah mwe mongo nun won ac kosro lemnak, mweyen ac wangin mwet in luselosla. ³⁴ Facl sac ac fah ekla nu ke sie acn mweysis. In siti lun Judah ac inkanek Jerusalem nga fah aksafyela pusren engan ac insewowo, ac oayapa ac fah wanginla engnyen marut uh.

8

¹ “Ke pacl sac, srin tokosra ac mwet fulat lun Judah, ac oayapa srin mwet tol ac mwet palu, ac srin mwet saya su tuh muta in Jerusalem, ac fah pukpukyak liki kulyuk lalos. ² Srelos ac fah oanna fin fohk uh oana fohkon kosro — ac fah oaclik ye faht, malem, ac itu uh, ma mwet inge elos tuh lungse ac kulansupu, ac su elos lolngok yoro ac alu nu kac. Ac tia orekeni in sifil pukpuki. ³ Na mwet in mutunfacl koluk se inge su painmoulla, su muta in acn puspis yen nga akfahsryeloselik nu we, fah kena misa liki na in moul. Nga, LEUM GOD Kulana, pa fahk ma inge.”

7:31 2 Tok 23:20; Jer 32:35; Lev 18:21 **7:34** Jer 16:9; 25:10; Fwack 18:23

Ma Koluk Ac Mwe Akkeok

⁴ LEUM GOD El fahk nu sik in fahkang nu sin mwet lal, “Ke pacl se mwet se ikori, ya el ac tia sifil tuyak? Mwet se fin tafongla liki inkanek uh, ya el ac tia sifil foloko?” ⁵ Na kowos, mwet luk, efu ku kowos forla likiyu ac tiana sifil foloko? Kowos sruasralana nu ke ma sruloala lowos ac srunga foloko nu yuruk. ⁶ Nga arulana lipsre, tuh kowos tiana kaskas pwaye. Tia sie suwos inse asor ke orekma koluk lal. Tia sie suwos siyuk, ‘Ya oasr tafongla nga orala?’ Kais sie mwet ukwena lungse lal sifacna, oana soko horse kasrusr akwot nu ke mweun. ⁷ Finne won stork uh elos etu na pacl in folok lalos. Won dove, swallow, ac thrush elos etu pacl in mukuila nu ke sie pac acn. A kowos, mwet luk, tia etu ma sap su nga oakiya nu suwos. ⁸ Kowos ku in fahk fuka lah kowos lalmwetmet ac etu ma sap luk? Liye, ma sap uh ikla sin mwet sim kutasrik. ⁹ Mwet lalmwetmet lowos elos mwekinla; nunak lalos fohsak ac elos srifusryuki. Elos likinsai kas luk, na pa lalmwetmet fuka lalos inge? ¹⁰ Ke ma inge nga fah sang ima lalos ac mutan kialos nu sin kutena mwet. Mwet nukewa, mwet fulat ac mwet srisrik, elos srike in orek mani ke inkanek kutasrik. Finne mwet palu ac mwet tol, elos kiapu pac mwet uh. ¹¹ Elos oru oana in ma na kuretyuki pa kinet ke mwet luk uh. Elos fahk mu, ‘Ma nukewa wo na,’ sruhk ma uh tiana wo. ¹² Mwet luk, ya kowos mwekin ke kowos oru ma srungayuk inge? Mo, kowos tiana mwekin kutu srisrik. Kowos tia pacna ngetnget in mwekin. Ke

ma inge kowos ac fah misa oana mwet misa tari. Pacl se nga kalyei kowos, pa ingan saflaiyowos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

¹³ “Nga kena eisani mwet luk, oana ke sie mwet orani kosrani lal; tusruktu elos oana sak grape ma wangin grape olo, oana sak fig ma wangin fahko; finne sra uh, masla pac. Ke sripa inge, nga fuhlela mwet saya in orekmakin acn inge.” ¹⁴ Na mwet lun God uh siyuk, “Efu kut ku mutana? Fahsru, kut kasrusr som nu ke siti potyak ku uh ac misa we. LEUM GOD lasr El wotela mu kut in misa. El ase pwasin kut in nim, mweyen kut orekma koluk lainul. ¹⁵ Kut tuh finsrak in oasr misla ac in oasr imwe nu sesr, a kut pulakin sangeng lulap. ¹⁶ Mwet lokoalok lasr uh sun tari siti Dan. Kut lohng pusren tungtung lun horse natulos. Acn nukewa kusrusryak ke horse in mweun natulos apkuranme. Mwet lokoalok lasr tuku in kunausla acn sesr wi ma nukewa loac, siti sesr ac mwet nukewa su muta we.

¹⁷ Leum El fahk, “Kowos taran! Nga ac supwama wet nu inmasr lowos — wet pwasin ma tia ku in akmunayeyukla, ac wet inge ac fah ngalis kowos.”

Asor Lal Jeremiah Ke Mwet Lal

¹⁸ Asor luk tia ku in unweyukla;

Insiuk maskunak.

¹⁹ Porongo! Nga lohng pusren mwet luk

Wowoyak sasla fin acn uh,

“Ya LEUM GOD El som liki Zion?

Ya tokosra lun Zion wanginla we?”

Na LEUM GOD, tokosra lalos, El topuk,

“Efu kowos ku akkasrkusrakyeyu ke kowos alu
nu ke ma sruloala lowos
Ac ke kowos pasrla nu ke god sac ma wangin
sripa?”

20 Mwet uh wowoyak ac fahk,
“Pacl fol somla, ac pacl in kosrani uh safla,
A soenna mouliyukla kut.”

21 Insiuk itungyuki
Mweyen mwet luk uh itatu;
Nga tung nwe mwemelil, ac arulana oela.

22 Ya wangin ono in Gilead?
Ya wangin mwet ono we?
Na, efu mwet luk uh ku tiana kwela?

9

1 Nga kena insifuk in oana sie lufin kof,
Ac mutuk in oana sie unon in sroninmuta,
Tuh nga in ku in tung len ac fong
Ke mwet luk su anwuki.

2 Nga kena in oasr sie acn nga in muta we in acn
mwesis
Nga in ku in som nu we loes liki mwet luk.
Elos nukewa tia pwaye nu sin God,
Sie un mwet kutasrik.

3 Elos kurweya lohulos, oana ke mwet uh ulya
sukan pisr natulos, in pisrik kas kikiap;
Acn uh kolyuk ke kikiap, ac tia ke pwaye.

LEUM GOD El fahk,
“Mwet luk uh kalwenina in oru ma koluk
Ac tiana akilenyu lah nga God lalos.”

4 Kais sie mwet enenu in sismouk ac taranul liki
mwet kawuk lal,
Ac wangin sie ku in lulalfongi ma lel;
Tuh tamulel nukewa kutasrik oana Jacob,

- Ac mwet nukewa fahk kas kikiap in
akkolukye mwet kawuk lalos.
- ⁵ Elos nukewa kiapu mwet tulan lalos,
Ac wangin sie kaskas pwaye;
Elos pahla in kaskas kikiap;
Elos oru na ma koluk nwe toloala in auli.
- ⁶ Elos sulallal na sulallal,
Ac kutasrik na kutasrik!
LEUM GOD El fahk lah mwet lal elos fahsr lukel.
- ⁷ Ke sripa inge LEUM GOD Kulana El fahk,
“Inge nga fah aknasnasye mwet luk oana ke
mwet uh aknasnasye osra ke e,
Ac srikelos.
Mwet luk uh orekma koluk —
Ku mea nga ku in sifil oru nu selos?
- ⁸ Lohulos oana sukan pisr ma uniya mwet.
Elos fahk kas kikiap pacl nukewa.
Elos nukewa kaskas kulang nu sin mwet tulan
lalos,
Sruhk elos akoo in srifusrulosi.
- ⁹ Ya nga fah tia kaelos ke ma inge?
Ya nga fah tia foloksak nu sin sie mutunfacl
su oru ouinge?
Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”
- ¹⁰ Na nga fahk, “Nga fah tungi eol uh
Ac arulana asor ke acn musrasra,
Mweyen elos pulamlamla,
Ac wangin mwet fufahsryesr we.
Pusren cow uh tia sifilpa lohngyuk;
Won yen engyeng uh ac kosro inimaie kain-
gelik som.”
- ¹¹ LEUM GOD El fahk, “Nga fah oru acn Jerusalem
in sie yol in ma musalla,
Sie acn in muta lun kosro lemnak uh;

Siti in acn Judah fah mwesisla,

Acn ma wangin mwet muta we.”

¹² Nga siyuk, “LEUM GOD, efu acn inge ku filfillsa ac pulamlamla oana yen mwesis uh, pwanang wangin mwet fahsr sasla we? Su lalmwetmet in kalem ke ma se inge? Su kom aketeya nu se tuh elan ku in fahkak nu sin mwet ngia?”

¹³ LEUM GOD El topuk, “Ma inge sikyak mweyen mwet luk elos sista mwe luti nga sang nu selos. Elos tiana akosyu, ku oru ma nga fahk nu selos. ¹⁴ A elos likkekena, ac alu nu ke ma sruloala lal Baal, oana papa tumalos lotelos in oru. ¹⁵ Ke ma inge, porongo ma nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fah oru: Nga ac sang nu sin mwet luk sak mwen elos in kang, ac kof pwasin elos in nim. ¹⁶ Nga fah akfahsryeloselik inmasrlon mutunfaci ma elos, ku mwet matu lalos, soenna lohng kac, ac nga fah supwala un mwet mweun in lainulos nwe ke nga kunauselosla nukewa.”

Mwet Jerusalem Elos Tung Ac Siyuk Ke Kasru

¹⁷ LEUM GOD Kulana El fahk,

“Nunku ke ma sikyak inge!

Pangonma mutan mwemelil uh in tuku,

Elos in onkakin on in pukmas.”

¹⁸ Mwet uh fahk,

“Fahk nu selos in sulaklak yuk soko on in pukmas nu sesr,

Nwe ke mutasr nwanala ke sroninmuta,

Ac kufinmutasr sroksroki ke tung.”

¹⁹ Porongo pusren tung Zion me:

“Kut sikiyukla!

Kut arulana aklusrongtenyeyukla!
 Kut enenu in som liki acn sesr.
 Lohm sesr uh kunausyukla.”

²⁰ Nga fahk,
 “Kowos mutan, lipsre LEUM GOD,
 Ac lohang nu ke kas lal.
 Luti nu sin acn nutuwos elos in etu tung ke mas
 uh,
 Ac luti kawuk lowos an in etu yuk on in
 pukmas.

²¹ Misa utyak in winto lasr uh
 Ac ilyak nu in lohmlulap wowo sesr;
 El onela tulik srisrik inkanek uh,
 Ac mukul fusr ke nien kuka uh.

²² Monin mwet misa oaclik yen nukewa,
 Oana fohkon kosro ke oan inima uh.
 Oana wheat ma mwet kosrani pakela ac
 sista,
 Wheat ma wangin mwet telani.
 Pa inge ma LEUM GOD El sapkin ngan fahk.”

²³ LEUM GOD El fahk,
 “Mwet lalmwetmet in tia konkin ke lalmwetmet
 lalos,
 Ac mwet ku in tia pac konkin ke ku lalos.
 Ac mwet kasrup in tia konkin ke mwe kasrup
 lalos.

²⁴ Mwet se fin lungse konkin,
 Elan konkin lah el eteyu ac el kalem keik.
 Mweyen lungse luk oan ma pahtpat,
 Ac nga oru ma suwohs ac pwaye fin faclu.
 Pa inge ma akinsewowoyeyu.
 Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

²⁵ LEUM GOD El fahk, “Pwayena lah pacl se ac fah tuku ke nga fah kaelos nukewa su kosrala in mano, tusruktu elos tiana moul fal nu ke wuleang lun kosrala. ²⁶ Nga fah kai mwet Egypt, mwet Judah, mwet Edom, mwet Amon, mwet Moab, ac elos su muta yen mwesis su koala aunsuf ke likintupalos.* Inmasrlon mwet inge, oayapa inmasrlon mwet Israel, wangin sie selos moul fal nu ke wuleang luk.”

10

Ma Sruloala Ac Alu Pwaye

¹ Mwet Israel, porongo kas lun LEUM GOD nu suwos ² fahkang:

“Nikmet ukwe ouiya lun mutanfahl saya;

Nimet fosrng a ke ma sakirik ma ac sikyak inkusrao,

Mutanfahl saya finne tuninfong kac.

³ Alu lun mwet inge wangin sripa.

Soko sak ac pakpuki insak uh,

Na kihlyak ke kufwen sroasr lun mwet tufahl,

⁴ Ac yunla ke silver ac gold.

Osra pa sang sruokya

In tia topla.

⁵ Kain ma sruloala inge oana luman mwet kikiap se ma kaskiyuki ke ima uh.

Elos tia ku in kaskas.

Enenu in utuk elos

* **9:26** koala aunsuf ke likintupalos: mwet in acn mwesis elos kalla aunsifalos in akfulatye god lalos; oasr ma sap nu sin mwet Israel elos in tia oru: Lev 19:29.

Mweyen elos tia ku in fahsr.
 Nimet sangeng selos.
 Elos tia ku in akkolukye kowos,
 Ac wangin pac ma wo elos ku in oru nu
 suwos.”

⁶ LEUM GOD, wangin sie oana kom.
 Kom kulana,
 Ac Inem fulat ac yoklana ku la.

⁷ Kom pa tokosra lun mutunfacl nukewa, na su
 ac tia sunakin kom?
 Fal in akfulatyeyuk kom.
 Wangin sie oana kom
 Inmasrlon mwet lalmwetmet nukewa lun
 mutunfacl uh,
 Ku inmasrlon kutena tokosra lalos.

⁸ Mwet nukewa su alu nu ke ma sruloala elos
 sulalkung ac lalfon.
 Mea elos ac ku in etala sin sie ma orekla ke
 sak?

⁹ Ma sruloala lalos nukla ke silver Spain me
 Ac ke gold Uphaz me,
 Orekla sin mwet usrnguk in sroasr.
 Elos nuknukyang ke nuknuk folfolnemnem ac
 sroninmutuk
 Orekla sin mwet orek nuknuk na usrnguk.

¹⁰ Tusruktu kom, LEUM GOD, pa God pwaye
 Ac kom God moul
 Ac tokosra ma pahtpat.

Ke pacl se kom kasrkusrak, faclu kusrusr;
 Mutanfahl uh tia ku in muteng mulat lom. (

¹¹ Kowos enenu in fahkang nu selos lah god
 ma tia orala faclu ac kusrao, ac fah kunausyukla.
 Elos fah wanginla liki acn nukewa fin faclu.)

Soko On In Kaksak in God

- 12 LEUM GOD El orala faclu ke ku lal;
El oakiya faclu ke lalmwetmet lal,
Ac El asroelik kusrao ke etu lal.
- 13 Ke sap lal, kof lucng liki yen engyeng uh*
ngirngir;
El orama pukunyeng uh liki saflaiyen faclu.
El oru sarom in sarmelik in af uh
Ac supwama eng uh liki nien filma lal.
- 14 Ke mwet uh liye ma inge, elos akilen lupan
lalfon ac nikin lalos sifacna.
Elos su oru ma sruloala elos mwekinla,
Mweyen god ma elos orala uh tia pwaye ac
wangin moul la.
- 15 Elos ma lusrongten ma fal in pilesreyuk.
Elos ac fah kunausyukla pacl se LEUM GOD
El ac tuku in nununkalos.
- 16 God lal Jacob El tia oana ma inge.
El pa orala ma nukewa,
Ac El sulela mwet Israel elos in mwet lal.
Inel pa LEUM GOD Kulana.

Pacl In Sruoh Se Ma Ac Tuku

- 17 Mwet Jerusalem, apweni! Kuhlusyuki
kowos! 18 LEUM GOD El ac siskowosla liki facl
se inge. El ac itungkowosi nwe ke na wangin sie
suwos lula. LEUM GOD pa fahk ma inge.
- 19 Mwet Jerusalem elos wowoyak ac fahk,
“Fuka lupan ongoiya uh!
Kinet kacsr uh ac tiana mahla.
A kut tuh nunku mu kut ac ku in muteng ma
inge!
- 20 Lohm nuknuk sesr uh musalsalu;

* **10:13** kof lucng liki yen engyeng uh: liye Gen 1:6–8

Sucl ma sang sruok uh wotelik.
 Tulik natusr nukewa fahsr liki kut;
 Wangin mwet lula in sifil tulokunak lohm
 nuknuk sesr;
 Wangin mwet in sripisrya mwe lisrlisr kac
 uh.”

²¹ Na nga topuk, “Mwet kol lasr elos lalfon;
 Elos tia siyuk kolyuk sin LEUM GOD.

Pa inge sripa pwanang elos tia kapkapak,
 Ac mwet lasr uh fahsrelik.

²² Porongo! Oasr pweng se tuku!

Oasr sie mukuiyak lulap in sie mutunfacl
 epang;

Mwet mweun we ac fah ekulla siti lun Judah nu
 ke sie acn mwesis,

Nu ke acn in muta lun kosro lemnaek uh.”

²³ LEUM GOD, nga etu lah wangin sie mwet
 sifacna kol inkanek lal,

Wangin mwet sifacna nununku moul lal.

²⁴ LEUM GOD, aksuwosye mwet lom,

Tusruktu nimet kom arulana upa nu sesr,

Ku kai kut ke pacl kom kasrkusrak,

Mweyen ac tuh pa ingan saflaiyen moul lasr.

²⁵ Furokla kasrkusrak lom nu fin mutunfacl ma
 tia etekom,

Ac nu fin mwet su tia alu nu sum.

Elos onela mwet lom.

Elos kunauskutla na pwaye

Ac likiya acn sesr in oan musalla.

11

Jeremiah ac Mwuleang Lun God

¹ LEUM GOD El fahk nu sik, ² “Porongo kas
 ke wuleang uh. Fahk nu sin mwet Judah ac nu

selos su muta Jerusalem ³ lah nga, LEUM GOD lun Israel, fah selngawi mwet nukewa su tia akos kas in wuleang se inge — ⁴ wuleang se su nga tuh orala yurin mwet matu lalos ke nga tuh usalosme liki acn Egypt, acn se ma oana funyu firirir se nu selos ah. Nga tuh fahk nu selos in akosyu ac in oru ma nukewa ma nga sapkin. Nga fahkang nu selos mu elos fin akos, elos ac fah mwet luk ac nga ac fah God lalos. ⁵ Na nga fah akpwayei wuleang su nga tuh orala yurin mwet matu lalos mu nga ac sang nu selos facl mut ac kasrup fohk we se su elos muta fac inge.”

Ac nga fahk, “Aok pwaye, LEUM GOD.”

⁶ Na LEUM GOD El fahk nu sik, “Fahla nu in siti lun Judah ac nu inkanek Jerusalem ac sulkakin kas luk we. Fahk nu sin mwet uh in porongo kalmen kas in wuleang sac ac akos. ⁷ Ke nga tuh use mwet matu lalos liki facl Egypt, nga wili na nu selos in akosyu, ac nga kalwenina in akesmakinyalos kac nwe misenge. ⁸ Tusruktu elos tiana porongo ku akosyu, a elos nukewa likkekelana ac oru na ma koluk. Nga sapkin elos in karinganang wuleang sac, a elos srunga. Ouinge nga use nu faclos mwe kalyai nukewa ma aketeyuki in wuleang uh.”

⁹ Na LEUM GOD El fahk nu sik, “Mwet Judah ac mwet Jerusalem elos orek pwapa koluk in lainyu. ¹⁰ Elos sifilpa folokla nu ke ouiya koluk lun mwet matu lalos meet ah, su srunga oru ma nga fahk. Elos alu nu ke god saya. Israel ac Judah kewa kunausla wuleang ma nga tuh oru yurin mwet matu lalos. ¹¹ Ouinge nga, LEUM GOD, akesmakinyalos lah nga ac fah use ongoiya

lulap nu faclos, ac elos fah tia ku in kaingkunla. Elos fin mau wowoyak nu sik nga in kasrelos, nga ac fah tia lohngolos. ¹² Na mwet Judah ac Jerusalem fah som ac wowoyak nu ke god ma elos esukak mwe kisa keng nu se, tusruktu god ingan ac fah koflana molelosla ke pacl se ongoiya inge ac tuku uh. ¹³ Oasr god puspis lun mwet Judah oana pisen siti lalos. Ac mwet Jerusalem elos etoak loang puspis in orek kisa nu sin Baal, god srungayuk sac, oana pisen inkanek in siti uh. ¹⁴ Jeremiah, nimet kom aol mwet inge in pre nu sik ku kwafe nu sik kaclos. Elos fin sun ongoiya ac pang in sukok kasru sik, nga ac tia porongalos.”

¹⁵ LEUM GOD El fahk, “Mwet su nga lungse yohk elos oru na ma koluk. Ya oasr suwohs lalos in muta in Tempul sik? Ya elos nunku mu elos ku in kutongya mwe ongoiya nu selos ke elos orek wulela ac ke elos kisinin kosro natulos? Ya elos ku in engan? ¹⁶ Sie pacl ah nga pangon elos oana soko sak olive matol insroa ac rukruk ke fahko kato. A inge, ke sie ngirngir oana pusren pulal, nga fah esukak sra uh ac koteya lah kac uh.

¹⁷ “Nga, LEUM GOD Kulana, pa tuh yukwiya Israel ac Judah. Tuh pa inge nga akkalemye nu selos lah elos ac sun ongoiya. Elos sifacna use ma inge nu faclos mweyen elos orekma koluk. Elos akkasrkusakyeyu ke sripen elos orek kisa nu sel Baal.”

Sie Pwapa Sulallal Lain Moul Lal Jeremiah

¹⁸ LEUM GOD El akkalemye nu sik ke nunak sulallal ma mwet lokoalok luk elos oru lainyu.

¹⁹ Nga oana soko sheep fusr ma tia etu lah ac utukla in anwuki — nga tiana etu lah pwapa koluk lalos uh ma nu sik. Elos fahk, “Lela kut in pakiya sak soko uh ke srakna moul. Kut in uniya tuh in wangin mwet sifil esamul.”

²⁰ Na nga pre ac fahk, “O LEUM GOD Kulana, nununku lom uh suwohs. Kom srike ac etu nunak ac insien mwet. Nga filiyuwot nu inpoum, ouinge lela nga in liye ke kom ac oru foloksak nu sin mwet inge.”

²¹ Mukul Anathoth elos lungse nga in anwuki, ac elos fahkma nu sik lah elos ac uniyuwi nga fin tia tui in kaskas Inen LEUM GOD. ²² Ouinge LEUM GOD Kulana El fahk, “Nga ac kalyaelos! Mukul fusr natulos ac fah anwuki ke mweun, ac tulik natulos ac fah misa ke masrinsral. ²³ Nga oakiya pacl in ongoiya se tari nu fin mwet Anathoth, ac ke pacl sac tuku, wangin sie selos fah moul.”

12

Jeremiah El Kusen Siyuk Sin LEUM GOD

¹ LEUM GOD, nga fin srukak sie sripa nga kom in tukeni akukuin kac,
Ma kom ac fahk uh pa pwaye uh.
Ne ouinge, nga ke kusen siyuk nu sum ke nununku suwohs.

Efu ku mwet koluk uh kasrupi?

Efu ku mwet kutasrik uh wo ouiyalos?

² Kom yokwalosi, ac elos okahla;

Elos kapak ac isus fahko.

Elos fahk kas wo keim pacl nukewa

A insialos loesla nu sum.

³ Tusruktu, LEUM GOD, kom eteyu.

Kom liye ma nga oru

Ac etu lah nga lungse kom.

Amakunla mwet koluk inge oana sheep ma ac
anwuki;

Taranulos nu ke pacl lalos in anwuki.

⁴ Facl sesr uh ac paola nwe ngac?

Mah nukewa inima uh ac uli putaka?

Kosro ac won uh masla

Ke sripen orekma koluk lun mwet lasr —

Mwet su fahk mu, “God El tia liye ma kut oru
uh.”

⁵ LEUM GOD El fahk,

“Jeremiah, kom fin totola ke kom akutun nu sin
mwet,

Na kom ac akutun fuka nu sin horse uh?

Kom fin tukulkul ke sie acn mwesas,

Na kom ac tuyak fuka ke insak matol siken
Infacl Jordan?

⁶ Finne ma lim, mwet in sou lom sifacna, elos
kiapwekomla.

Elos welulosyang su lain kom.

Nik kom lulalfongelos, elos finne kaskas kulang
nu sum.”

LEUM GOD El Asor Ke Mwet Lal

⁷ LEUM GOD El fahk,

“Nga ngetla liki Israel.

Nga sista tari mutunfacl se nga sulela in ma
luk.

Mwet su nga lungse uh nga eisalosyang

Nu inpoun mwet lokoalok lalos.

⁸ Mwet solla luk elos forma lainyu.

Elos ngutngut nu sik

Oana soko lion insak uh.

Ke ma inge nga srungalos.

⁹ Mwet solla luk elos oana sie won
Ma won ngia tuku liki acn nukewa in lainul.
Pangonma kosro lemnak nukewa
In tuku kangla nufon!

¹⁰ Mwet kol puspis ke mutunfacl saya elos kunausla ima in grape luk.
Elos lolongya ima luk uh.

Elos ekulla facl wolana sik nu ke acn mwesis.
¹¹ Elos oru acn uh sie acn mwesisla, wangin ma oan fac,
Musalla oan ye mutuk.

Facl sac nufon ekla nu ke sie acn mwesis,
Ac wanginna mwet lohang nu kac.

¹² Mwet uh tuku liki acn fulat nukewa yen mwesis uh
In usla kutena ma lula we.

Nga supwala mweun in kunausla facl sac nufon;
Wangin mwet ac muta in misla.

¹³ Mwet luk elos taknelik wheat, a kosrani kokul.
Elos kemkatu ke wangin.

Ke sripen kasrkusrak luk
Ma sunalos uh tiana fok.”

Wulela Lun LEUM GOD Nu Sin Mwet Tulan Lun Israel

¹⁴ LEUM GOD El fahk, “Oasr ma nga ac fahk ke mwet tulan lun Israel su kunausla facl se nga tuh sang sin mwet luk, mwet Israel. Nga fah eisla mwet kutasrik inge liki facl selos, oana ke soko sak ac fiftyak uh. Ac nga fah molela Judah lukelos. ¹⁵ Tusruktu tukun nga usalosla, nga fah pakomutalos. Nga fah folokonma kais sie mutunfacl nu fin acn selos sifacna, ac nu facl selos sifacna. ¹⁶ Elos fin wi mwet luk alu ke

insialos pwaye, ac elos fin fulahk ke kas inge: ‘Oana ke LEUM GOD El mou’ — oana ke elos tuh luti mwet luk in fulahk inen Baal in pacl meet ah — na elos fah ku in oaoala yurin mwet luk, ac wi eis mwe in sewowo. ¹⁷ Tusruktu kutena mutunfacl fin tia akos, na nga fah fusulosyak ac kunauselosla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

13

Mwe Lohl Linen

¹ LEUM GOD El fahk nu sik nga in som ac molela sie mwe lohl linen ac sang losya infulwuk; a El fahk mu nga in tia twenya in kof uh. ² Ke ma inge nga molela ac sang losyuwi, oana ma LEUM GOD El fahk. ³ Na LEUM GOD El sifilpa kaskas nu sik ac fahk, ⁴ “Fahla nu Infac’l Euphrates ac okanla mwe lohl se ingan in sie luf ke eot uh.” ⁵ Ouinge nga som ac okanla sisen Infac’l Euphrates, oana LEUM GOD El fahk.

⁶ Tukun len puspis, LEUM GOD El fahk nu sik in folokla nu Infac’l Euphrates ac eis mwe lohl sac. ⁷ Ouinge nga folokla, ac pacl se nga konauk acn se ma nga okanla we ah, nga liye lah kulawi ac wanginla sripa.

⁸ Na LEUM GOD El sifilpa kaskas nu sik ac fahk, ⁹ “In ouiya se pacna inge, nga fah kunausla inse fulat lun Judah ac filang lulap lun Jerusalem. ¹⁰ Mwet koluk inge elos tia lungse akosyu. Elos likkeke ac orekma koluk oana meet ah, ac elos alu ac kulansupu god ngia. Ke ma inge, elos ac fah oana mwe lohl se inge ma wanginla sripa. ¹¹ Oana ke sie mwe lohl ac tingilya infulwen sie mwet, ouinge nga tuh finsrak mu mwet Israel

ac mwet Judah nukewa in arulana fulme nu sik. Nga oru ouinge tuh elos fah mwet luk, ac elos in kaksakinyu ac akfulatye Inek. Tusruktu elos tiana akosyu.”

Sufa in Wain

¹² LEUM GOD El fahk nu sik, “Jeremiah, fahk nu sin mwet Israel lah sufa in wain nukewa in nwanala ke wain. Elos ac fah topuk mu elos etu lah sufa in wain nukewa enenu in nwanala ke wain. ¹³ Na kom in fahk nu selos lah nga, LEUM GOD, ac fah oru tuh mwet uh in sruhila — aok tokosra ke fwilin tulik natul David, mwet tol, mwet palu, ac mwet Jerusalem nukewa. ¹⁴ Toko nga fah fukulya mwet inge oana ke sufa uh afokfoki, mwet matu ac mwet fusr oana sie. Wangin pakomuta, kulang, ku nunak munas fah sruokyuwi liki in onelosla.”

Jeremiah El Kaskas Lain Inse Fulat

¹⁵ Mwet Israel, LEUM GOD El kaskas tari!
Kowos in inse pusisel ac porongel.

¹⁶ Akfulatye LEUM GOD lowos,

Meet liki El use lohsr

Ac kowos tukulkul fineol uh;

Meet liki El ekulla kalem se su kowos finsrak nu kac

Nu ke lohsr matoltol.

¹⁷ Kowos fin tia porongo,

Nga ac tung in lukma ke sripen inse fulat lowos.

Nga fah tung mwemelil, ac sroninmutuk fah kahkla,

Mweyen mwet lun God elos utukla nu in sruoh.

18 LEUM GOD El fahk nu sik, “Fahk nu sin tokosra ac nina kial in fani liki tron lalos, mweyen tefuro wolana lalos itukla liki sifalos. 19 Siti lun Judah layen eir kuhlusyuki. Wangin mwet ku in utyak nu we. Mwet Judah nukewa utukla nu in sruoh.”

20 Jerusalem, liye! Mwet lokoalok lom pa tuku liki acn epang! Pia mwet itukot tuh kom in karingin uh — mwet lom su kom arulana yukin? 21 Mea kom ac fahk ke mwet su kom pangon mu kawuk lom elos kutangkomla ac leum fom? Kom ac keok oana sie mutan isus. 22 Kom fin siyuk lah efu ku ma inge sikyak nu sum — efu ku nuknuk lom sisala liki monum ac sruinkuiyuki kom — mweyen ma koluk lom uh arulana yohk. 23 Ya sie mwet sroalsroal ku in ekulla tuhna, ku soko leopard ku in sista tuhntun kacl? Elos funu ku, na kowos su pahlana in oru ma koluk lukun ku in lotela in oru ma pwaye. 24 LEUM GOD El ac akfahsryekowoselik oana ke eng uh okla kutkut yen mweysis. 25 El fahk mu pa inge ma ac sikyak nu sum tok. Pa inge ma El sulela in oru nu sum, mweyen kom mulkunulla ac lulalfongi ke god ma tia pwaye. 26 LEUM GOD sifacna El ac fah sarukkomla in akmwekinye kom. 27 El liyena ke kom oru ma El srunga. El liye ke kom fahsr tukun god lun mwet pegan fin inging ac acn tupasrpar, oana sie mukul su rapkui mutan kien mwet tulan lal, ku oana soko horse mukul mwel horse mutan. We nu suwos, mwet Jerusalem! Kowos ac nasnasla ngac?

14

Pacl in Tuka

¹ LEUM GOD El kaskas nu sik ke sie pacl in tuka.

² “Judah el muta in asor;

Wanginla ma orek ke mutunpot lun siti we.
Mwet lal uh ona in fohk uh in asor,
Ac Jerusalem el wowoyak in suk kasru.

³ Mwet leum uh supwala mwet kulansap lalos in ut kof;

Elos som nu ke nien kof
Tusruktu wangin kof we.

Elos foloko ac wangin koanon mwe neinyuk
kof lalos.

Ke sripen elos fohsak ac mwekinla,

Elos okanla mutalos.

⁴ Mwet orek ima uh arulana supwarla,

Ac afinya mutalos

Ke sripen wanginna af,

Ac infohk uh paolana.

⁵ Soko deer mutan isusla inimae

Ac sista natu natul ac som,

Mweyen wanginna mah.

⁶ Donkey lemnak uh tu fin mangon inging uh

Ac mongolos tuhyak ke mal, oana kosro
jackal.

Ohkla mutalos

Mweyen wangin mwe mongo nalos.

⁷ Mwet luk elos wowoyak nu sik ac fahk,

‘Ma koluk lasr finne fal in liskutla,

LEUM GOD, kasre kut oana ke kom wulema.

Kut forla liki kom pacl pus;

Kut orekma koluk lain kom.

⁸ Kom mukena pa mwe finsrak lun mwet Israel,

Kom na pa molikutla liki mwe ongoiya.
 Efu kom ku oana sie mwetsac in facl sesr,
 Oana sie mwet fufahsryesr su muta yorosr
 ke fong se na?

⁹ Efu kom oana sie mwet ma lut ke ma sikyak uh,
 Oana sie mwet mweun ma tia ku in kasru?
 LEUM GOD, kom muta inmasrlosr!
 Eteyuk kut lah kut mwet lom;
 Nimet siskutla.’ ”

¹⁰ Pa inge ma LEUM GOD El fahk ke mwet
 inge: “Elos lungse in kaingla likiyu, ac tia sifacna
 karingin ouiyalos. Ke ma inge, nga tia insewowo
 selos. Nga fah esam orekma tafongla lalos, ac
 kalyaelos ke sripen ma koluk lalos.”

¹¹ LEUM GOD El fahk nu sik, “Nik kom siyuk
 sik in kasru mwet inge. ¹² Elos finne lalo, nga
 fah tia lohng pusren tung lalos. Elos finne oru
 mwe kisa firir ac mwe kisa wheat nu sik, nga ac
 fah tia engan kac. A nga fah onelosi ke mweun
 ac ke sracl ac ke mas.”

¹³ Na nga fahk, “LEUM GOD Fulatlana, kom etu
 lah mwet palu elos fahkang nu sin mwet uh lah
 ac fah wangin mweun ku sracl, mweyen elos
 fahk mu kom wulela tari mu ac fah oasr misla
 mukena in facl sesr uh.”

¹⁴ Na LEUM GOD El topuk, “Mwet palu elos
 kaskas kikiap Inek. Nga tiana supwalos, ac nga
 tia sapkin elos in oru kutena ma, ku fahkang
 kutena ma nu selos. Aruruma elos fahk uh tia ma
 sik. Kas in palu lalos ma na elos sifacna kinauk
 ac wanginna sripa.

¹⁵ Nga, LEUM GOD, fahk nu sum ma nga ac
 oru nu sin mwet palu ingan su nga tia supu a
 elos kaskas Inek, ac fahk mu mweun ac sracl fah

tia sun facl se inge. Nga fah onelosi ke mweun ac ke sracl. ¹⁶ Ac funu mwet ma elos fahk ma inge nu se, ac fah anwuki pac elos ke mweun ac ke sracl. Manolos ac fah sisilana ke inkanek Jerusalem. Ac fah wangin mwet in puknelosi. Ma inge ac sikyak nu selos nukewa — mukul, mutan, ac tulik. Nga ac fah oru nu selos fal nu ke ma koluk lalos.”

¹⁷ LEUM GOD El sapkin nu sik in fahkang nu sin mwet uh ke asor luk. Na nga fahk:

“Lela sroninmutuk in soror ke len ac fong.

Lela nga in tia tui ke tung,

Mweyen acn virgin nutik — su mwet luk —

arulana kinkineta

Ac apkuran in misa.

¹⁸ Ke nga illa nu likin siti uh,

Nga liye monin mwet anwuki ke mweun.

Ke nga som nu in siti srisrik,

Nga liye mwet misa ke masrinsral.

Mwet palu ac mwet tol uh oru na orekma lalos,

Tusruktu elos tia etu ma elos oru.”

Mwet uh Kwafe Nu Sin LEUM GOD

¹⁹ LEUM GOD, ya kom ngetla na pwaye liki Judah?

Ya kom srunga mwet Zion?

Efu kom ku puok kut

Pwanang kut apkuran in misa?

Kut suk misla, a wangin ma wo sikyak;

Kut finsrak mu kut ac kwela, a mwe aksan-geng mukena pa kut liye.

²⁰ Kut orekma koluk lain kom, LEUM GOD;

Kut fahkak ma koluk lasr sifacna

Ac ma koluk lun mwet matu lasr.

- 21 Esam wuleang lom ac nimet ngetla liki kut;
 Nimet akmwekinye acn Jerusalem,
 Acn sin tron wolana lom.
 Karinganang wuleang se kom orala inmasrlosr,
 ac tia kunausla.
- 22 Ma sruloala uh tia ku in supwama af;
 Pukunyeng uh tia ku in sifacna oru in afi.
 Kom na pa oru ma inge,
 Pwanang kut filiya finsrak lasr in kom,
 LEUM GOD lasr.

15

Mwe Ongoiya Nu Sin Mwet Judah

- 1 Na LEUM GOD El fahk nu sik, “Moses ac Samuel finne tu inge in kwafe nu sik ke mwet uh, nga fah tiana pakomutalos. Sap elos in som liki ye mutuk. 2 Ke elos siyuk sum lah elos ac som nu ya, fahkang nu selos lah nga fahk ouinge: “Kutu selos ac fah misa ke mas —
 Na pa ingan acn elos ac som nu we!
 Kutu selos ac fah misa ke mweun —
 Na pa ingan acn elos ac som nu we!
 Kutu selos fah misa ke masrinsral —
 Na pa ingan acn elos ac som nu we!
 Kutu selos ac fah utukla nu ke nien kapir —
 Na pa ingan acn elos ac som nu we!
- 3 Nga, LEUM GOD, sulela tari ma upa akosr inge in sikyak nu selos: elos fah anwuki ke mweun; kosro ngalngul fah amakunla manolos; won ac fah kangla ikwalos, ac kosro lemnak fah kangla ma lula kac. 4 Nga fah oru mwet

nukewa faclu in fwefela kaclos ke sripen ma koluk lulap Manasseh, wen natul Hezekiah, el oru in Jerusalem pacl se el tuh tokosra lun acn Judah.”

⁵ LEUM GOD El fahk,

“Mwet Jerusalem, su ac pakomutowos,

Ac su ac tungi kowos?

Su ac sista pacl la in tui

Ac siyuk lah kowos fuka?

⁶ Kowos sisyula;

Kowos totulikla likiyu.

Ke ma inge nga srukak pouk ac itungkowosi

Mweyen nga totola in kutong kasrkusrak luk.

⁷ In siti nukewa in facl se inge

Nga siskowosyak nu ke eng uh, oana ke kulun wheat uh sisiyak nu ke eng uh.

Nga kunauskowosla, mwet luk.

Nga uniya tulik nutuwos

Mweyen kowos tiana tui liki ouiyen mouk koluk lowos.

⁸ Pustana katinmas in facl suwos

Liki puk wekof uh.

Nga uniya mukul fusr nutuwos an ke pacl na elos sun kuiyalos,

Ac oru nina kialos in keok.

In kitin pacl na nga srunglulos

Ke mwe akkeok ac mwe aksangeng.

⁹ Nina se ma tulik itkosr natul misa

El mulalla ac suk mongol.

Kalem lun len uh yorol ekla lohsr.

El mwekinla ac oela insial ke asor.

Nga fah lela mwet lokoalok lowos in onelosla
 Su srak moul inmasrlowos.
 Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Jeremiah El Torkaskas Nu Sin LEUM GOD

¹⁰ Nga mwet na supwar se! Efu ku nina kiuk el osweyula nu faclu? Mwet nukewa in mutunfacl se inge amei ac akukuin yuruk. Nga tiana sang mani nu sin mwet ma ngisreyu, ac nga tia pac ngisre mani sin mwet. Ne ouinge elos nuna selngawiyu na. ¹¹ LEUM GOD, lela selnga nukewa lalos uh in akpwayeyiyuk nga fin tia kulansupwekom wo, ac nga fin tia kwafe sum ke mwet lokoalok luk in pacl elos sun ma upa ac ongoiya nu selos. (¹² Wangin mwet ku in koteya osra uh, yokna osra ma tuku epang me ma karyak ke bronze.)

¹³ LEUM GOD El fahk nu sik, “Nga fah supwala mwet lokoalok in usla mwe kasrup ac ma saok lun mwet luk, in kaelos ke koluk lalos elos oru apunla acn selos. ¹⁴ Nga ac oru elos in kulansupu mwet lokoalok lalos in sie facl elos tia etu kac, mweyen kasrkusrak luk oana e uh, su ac firir nwe tok.”

¹⁵ Na nga fahk, “LEUM GOD, kom etu. Esamyu ac kasreyu. Lela nga in foloksak nu selos su kalyeyiyu. Nimet arulana mongfisirsr nu selos, pwanang elos in uniyuwi. Esam lah elos akkolukyeyu ke sripom. ¹⁶ Kom kaskas nu sik, ac nga porongo kas nukewa lom. LEUM GOD Kulana, nga ma lom, ac kas lom nwakla insiuk ke engan ac insewowo. ¹⁷ Nga tia wi sisla pacl luk in israsr ac pwar yurin mwet ngia. A nga

mukena muta oana kom sapkin, ac sessesla ke kasrkusrak. ¹⁸ Efu ku nga nuna keok na? Efu ku kinet keik uh koflana unweyukla in mahla? Yah kom ac aksupwaryeyu oana soko infacl srisrik ma oan nwe mihnla?”

¹⁹ Na LEUM GOD El topukyu ouinge: “Kom fin foloko, nga ac sifil eis kom ac kom ac fah sifilpa mwet kulansap luk. Kom fin tila fahk ma wangin sripa a kom fahk ma yohk sripa, na kom ac fah sifilpa mwet palu luk. Kom in tia som nu yurin mwet uh — lela elos in tuku nu yurum. ²⁰ Nga ac orekom in oana sie pot bronze kulana nu selos. Elos ac mweun lain kom, tusruktu elos fah tia kutangkomla. Nga fah wi kom in langoekom ac molikomla. ²¹ Nga fah liyekomyang ac loangekom liki inpoun mwet koluk ac mwet sulallal. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

16

Oakwuk Lun LEUM GOD Nu Sel Jeremiah

¹ LEUM GOD El sifilpa kaskas nu sik ac fahk,
² “Nikmet payuk ku orek tulik in acn se inge.
³ Nga ac fahk nu sum ma ac sikyak nu sin tulik su ac isusla in acn se inge, oayapa nu sin papa ac nina. ⁴ Elos ac misa ke mas na upa, ac wangin mwet ac tungelos ku puknelosi. Elos ac fah anwuki ke mweun, ku misa ke masrinsral, ac manolos ac fah mwe mongo nun won ac kosro inima uh. Ma lula uh ac fah osralik fin acn uh oana fohkon kosro.

⁵ “Kom fah tia utyak nu in lohmi ma oasr eoksra we. Nik kom tungi kutena mwet. Nga ac tia sifil

akinsewowoye mwet luk ke misla, ku akkalemye lungse ac pakoten luk nu selos. ⁶ Mwet kasrup ac mwet sukasrup fah tukeni misa in acn se inge, tusruktu wangin mwet fah puknelosi ku eoksra kaclos. Wangin mwet fah sipik manol sifacna ku mangsrasrala in akkalemye asor lal. ⁷ Wangin mwet ac mongo ku nim yurin kutena mwet in akwoyal ke sie mwet saok lal misa. Ac wangin pac mwet fah fahkak pakomuta la, finne nu selos su papa tuma ku nina kia misa.

⁸ “Nimet utyak nu in sie lohm ma mwet uh orek kufwa we. Kom in tia pituki yorolos in mongo ac nim. ⁹ Porongo ma nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fahk inge. Nga fah kutongya pusren engan ac insewowo, oayapa pusren pwar ke kufwen marut. Mwet in acn se inge fah moulna in liye ke ma inge ac sikyak.

¹⁰ “Ke facl se kom fahkang ma inge nukewa nu selos, elos ac siyuk sum lah efu ku nga sulela in kalyaelos arulana upa. Elos ac siyuk lah ma sufal fuka elos eis mwata kac, ac ma koluk fuka elos orala lain LEUM GOD lalos. ¹¹ Na kom fah fahk nu selos lah LEUM GOD El fahk, ‘Mwet matu lowos forla likiyu, ac elos alu ac kulansupu god ngia. Elos sisyula ac tia akos mwe luti luk.

¹² Na kowos oru koluk yohk liki mwet matu lowos. Kowos nukewa likkeke ac orekma koluk, ac tia akosyu. ¹³ Ke ma inge, nga fah siskowosla liki facl se inge nu in sie facl ma kowos, ac mwet matu lowos, tia etu kac. Na kowos fah kulansupu god saya ke len ac fong, ac nga fah tiana pakomutowos.’ ”

Folok Lun Mwet uh Liki Sruoh

¹⁴ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac tuku ke mwet uh ac tia sifil fulahk keik mu ‘Oana ke God El moul, su tuh molela mwet Israel liki facl Egypt.’ ¹⁵ A ma elos ac oru pa elos ac fulahk keik mu, ‘Oana ke God El moul, su tuh molela mwet Israel liki mutunfacl epang ac liki mutunfacl saya nukewa,’ yen nga luselosla nu we. Nga fah folokunulosme nu in facl selos sifacna, nu yen ma nga sang nu sin mwet matu lalos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Kalya Su Ac Fah Tuku

¹⁶ LEUM GOD El fahk, “Nga ac solama mwet patur puspis in tuku sruok mwet inge. Toko nga fah sapwalik mwet sruh kosro in sokolos yen nukewa fineol uh ac inging uh ac in luf inmasrlon eot uh. ¹⁷ Nga liye ma nukewa elos oru, ac wangin ma wikla likiyu. Ma koluk lalos uh kalem ye mutuk. ¹⁸ Nga fah oru elos in moli pacl luo ke tafongla ac ma koluk lalos, mweyen elos aktaekye facl sik ke ma sruloala ma wangin moul la oana monin mwet misa, ac elos nwakla acn uh ke god kikiap lalos.”

Pre Lal Jeremiah Akkalemye Lulalfongi Lal

¹⁹ O LEUM GOD, kom pa langoeyu ac akkeyeyu. Kom kasreyu ke pacl koluk. Mutunfaclu ac fah tuku nu yurum liki saflaiyen faclu ac fahk, “Wangin god lun mwet matu lasr sayen god kikiap mukena, ac ma sruloala wangin sripa. ²⁰ Ya oasr mwet ku in sifacna orek god la? Tia ku. El fin orala, ac tiana god pwaye.”

²¹ LEUM GOD El fahk, “Ke ma inge, nga fah fahkak nu sin mutunfacl uh tuh elos in etu ke ku luk ac ke ku lun pouk. Inge ac nu tok, elos fah etu lah nga pa LEUM GOD.”

17

Kaiyuk Nu Sin Mwet Judah

¹ LEUM GOD El fahk, “Mwet Judah, ma koluk lowos simla ke pen osra soko. Kihlisyukyak insiowos ke mutun pin diamond soko, ac kihlyak ke sruwasrik in loang lowos. ² Mwet lowos uh alu ke loang uh ac ke lumah ma tulokyak nu sin god mutan Asherah, ye sak folfol nukewa ac fin tohktok uh, ³ ac yen turangang fineol uh. Nga fah lela mwet lokoalok lowos in usla mwe kasrup ac ma saok lowos ke sripen ma koluk lowos nukewa ma kowos orala in acn suwos. ⁴ Kowos fah enenu in fuhleak facl se ma nga sot nu suwos, ac nga fah oru tuh kowos in orekma nu sin mwet lokoalok lowos in sie facl ma wangin etu lowos kac, mweyen kasrkusrak luk oana sie e ma ac firir nwe tok.”

Kutu Sohkas

⁵ LEUM GOD El fahk,
“Nga fah selngawi mwet se

Su forla likiyu

Ac filiya lulalfongi lal sin mwet,

Ac lulalfongi ku lun mwet sukawil moul la.

⁶ El oana soko mahsrik in acn mwesis

Ma kapak in acn pao, yen wangin ma oan we,

Fin acn kifintela, yen wangin pac ma ku in kapak we.

Wangin ma wo ku in sonol.

7 “Tusruktu nga ac fah akinsewowoye mwet se
Su filiya lulalfongi lal in nga.

8 El oana soko sak ma kap sisken soko infacl
srisrik

Ac kapla okahl nwe ke sun kof uh.

Wangin sangeng lal ke pacl fol

Mweyen sroan sak uh folfolna.

El tia fosrngga finne wangin af.

Pacl nukewa oasr fahko kacl.

9 “Su ku in etu ma oan insien mwet?

Wangin ma kutasrik oana nunak lun mwet

—
Sie ma su tia ku in akkeyeyukla.

10 Nga, LEUM GOD, iluhs nunak lun mwet,

Ac srike insialos.

Nga oru nu sin kais sie mwet fal nu ke ouiyen
moul lal,

Ac fal nu ke orekma lal.”

11 Mwet se su eis mani lal ke sesuwos

El oana sie won ma sawulla atro ma tia ma
natul.

Ke mwet sac el sun kuiyal, na mwe kasrup lal ac
wanginla,

Ac saflaiyal el fah sie mwet lalfon.

12 Tempul sesr oana sie tron oaskulana,

Musaiyukyak fin soko eol fulat ke mutawauk
ah me.

13 LEUM GOD, kom mwe finsrak lun Israel.

Elos nukewa su siskomla ac fah
akmwekinzeyuk.

Elos ac fah wanginla oana inen mwet ma simla
fin fohk uh,

Mweyen elos siskomla, LEUM GOD,
Su oana unon in kof se.

Jeremiah El Siyuk Kasru Sin LEUM GOD

¹⁴ LEUM GOD, akkeyeyula ac nga fah kwela na pwaye. Langoeyula ac nga fah moulla. Kom na pa nga kaksakin uh!

¹⁵ Mwet uh fahk nu sik, “Pia ma LEUM GOD El fahk mu El ac oru nu sesr ah? Lela Elan orala ingena!”

¹⁶ Tusruktu, LEUM GOD, nga tiana kwafe sum in kunauselosla. Nga tiana ke in oasr pacl se koluk nu selos. LEUM GOD, kom etu ma inge. Kom etu ma nga tuh fahk ah. ¹⁷ Nimet kom oana sie mwe aksangeng nu sik. Kom pa nien molela luk ke pacl koluk sikyak. ¹⁸ LEUM GOD, akmwekinyalos su kalyeyu, tusruktu nimet akmwekinyeyu. Nwakulosla ke mwe aksangeng, ac nikmet akfosrngayeyu. Akyokye mwe ongoiya nu faclos ac kunauselosla nu ke ip srisrik.

Sunakinyen Len Sabbath

¹⁹ LEUM GOD El fahk nu sik, “Jeremiah, fahla nu ke Mutunpot lun Mwet uh, yen ma tokosra lun Judah elos uti-utyak nu in siti uh, ac sulkakin kas luk inge we. Toko kom fah som nu ke mutunpot nukewa saya lun Jerusalem. ²⁰ Fahk nu sin tokosra ac mwet Judah nukewa, ac elos nukewa su muta Jerusalem ac orekmakin mutunpot inge, in porongo ma nga fahk uh. ²¹ Fahk nu selos lah elos fin seko moul lalos, elos in tia lippise kutena ma toasr ke len Sabbath. Elos in tia us kutena ma toasr utyak ke mutunpot lun Jerusalem, ²² ku

us kutena ma toasr illa liki lohmi selos ke len Sabbath. Elos in tiana orekma ke len Sabbath. Elos in akfulaty e ana sie len mutal, ana ke nga tuh sapkin nu sin mwet matu lalos. ²³ Mwet matu lalos ah tuh tiana porongeyu ku akosyu. A ma elos oru pa elos likkekeiyu na ac tia lohmi nu ke kas in luti luk.

²⁴ “Fahk nu sin mwet inge lah elos enenu na in akos ma sap luk nukewa. Elos in tiana us kutena ma toasr fahsr ke mutunpot in siti se inge ke len Sabbath. Elos enenu in akmutalye len Sabbath ac tia oru kutena orekma. ²⁵ Na tokosra lalos, ac fisrak lalos, fah ilyak ke mutunpot lun Jerusalem ac eis pacna ku fulat se ma tuh oan facl David. Elos fah wi na mwet Judah ac mwet Jerusalem kasrusr fin chariot ac fin horse, ac siti Jerusalem fah sessesla ke mwet pacl nukewa. ²⁶ Mwet uh ac fah tuku liki siti srisrik lun Judah ac liki inkul ma raunela Jerusalem. Elos fah tuku liki facl lun Benjamin, liki pe eol uh, fineol uh, ac liki layen eir in Judah. Elos fah us nu in Tempul sik mwe kisa firir, ac kisinin mwe kisa wheat ac mwe keng, oayapa mwe kisa in sang kulo. ²⁷ Tusruktu elos enenu in akosyu ac karinganang len Sabbath tuh in sie len mutal. Elos in tia us kutena ma toasr fahsr ke mutunpot Jerusalem ke len sac, mweyen elos fin oru, nga ac esukak mutunpot Jerusalem. E uh ac fah furreak lohmi sin tokosra Jerusalem, ac wangin mwet fah ku in konela.”

18

Jeremiah In Lohmi Sin Mwet Orek Ahlu Kle

¹ LEUM GOD El fahk nu sik, ² “Oatula nu ke lohm sin mwet orek ahlu ke fohk kle, ac ingo nga fah sot nu sum kas ma nga lungse kom in fahkak.” ³ Ouinge nga som nu we, ac nga liyauk mwet orek ahlu sac ke el orekma ke wheel in orekma lal. ⁴ El fin orala sie ahlu tuh tia sun lungse lal, el ac eis kle sac ac ekulla nu ke sie pacna lumah.

⁵ Na LEUM GOD El fahk nu sik, ⁶ “Ya tia oasr ku luk in oru nu suwos, mwet Israel, oana ke mwet orek ahlu se ac oru ke kle lal uh? Kowos muta inpouk oana ke kle uh oan inpoun mwet orek ahlu. ⁷ Nga fin fahk ke kutu pacl mu nga ac fusak, koteya, ku kunausla kutena mutunfacl ku tokosrai, ⁸ a toko mutunfacl sac forla liki orekma koluk lal, na nga ac tila oru ma nga tuh fahkla mu nga ac oru. ⁹ Ku nga fin fahk mu nga ac musaeak ku akkeye sie mutunfacl ku tokosrai, ¹⁰ na toko mutunfacl sac tia akosyu ac orekma koluk, na nga ac tila oru ma nga fahkla mu nga ac oru. ¹¹ Ke ma inge, fahkang nu sin mwet Judah ac mwet Jerusalem lah nga akoo in lainulos ac kalyaelos. Fahkang elos in tui liki moul koluk lalos, ac aolla ouiya ma elos oru ingan. ¹² Elos ac topuk kom ac fahk, “Mo, efu ku kut in tui? Kut ac likkekena ac oru na ma koluk ke lungse lasr.”

Mwet uh Pilesrala LEUM GOD

¹³ LEUM GOD El fahk,
 “Siyuk sin mutunfacl nukewa lah nu oasr pacl
 ma
 Kain ouiya inge nu sikyak meet.
 Ouiya na koluk se pa mwet Israel uh oru
 inge!

- 14 Ya nu oasr pacl wanginla snow fin acn eoteot
fulat Lebanon?
Ya sungan infacl oyohu we uh nu oasr pacl
mihnla?
- 15 Ma inge finne fahsrna wo, a mwet luk uh
mulkinyula.
Elos esukak mwe keng nu ke ma sruloala.
Elos tukulkul ke inkanek lalos.
Elos tia sifilpa fahsr ke ouiya meet ah,
A elos fahsr ke inkanek ma tia akilenyuki.
- 16 Elos orala acn se inge in sie mwe aksangeng,
Ma ac srungayukla nwe tok.
Elos nukewa su fahsr we ac fah arulana lut ke
ma elos liye.
Elos ac fah usruk sifalos ke fwefela lalos.
- 17 Nga ac fah luselik mwet luk ye mutun mwet
lokoalok lalos,
Oana ke kutkut uh ukukla ke eng kutulap.
Nga ac fah ngetla lukelos,
Ac tia kasrelos ke pacl in ongoiya nu selos.”

Sie Pwapa Sulallal Lainul Jeremiah

18 Na mwet uh fahk, “Wona in oasr ma kut oru
nu sel Jeremiah! Oasr mwet tol yorosr in luti kut,
ac mwet lalmwetmet in aknunakye kut, ac mwet
palu in fahkak kas lun God nu sesr. Lela kut in
orek loh kikiap lainul ac tia sifil lohng ma el fahk
uh.”

19 Na nga pre ac fahk, “LEUM GOD, lipsre pre
luk, ac porongo ma mwet lokoalok luk inge fahk
keik. 20 Ya ma koluk uh pa molin ma wo? A liye,
elos pukanak luf se nu sik nga in putatyang nu
loac. Esam lah nga tuh tuku nu yurum in kwafe
kaclos, ac srike in loangelos liki kasrkusrak lom.

²¹ Ke ma inge, LEUM GOD, lela tulik natulos in misa ke masrinsral, ac in anwuki pac ke mweun. Lela mukul uh in misa ke mas ac mwet fusr in anwuki ke mweun. Mutan an in katinmasla, ac wangin tulik natulos. ²² Supwala sie un mwet koluk in kunausya lohm selos ac usla koano uh ke wangin eteya selos. Oru elos in wowoyak ke tuninfong. Mwet inge pukanak sie luf nga in putatyang nu loac, ac oakiya mwe kwasrip in sruokyuwi. ²³ LEUM GOD, kom etu nufon pwapa lalos in uniyuwi. Nikmet nunak munas nu selos ke orekma koluk lalos, ku tulalosla liki ma sufal lalos. Siselosi nu in fohk uh ac kutangulosla. Oru ma inge nu selos in kasrkusrak lom.”

19

Sufa Fokelik Se

¹ LEUM GOD El fahk nu sik in som ac molela sie sufa orekla ke kle. El oayapa fahk nu sik in us kutu mwet matu sin mwet uh, ac kutu mwet tol matu, ² ac in fahsr sasla Mutunpot lun Sufa Fokelik,* ac illa nu Infalfal Hinnom. Na ingo nga in fahkak kas ma El ac fah fahk nu sik. ³ LEUM GOD El fahk nu sik in fahk ouinge, “Tokosra lun Judah ac mwet Jerusalem, porongo ma nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, ac fahk. Nga fah use mwe ongoiya lulap nu fin acn se inge, tuh elos nukewa su lohng kac fah fwefela. ⁴ Nga ac fah oru ouinge mweyen mwet uh sisyula, ac akfohkfokye acn se inge ke elos

* **19:2** Sufa Fokelik: acn se inge pa mwet orek ahlu kle sisla sufa ma fokelik ku kolukla. **19:2** 2 Tok 23:10; Jer 7:30–32; 32:34–35

orek kisa lalos nu ke god saya — god su elos, ac mwet matu lalos somla ac tokosra lun Judah, tia etu kutena ma kac. Elos nwakla acn se inge ke srahn mwet wangin mwata, ⁵ ac elos etoak loang in esukak tulik natulos fac, tuh in mwe kisa firir lalos nu sel Baal. Nga tiana sapkin elos in oru ma inge, ac wangin pacna in nunak luk uh. ⁶ Ke ma inge, oasr pacl se ac fah tuku, ke ac fah tia sifilpa pangpang acn se inge Topheth† ku Infahlfal Hinnom, a ac fah pangpang Infahlfal in Uniya. ⁷ In acn se inge nga fah kunausla pwapa nukewa lun mwet Judah ac Jerusalem. Nga ac fuhlela mwet lokoalok lalos in kutangulosla ac onelosi ke mweun. Nga ac sang mano misa lalos nu sin won ac kosro lemnak tuh in mwe mongo nalos. ⁸ Nga fah arulana sukela siti se inge, na elos nukewa su fahsryak we fah lut ac oela. ⁹ Mwet lokoalok ac kuhlusya siti uh ac srike in onela mwet we. Ke elos kuhlasak, wanginla mwe mongo nun mwet in siti uh, pwanang elos kang ikwen mwet tulan lalos, oayapa tulik natulos sifacna.”

¹⁰ Na LEUM GOD El fahk nu sik in fukulya sufa sac ye mutun mukul ma wiyu som, ¹¹ ac in fahk nu selos lah LEUM GOD Kulana El fahk, “Nga ac fukulya mwet inge ac siti se inge, tuh in oana sufa kle soko inge ma tia ku in sifilpa akonkoneni nu sie. Mwet uh ac fah pikinya mwet misa lalos, finne in acn Topheth, mweyen wangin pac acn saya in puknelosi we. ¹² Nga wulela mu nga ac oru siti se inge ac mwet we uh in oana acn

19:5 Lev 18:21 † **19:6** Topheth: liye Jer 7:31–32.

Topheth. ¹³ Lohm Jerusalem, lohmi sin tokosra lun Judah, oayapa lohmi nukewa ma mwet we uh furreak mwe keng fin lohmi selos nu ke itu uh, ac okoala wain in mwe kisa nu ke god saya uh — lohmi inge nukewa ac fah fohkfokla oana acn Topheth.”

¹⁴ Na nga som liki acn Topheth, yen LEUM GOD El supweyu in fahkak kas lal we. Nga som ac tu inkul lun Tempul ac fahkak nu sin mwet nukewa ¹⁵ lah LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Nga ac fah use nu fin siti se inge ac nu fin acn nukewa raunela, mwe kai nukewa ma nga tuh fahk mu nga ac oru, mweyen kowos likkeke ac tia porongo ma nga fahk.”

20

Jeremiah Ac Pashhur Amei

¹ Pashhur, wen natul Immer, el sie mwet tol su sifen mwet liyaung inkul in Tempul. Ke el lohng ke nga fahkak ma inge ² el sap in sringsring nga ac kapiri ke mwe kapir* apkuran nu ke Mutunpot Benjamin, ma oan lucng ke Tempul. ³ Lotutang tok ah, tukun Pashhur el tuleyula liki mwe kapir, nga fahk nu sel, “LEUM GOD El fahk mu ac tia sifil pangpang kom Pashhur, a ac fah pangpang kom ‘Sangeng Yen Nukewa.’” ⁴ LEUM GOD El sifacna fahk mu, ‘Nga ac fah oru kom in sie mwe aksangeng nu sum sifacna ac nu sin mwet kawuk lom, ac kom ac fah liye ke elos nukewa anwuki ke cutlass nutin mwet lokoalok lalos. Nga ac fah filiya mwet Judah

* **20:2** mwe kapir: ipinsak luo ma sang sruokya nien mwet.

nukewa ye ku lun tokosra Babylonia. El ac fah usla kutu selos in mwet kapir nu in facl sel, ac uniya mwet lula. ⁵ Nga fah oayapa lela mwet lokoalok lalos in usla mwe kasrup nukewa in siti se inge, ac sruokya ma lalos nukewa oayapa acn selos, wi pac ma saok lun tokosra Judah, ac usla ma nukewa nu Babylonia. ⁶ A funu kom, Pashhur, kom ac sou lom nukewa fah oayapa sruoh ac utukla nu Babylonia. Kom ac fah misa ac pukpuki we, wi mwet kawuk lom nukewa su kom fahk kas kikiap puspis nu se.’ ”

Jeremiah El Torkaskas Nu Sin LEUM GOD

⁷ LEUM GOD, kom kifasla insiuk

Na nga tari wikomla.

Kom ku likiyu,

Ac kom kutangyula.

Mwet nukewa aksruksrukyeyu.

Elos tia tui in isrunyu.

⁸ Pacl nukewa nga kaskas uh, yokla pusrek,

Ac nga wowoyak ac fahk, “Yokna sulallal ac kunausten!”

LEUM GOD, aksruksrukyeyuk nga ac angonyuk nga pacl nukewa

Mweyen nga sulkakin kas lom.

⁹ A nga fin fahk mu, “Nga ac fah mulkunla LEUM GOD

Ac tia sifilpa kaskas ke Inel,”

Na kas lom uh oana sie e in nga

Ma firir in sri keik uh.

Nga srike kuiyuk in sruokyana,

Tusruktu nga tia ku in kutongya.

¹⁰ Nga lohng ke mwet nukewa mahmah mu,

“Mwe aksangeng oasr yen nukewa!

- Lela kut in tukakunulak nu sin mwet fulat lasr!”
 Finne kawuk fototo luk elos soano nga in ikori.
 Elos fahk mu, “Sahp kut ac ku in kiapwella,
 Na kut fah sruokilya ac oru foloksak lasr nu sel.”
- 11 Tusruktu, LEUM GOD, kom wiyu lac, ac kom kulana,
 Elos su kalyeyiyu tia ku in kutangyula.
 Elos fah akmwekinyeyuk nwe tok,
 Mweyen elos tia ku in sun finsrak lalos.
 Mwekin lalos ac fah tiana mulkinyukla.
- 12 Tusruktu, LEUM GOD Kulana, kom srike mwet uh ke suwohs;
 Kom etu nunak lalos ac ma oan insialos.
 Ke ma inge lela nu sik in liye ke kom ac foloksak nu sin mwet lokoalok luk,
 Tuh nga likiya sripa nukewa luk inpoum.
- 13 On nu sin LEUM GOD!
 Kaksakin LEUM GOD!
 El molela mwet su akkeokyeyuk liki ku lun mwet koluk.
- 14 Selngawiya len se nga isusla!
 Mulkunla len se nina kiuk el osweyula!
- 15 Selngawiya mwet se su akenganye papa tumuk
 Ke el us pweng wo se nu sel ac fahk,
 “Tulik mukul se pa nutum!”
- 16 Lela elan oana siti nukewa
 Ma LEUM GOD El kunausla ac wangin pakomuta lal.
 Lela elan lohng tung in mwaiok ke lotutang,
 Ac sulkakinyen mweun ke infulwen len,

17 Mweyen el tia uniyuwi meet liki nga isusla,
Na insien nina kiuk lukun pa kulyuk luk.

18 Efu ku nga isusla?

Ya ngan tuh sun mwe lokoalok ac mwe asor,
Ac in aksafyela moul luk ke mwekin?

21

Kas In Palu Ke Musalla Lun Jerusalem

1 Tokosra Zedekiah lun Judah el supwalma Pashhur wen natul Malchiah, ac mwet tol Zephaniah wen natul Maaseiah, nu yuruk. Elos use enenu se inge: ² “Nunak munas, pre nu sin LEUM GOD kacsr, mweyen Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac mwet mweun lal elos kuhlusya siti uh. Sahp LEUM GOD El ac oru sie mwenmen lal ke sripasr, ac ukwalak Nebuchadnezzar liki kut.”

³ Na LEUM GOD El kaskas nu sik, ac nga fahk nu sin mwet ma supweyuku nu yuruk ⁴ tuh elos in fahk nu sel Zedekiah lah LEUM GOD lun Israel El fahk, “Zedekiah, nga ac kutangla mwet lom su mweun lain tokosra lun Babylonia ac mwet lal. Nga fah elosak kufwen mwe mweun nutin mwet lom infulwen siti uh. ⁵ Nga fah sifacna mweun lain kom ke ku luk nufon, ac ke mulat ac kasrkusrak luk nufon. ⁶ Nga fah onela ma nukewa su moul in siti se inge: kewana mwet ac ma orakrak ac fah misa ke sie mas upa. ⁷ A kom, ac mwet pwapa fulat lom, ac mwet su painmoulla ke mweun, sracl, ac mas — nga

ac fah lela kowos nukewa in sruoh sel Tokosra Nebuchadnezzar ac mwet lokoalok lowos su lungse unikowosi. Nebachudnezzar el ac fah unikowosi nukewa. El ac tiana nunak munas ku pakomuta kutena suwos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

⁸ Na LEUM GOD El fahk nu sik nga in fahkang nu sin mwet uh, “Kowos in porongo! Nga, LEUM GOD, fah sot nu suwos in sulela inmasrlon inkanek nu ke moul ac inkanek nu ke misa. ⁹ Kutena mwet su muta in siti uh ac fah misa ke mweun ku ke masrinsral ku ke mas. Tusruktu kutena mwet su illa liki siti uh, ac sifacna eisa-losyang nu inpoun mwet Babylonia* su kuhlusya siti uh, ac fah moul. ¹⁰ Nga sulela ku sik lah nga fah tia molela siti se inge, a nga fah kunausla. Ac itukyang nu inpoun tokosra lun Babylonia, ac el ac fah esukak nwe ke apatla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Nununku Fin Tokosra Lun Judah

¹¹ Fahk nu sin sou oaleum lun Judah: Lohng kas lun LEUM GOD. ¹² Pa inge ma LEUM GOD El fahk nu suwos su fwilin tulik natul David: “Liyaung tuh nununku suwohs in orek ke len nukewa. Karinganang mwet ma pisreyukla ma la liki inpoun mwet pisrapasr. Kowos fin tia, na kasrkusrak luk ac fah tayak oana sie e su koflana kuniyukla. ¹³ Mwet Jerusalem, kowos muta ke sie acn fulat, lucng liki infahlfal uh, oana sie eot lulap tuyak yen tupasr. Tusruktu nga fah mweun lain kowos. Kowos fahk mu wangin

* **21:9** Babylonia: mutunfacl se inge pangpang pac Chaldea.

mwet ku in mweuni kowos, ku kunausla pot ku lowos ac utyak nu in siti uh. ¹⁴ Nga fah kalyei kowos fal nu ke orekma koluk lowos. Nga fah esukak inkul fulat sin tokosra lowos, ac e uh fah esukak ma nukewa ma oan raunela. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

22

Kas Lal Jeremiah Nu Sin Tokosra Lun Judah

¹ LEUM GOD El fahk nu sik nga in tufokla nu in lohm sin tokosra lun Judah, ac fahk kas inge: ² “Lohng kas lun LEUM GOD, O tokosra lun Judah su muta fin tron lal David — kom, ac mwet pwapa fulat lom, ac mwet Jerusalem nukewa su ilyak ke mutunpot inge. ³ Nga, LEUM GOD, sapkin nu suwos in oru ma suwohs ac pwaye. Karinganang mwet ma pisreyukla ma la liki inpoun mwet pisrapasr. Nimet akkolukye ku akkeokye mwetsac, mwet mukaimtal ac kat-inmas, oayapa nimet uniya mwet wangin mwata in acn mutal se inge. ⁴ Kowos fin oru oana ma nga sapkin, na ac fah oasr tokosra tuku ke fwilin tulik natul David nwe tok. Elos, ac mwet fulat lalos ac mwet nukewa lalos saya, fah uti-utyak ke mutunpot lun inkul fulat ke chariot ac fin horse uh. ⁵ Tusruktu kowos fin tia akos ma nga sapkin inge, na nga fulahk ke Inek sifacna lah inkul fulat se inge fah sikiyukla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

⁶ “In nunak luk, inkul fulat sin tokosra lun Judah oasku oana acn Gilead, ac oana eol in acn

Lebanon. Tusruktu nga ac oru tuh in sie acn oan musalla ma wangin mwet muta we. ⁷ Nga ac supwala mwet in kunausya. Elos ac us tuhla lalos ac pakiya sru cedar kato we, ac sisla nu in e uh.

⁸ “Na toko, mwet in mutunfacl puspis fah fahsr aliki ac asiyuki sie sin sie lah efu ku nga, LEUM GOD, oru ouinge nu ke siti pwengpeng se inge. ⁹ Na elos fah topuk mu mweyen kowos fahsr sayen wuleang lowos yurin God lowos ke kowos alu ac kulansupu god saya.”

Fahkak Lal Jeremiah Kacl Joahaz

¹⁰ Mwet Judah, nimet tungel Tokosra Josaiah;
Kowos in tia eoksra ke misa lal.
A kowos in arulana tung kacl Joahas, wen natul.
Elos ac usalla, ac el ac tia sifil foloko.
El ac tiana sifilpa liye acn el isusla we.

¹¹ LEUM GOD El fahk kacl Joahas su aolla Josiah, papa tumal, in tokosra Judah, “El som liki acn inge, ac el ac tiana sifil foloko. ¹² El ac misa in facl se elos usalla nu we, ac el ac tia sifil liye facl se inge.”

Fahkak Lal Jeremiah Kacl Jehoiakim

¹³ We nu sin mwet se su musai lohm sel ke sesuwos
Ac akyokye ke inkanek kutasrik,
Su akkohsye mwet in facl sel in orekma nu sel
Ac tia sang molin orekma lalos.

¹⁴ We nu sin mwet se ma fahk,
“Nga ac musaela sie lohm lulap nu sik sifacna

- Ac oru tuh infukil lucng uh in yohk.”
 Ouinge el orala winto in lohm sel
 Ac sinkaeak acn loac ke sak cedar,
 Ac sroalela ke sroal srusra.
- 15 Ya ma inge ac oru tuh kom in sie tokosra wo
 Kom fin musa lohm ke sak cedar
 Ma wo liki lohm sin mwet ngia?
 Papa tomom el insewowo ke moul lal nufon.
 Orekma lal pwaye ac suwohs pacl nukewa,
 Ac el kapkapak in ma nukewa el orala.
- 16 El oru nununku suwohs nu sin mwet sukasrup,
 Na ma nukewa fahsr pac wo nu sel.
 Pa inge kalmen etu ke LEUM GOD.
- 17 A kom sukna ma ac wo nu sum sifacna;
 Kom uniya mwet wangin mwata
 Ac arulana aklalfonye mwet lom.
 LEUM GOD pa fahk ma inge.
- 18 Ouinge LEUM GOD El fahk kacl Tokosra
 Jehoiakim lun Judah, wen natul Josiah,
 “Wangin mwet ac fah mwemelil ke misa lal, ku
 fahk mu,
 ‘Pakomuta kawuk se luk! Fuka koluk in
 mau!’
 Wangin mwet ac fah wowoyak ac tung kacl ac
 fahk,
 ‘Leum luk, We! Tokosra, We!’
- 19 Ac fah orek nu sel oana misa lun soko donkey:
 Ac fah amala el
 Ac sisila likin mutunpot Jerusalem.”

Fahkak Lal Jeremiah Ke Safla Lun Jerusalem

- 20 Mwet Jerusalem, fahla nu Lebanon ac
 wowoyak,

Fahla nu facl Bashan ac tung;
 Som ac wowoyak infulan eol Moab,
 Mweyen kutangyukla mutunfacl nukewa su
 kasrekom ke pacl in mweun.

²¹ LEUM GOD El kaskas nu sum ke pacl kom srak
 mut,
 A kom tia lungse porongo.

Pa ingan ouiyom in moul lom nufon —
 Kom tiana akos LEUM GOD.

²² Mwet kol lom ac fah ukukla ke eng;
 Mwet kasrekom in pacl in mweun ac utukla
 nu in sruoh.
 Siti sum ac fah aklusrongtenyeyuk ac
 akmwekinyeyuk
 Ke sripen ma koluk nukewa kom orala.

²³ Kom mongla wo in lohmi sum orekla ke sak
 cedar ma utuku Lebanon me;
 Tusruktu ac fah mwe pakomuta na yohk nu
 sum ke pacl se ngal upa ac sun kom —
 Ngal oana ngal lun sie mutan isus.

Nununku Lun God Nu Sel Jehoiachin

²⁴ LEUM GOD El fahk nu sel Tokosra Jehoiachin,* wen natul Tokosra Jehoiakim lun Judah, “Oana ke nga pa God moul, fin kom pa ring lun tokosra ma oan lac po layot sik, nga ac faiskomla ²⁵ ac eiskomyang nu sin mwet ma lungse unikomi, su kom sangeng se. Nga ac eiskomyang nu sel Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac un mwet mweun lal. ²⁶ Nga ac liskomla ac nina kiom ke ku luk tuh komtal in

* **22:24** Jehoiachin: sie pac ine kacl Jeconiah pa Jehoiachin.
22:24 2 Tok 24:8–15; 2 Chr 36:9–10

mwet sruoh in sie facl ma komtal kewa tia isusla we, ac komtal ac fah misa we. ²⁷ Komtal ac fah kena sifilpa liye facl se inge, tusruktu komtal ac fah tiana foloko.”

²⁸ Ac nga fahk, “Ya Tokosra Jehoiachin el oana soko sufa fokelik ma sisila ac wangin mwet enenu? Na efu ku el, ac tulik natul, utukla nu in sruoh nu ke sie facl ma elos tiana etu?”

²⁹ O fahl Judah, fahl Judah, fahl Judah!

Porongo ma LEUM GOD El fahk:

³⁰ “Filiya ke ma simusla lah ac fah wangin tulik natul Jehoiachin.

Ac fah wangin ma wo el orala in pacl lal.

Wangin sin fwilin tulik natul

Ac fah aolulla ke tron lal David

In leum fin acn Judah.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

23

Finsrak Nu Ke Pacl Fahsru

¹ Fuka upaiyen nununku lun LEUM GOD nu faclos mwet kol su kunausla mwet lal ac luselose-lik. ² Pa inge ma LEUM GOD lun Israel El fahk ke mwet kol su tuh akoeyukla in karingin mwet lal: “Kowos tuh tia karinganang mwet luk. Kowos ukwalosyak ac luselosla. Inge nga ac kai kowos ke sripen ma koluk ma kowos oru inge. ³ Nga fah usani mwet lula luk liki facl ma nga akfahsryeloselik nu we, ac nga fah folokunulosme nu in facl selos. Ac fah pukanten tulik natulos, ac elos ac fah arulana puseni. ⁴ Nga fah srisrngiya mwet kol in karinganulos. Mwet luk ac fah tia sifilpa sangeng ku tuninfongla, ac

nga ac tia sifilpa kalyaelos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

⁵ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac fah tuku ke nga fah sulela sie tokosra, sie mwet suwoswos ke fwilin tulik natul David. Tokosra sac ac fah lalmwetmet in kol, ac oru ma pwaye ac suwohs in facl se inge nufon. ⁶ Pacl se el ac tokosrala uh, mwet Judah fah moul in sukosok, ac mwet Israel fah moul in misla. El ac fah pangpang ‘LEUM GOD Suwoswos Lasr.’

⁷ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac fah tuku ke mwet uh fah tia sifilpa fulahk keik mu, ‘Oana ke God El moul su tuh molela mwet Israel liki facl Egypt.’ ⁸ A elos ac fah fulahk keik mu, ‘Oana ke God El moul su tuh molela mwet Israel liki sie mutunfacl epang ac liki mutunfacl saya nukewa El tuh akfahsryeloselik nu we.’ Na elos fah muta in facl selos sifacna.”

Fahkak Lal Jeremiah Ke Kutu Mwet Palu

⁹ Insiuk arulana musalla,
Ac nga rarrar.

Nga oana mwet sruhi se,
Oana sie mwet ma yokla wain numla,
Ke sripen LEUM GOD
Ac ke sripen kas mutal lal.

¹⁰ Facl se inge sessesla ke mwet tia pwaye nu sin
LEUM GOD.
Elos moulin moul sulallal, ac elos orek-
makin ku lalos ke inkanek sufal.

Acn uh paola

Ac sroun ima uh uli, ke sripen selnga lun
LEUM GOD.

¹¹ LEUM GOD El fahk,

“Mwet palu ac mwet tol elos moul oana mwet tia etu God.

Nga sifacna liye ke elos oru ma koluk in Tempul.

¹² Inkanek elos fahsr we ac fah musresre ac lohsr. Nga fah oru elos in tukulkul ac ikori.

Nga ac fah sang ongoiya nu faclos; Pacl in kalyeyiyuk lalos summa.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

¹³ Nga liye tari ma koluk lun mwet palu Samaria: Elos kaskas inen Baal, Ac kolla mwet luk ke inkanek tafongla.

¹⁴ Tusruktu nga liye tuh mwet palu Jerusalem elos oru koluk yohk liki na: Elos kosro ac fahsr ke moul tia pwaye. Elos akkeye mwet uh in oru na ma koluk, Pwanang elos tia forla liki orekma koluk lalos.

In liye luk uh, elos nukewa koluk

Oapana mwet Sodom ac Gomorrah.

¹⁵ “Ke ma inge, pa inge ma nga, LEUM GOD Kulana, fahk ke mwet palu lun Jerusalem:

Nga fah sang nu selos sak mwen elos in kang Ac pwasin nu selos elos in nim,

Mweyen elos oru tuh moul in pilesru God in fahsrelik fin facl se inge nufon.”

¹⁶ LEUM GOD Kulana El fahk nu sin mwet Jerusalem, “Nik kowos porongo ma mwet palu elos fahk. Elos nwekkowosla ke finsrak na sutuu. Ma elos fahk nu suwos uh ma na elos sifacna nunku, ac tia ma nga fahk. ¹⁷ Nu sin mwet ma tia lungse lohng ma nga fahk uh, elos fahk na

mu ma nukewa ac wona nu selos. Ac elos fahk nu sin mwet likkeke uh mu mwe ongoiya ac fah tiana sonolos.”

¹⁸ Na nga fahk, “Tia sie sin mwet palu inge etu ke nunak lukma lun LEUM GOD. Wangin selos nu lohng ku kalem ke kas in fahkak lal, ku porongo ac lohang nu ke ma El fahk. ¹⁹ Kasrkusrak lal oana sie paka, sie eng na upa ma ac tuhyak ac putati fin sifen mwet koluk, ²⁰ na ac fah tiana tui nwe ke El orala ma nukewa ma El nunku in oru. In len fahsru, mwet lal fah kalem na pwaye ke ma inge.”

²¹ LEUM GOD El fahk, “Nga tiana supu mwet palu inge, a elos som. Nga tiana sang nu selos kutena kas in sulkakinyuk, a elos kaskas na ke Inek. ²² Elos funu wi tu inmasrlon mwet pwapa luk inkusrao, elos lukun sulkakin kas in fahkak luk nu sin mwet luk, ac elos lukun furokolosla liki moul koluk elos moulkin ac ouiya kutasrik elos oru.

²³ “Nga pa God se su oasr yen nukewa, ac tia muta yen sefanna. ²⁴ Wangin sie mwet ku in wikla ke sie acn ma nga tia ku in liyal. Ya kowos tia etu lah nga oasr yen nukewa, inkusrao ac fin faclu? ²⁵ Nga etu lah mea mwet palu ingo fahk ke elos kikiap Inek, ac fahkak mu nga sang nu selos kas in fahkak luk in mweme lalos. ²⁶ Mwet palu ingo ac aklalfonye mwet luk uh ke kas kikiap lalos nwe ngac? ²⁷ Elos nunku mu mweme elos fahkak uh ac oru mwet luk in mulkinyula, oana ke mwet matu lalos tuh mulkinyula ac forang nu sel Baal. ²⁸ Sie mwet palu fin mwemei sie mweme, el enenu in fahk, ‘Mweme se pa inge.’

Tuh mwet palu se su lohng kas ma nga sang nu sel, lela elan fahkak akoaruye. Mah pao uh arulana sie liki wheat uh! ²⁹ Kas in fahkak luk uh oana sie e, ac oana sie hammer ma fukulya eot uh nu ke ip srisrik. ³⁰ Nga lain mwet palu ma eis kas lun sie sin sie ac sulkakin oana in kas luk. ³¹ Nga lain pac mwet palu ma kaskas ke kas lalos sifacna ac fahk mu ma tuku sik me. ³² Porongo ma nga, LEUM GOD, fahk uh! Nga lain mwet palu su srumun mweme kikiap lalos. Elos fahk mweme inge ac aktafongyela mwet luk ke kikiap lalos ac kas in konkin lalos. Nga tia supwalos ku sap elos in som, ac wangin na pwaye sripalos nu sin mwet uh. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Ma Toasr Nu Sin LEUM GOD

³³ LEUM GOD El fahk nu sik, “Jeremiah, sie sin mwet luk, ku sie mwet palu ku sie mwet tol, fin siyuk sum, ‘Mea pweng sin LEUM GOD?’ na kom fah fahk nu sel, ‘Kom pa sie mwe toasr* nu sin LEUM GOD, ac El ac fah siskomla.’ ³⁴ Sie mwet luk, ku sie mwet palu ku sie mwet tol, fin orekmakin kas se inge, ‘mwe toasr nu sin LEUM GOD,’ nga fah kael ac sou lal. ³⁵ A lela kais sie mwet in siyuk sin mwet kawuk lal ac sou lal, ‘Mea top sin LEUM GOD? Mea LEUM GOD El fahk?’ ³⁶ Ouinge elos fah tia sifilpa orekmakin kas inge: ‘mwe toasr nu sin LEUM GOD,’ mweyen kutena mwet fin fahk ouinge, nga ac oru kas in fahkak luk in sie ma arulana toasr nu sel. Mwet uh akkihyela kas lun God lalos, su God moul ac LEUM GOD Kulana. ³⁷ Jeremiah, siyuk sin mwet

* **23:33** pweng ... mwe toasr: ‘pweng’ ac ‘mwe toasr’ kas sefanna in kas Hebrew.

palu, ‘Mea top sin LEUM GOD nu sum? Mea LEUM GOD El fahk?’ ³⁸ Ac elos fin seakos kas luk ac orekmakin na kas inge, ‘mwe toasr nu sin LEUM GOD,’ na fahkang nu selos lah ³⁹ nga ac sraklalosyak ac siselosla nu saya in loes likiyu — kewana, elos ac siti se ma nga tuh sang nu selos ac mwet matu lalos. ⁴⁰ Nga fah use mwekin ac oakas nu faclos ma pahtpat, su ac fah tiana mulkinyukla.”

24

Fotoh In Fig Luo

¹ LEUM GOD El akkalemye nu sik fotoh in fig luo ma filiyuki mutun Tempul. (Ma se inge sikyak tukun Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia el usalla Tokosra Jehoiachin lun Judah, wen natul Jehoiakim, tuh elan sie mwet sruoh liki acn Jerusalem nu Babylonia, wi mwet kol lun Judah, mwet tufahl, ac mwet usrnguk ke orekma.) ² Fotoh se meet ah fig wowo oan loac, ma sa in mwesrla. Fotoh se ngia fig na koluk oan loac, tiana ku in mongo. ³ Na LEUM GOD El fahk nu sik, “Jeremiah, mea kom liye an?”

Nga topuk, “Fig — ma wo kac ah arulana wo, a ma koluk kac ah arulana koluk, tia ku in mongo.”

⁴ Ouinge LEUM GOD El fahk nu sik, ⁵ “Nga, LEUM GOD lun Israel, nunku tuh mwet ma utukla nu Babylonia elos oana fig wo inge, ac nga fah kulang nu selos. ⁶ Nga fah liyalosyang ac folokunulosme nu in facl se inge. Nga ac fah musaelosyak ac tia kunauselosla. Nga fah

yokwalosi ac tia fusulosyak. ⁷ Nga fah oru tuh insialos in kena eteyu lah nga pa LEUM GOD. Na elos ac fah mwet luk, ac nga ac fah God lalos, mweyen elos ac foloko nu yuruk ke inse pwaye.

⁸ “Ac funu kacl Tokosra Zedekiah lun Judah, wi mwet fulat ma raunella, ac mwet saya Jerusalem su muta in facl se inge ku elos su mukuila nu Egypt — nga, LEUM GOD, fah lumahlos oana fig koluk inge ma arulana koluk in mongo. ⁹ Nga fah oru sie kain kunausten nu faclos ma mutunfacl nukewa faclu fah arulana sangeng kac. Yen nukewa nga luseloselik nu we, mwet uh ac fah isrunulos, orek tafukas kaclos, angnolos, ac orekmakin inelos in mwe selnga lalos. ¹⁰ Nga fah use mweun, sracl, ac mas lulap nu faclos nwe ke na wanginla mwet in facl se su nga sang nu selos ac mwet matu lalos.”

25

Mwet Lokoalok Epang Me

¹ In yac se akakosr ma Jehoiakim, wen natul Josiah, el tokosra lun Judah, nga eis kas sin LEUM GOD ke mwet Judah. (Ma se inge ma ke yac se oemeet ma Nebuchadnezzar el tuh tokosra lun Babylonia.) ² Nga fahk nu sin mwet Judah ac mwet Jerusalem nukewa, ³ “Ke lusen yac longoul tolu, mutawauk ke yac aktolngoul ma Josiah, wen natul Amon, el tuh tokosra lun Judah, nwe misenge, LEUM GOD El kaskas nu sik, ac nga tia tui in fahk ma El fahk uh nu suwos, a kowos tiana porongo. ⁴ LEUM GOD El finne

kalwenina in supu mwet kulansap lal mwet palu, a kowos tiana lohngolos, ku lohng nu selos. ⁵ Elos fahk nu suwos in forla liki inkanek koluk kowos moulnin, ac liki orekma koluk kowos oru tuh kowos fah ku in mutana fin facl se su LEUM GOD El sot nu suwos ac mwet matu lowos tuh in ma lowos nwe tok. ⁶ Elos fahkot kowos in tia alu ac kulansupu god ngia, ac in tia akkasrkusrakye LEUM GOD ke kowos alyalu nu sin ma sruloala ma kowos orala. Kowos funu akos LEUM GOD in pacl sac me, El lukun tia akkeokye kowos. ⁷ Na LEUM GOD El sifacna fahk lah kowos tia lungse lohngol, ac kowos akkasrkusrakyal ke ma sruloala lowos. Ke ma inge kowos sifacna use kalya lal nu fowos.

⁸ “Ouinge LEUM GOD Kulana El fahk, ‘Ke sripen kowos tia porongeyu, ⁹ nga fah sapla nu sin mwet nukewa in acn epang, ac nu sin mwet kulansap luk, Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia. Nga fah usalosme in mweun lain mwet in acn Judah wi mutunfacl atulani lalos, ac fuhlelosla in oan musalla nwe tok — sie mwe lut ac aksangeng in liyeyuk. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge. ¹⁰ Nga ac sikulya sasa in engan ac insewowo, ac pusren engan ke kufwen marut. Ac fah wangin oil nu ke lam lalos, ac wangin pac wheat. ¹¹ Facl se inge nufon ac fah musallana — sie mwe lut ac mwe aksangeng. Ac mutunfacl atulani uh ac fah kulansupu tokosra lun Babylonia ke yac itngoul. ¹² Tukun pacl se inge nga fah kai acn Babylonia ac tokosra lal ke sripen orekma koluk lalos. Nga fah kunausla

25:10 Jer 7:34; 16:9; Fwack 18:22, 23 **25:11** 2 Chr 36:21; Jer 29:10; Dan 9:2

mutunfacl sac, ac fliya in oan musalla nwe tok.
¹³ Nga fah kai Babylonia ke mwe ongoiya nukewa
 ma nga tuh fahk nu sel Jeremiah mu nga ac oru
 nu sin mutunfacl inge kewa — aok, mwe ongoiya
 nukewa ma simla in book se inge. ¹⁴ Nga ac
 folokin nu sin mwet Babylonia fal nu ke ma elos
 oru, na elos ac fah mwet kohs nu sin tokosra na
 fulat in mutunfacl puspis.’”

Nununku Lun God Nu Sin Mutunfacl Uh

¹⁵ LEUM GOD lun Israel El fahk nu sik, “Cup in
 wain se pa inge, sessesla ke kasrkusrak luk. Usla
 nu sin mutunfacl nukewa su nga ac supwekom
 nu we, ac oru elos in nim kac. ¹⁶ Pacl se elos ac
 nimya, elos ac fahsr ikorkor ac wella ke sripen
 mweun nga supu in lainulos.”

¹⁷ Ouinge nga eisla cup se liki poun LEUM GOD,
 ac sang nu sin mutunfacl nukewa ma LEUM GOD
 El supweyu nu we, ac oru tuh elos in nim kac.
¹⁸ Jerusalem ac siti nukewa lun Judah, weang
 tokosra ac mwet kol we, elos nim kac, na in pacl
 sac me nwe misenge acn inge ekla acn mwesisla
 — sie mwe lut ac mwe aksangeng, ac mwet uh
 orekmakin inelos in mwe selnga.

¹⁹ Mwet inge wi pac nim ke cup sac:
 tokosra lun Egypt, mwet pwapa fulat ac mwet kol
 la;

mwet Egypt nukewa ac mwetsac in acn Egypt;

²⁰ tokosra nukewa in facl Uz;

tokosra nukewa ke siti in acn Philistia inge:
 Ashkelon, Gaza, Ekron, ac mwet lula in acn
 Ashdod;

²¹ mwet nukewa in acn Edom, ac Moab, ac
 Ammon;

²² tokosra nukewa lun Tyre ac Sidon;
tokosra nukewa lun acn wekof lun Mediter-
anean;

²³ siti Dedan, Tema, Buz,
elos nukewa su koala aunsuf ke likintupalos;

²⁴ tokosra nukewa Arabia
tokosra nukewa lun sruf yen mwesis;

²⁵ tokosra nukewa lun Zimri, Elam, ac Media;

²⁶ tokosra nukewa in acn epang, elos su muta
loessula ac su apkuran, sie tukun sie.

Tokosra nukewa fin faclu elos ac nim kac, na
saflaiya tokosra Babylonia el fah nim.

²⁷ Toko LEUM GOD El fahk nu sik, “Fahk nu
sin mwet uh lah nga, LEUM GOD Kulana, God
lun Israel, nga sapkin nu selos in nim nwe ke
elos sruhila woht, nwe ke elos ikori ac tia ku in
tuyak, ke sripen mweun ma nga supu lainulos.

²⁸ Ac elos fin srangesr eis cup sac liki poum ac
nim kac, na fahk nu selos lah LEUM GOD Kulana
El fahk mu elos enenu na in nim. ²⁹ Siti se
emeet nga fah kunausla pa siti sik sifacna. Ya
elos nunku mu ac tia kalyeyuk elos? Mo, ac
kalyeyuk elos, mweyen nga ac supu mweun nu
fin mwet nukewa fin faclu. Nga, LEUM GOD
Kulana, pa fahk ma inge.

³⁰ “Jeremiah, kom enenu in sulkakin kas
nukewa nga fahk uh. Kom enenu in fahk nu sin
mwet inge mu,

‘LEUM GOD El ngirngir inkusrao me,

Ac pulahl fah kasla liki acn fulatlana inkus-
rao.

El fah ngirngir lain mwet lal.

El fah sasa oana mwet ma lolongya grape uh.
Mwet nukewa fin faclu fah lohngol,

³¹ Ac kusen ngirngir se inge fah kasla sun saflaiyen faclu.

Oasr mwe amei lun LEUM GOD lain mutunfacl uh.

El ac fah use mwet nukewa nu in nununku
Ac uniya mwet koluk nukewa.

LEUM GOD pa fahk ma inge.’ ”

³² LEUM GOD Kulana El fahk mu kunausten lulap summa nu fin sie mutunfacl tukun sie, ac sie paka lulap kilkilukeni oe yen loessula saflaiyen faclu me. ³³ Ke len sac, monin mwet su LEUM GOD El uniya fah oaclik yen nukewa faclu. Wangin mwet fah tung kaclos, ac elos fah tia orekeni in pukpuki. Elos fah oanna fin acn uh oana fohkon kosro.

³⁴ Tung, kowos mwet kol, kowos mwet sropo lun mwet luk. Kowos in wowoyak tung, ac ipippip infohk uh. Pa inge pacl in anwuki kowos, ac kowos ac fah laslaseyuki oana sheep mukul.

³⁵ Ac fah wangin kutena inkanek in kaingla lowos. ³⁶ Lohng pusren tung lun mwet shepherd, ac wowoyak lun mwet kol lun un kosro uh! Tuh LEUM GOD El furokla acn in tohf kosro natulos.

³⁷ Acn in mongla misla lalos wanginla, ke sripen fulen kasrkusrak lun LEUM GOD. ³⁸ LEUM GOD El som liki mwet lal, oana soko lion ma illa liki luf sel. Mwe aksangeng ke mweun, ac kasrkusrak fol lun LEUM GOD, ekulla facl se inge nu ke sie acn mwesis.

26

Utuku Jeremiah Nu Ke Nununku

¹ Tia paht tukun Jehoiakim, wen natul Josiah, el tokosrala lun Judah, ² LEUM GOD El fahk nu sik, “Tu in kalkal lun Tempul ac sulkakin ma nukewa nga sapkin nu sum in fahk nu sin mwet su tuku liki siti lun Judah in alu we. Nimet kom sista siefanna kas. ³ Sahr mwet uh ac porongo ac forla liki ouiya koluk lalos. Elos fin oru ouinge, na nga fah ekulla nunak luk ac tia kunauselosla oana ke nga tuh akoo in oru ke sripen orekma koluk nukewa lalos.”

⁴ LEUM GOD El fahk nu sik in fahk nu sin mwet uh, “Nga, LEUM GOD, fahk mu kowos enenu in akosyu, ac fahsr tukun mwe luti nga sot nu suwos, ⁵ ac lohng nu ke kas lun mwet kulansap luk mwet palu, su nga nuna supu nu yuruwos. Kowos tiana akos ma elos fahk. ⁶ Kowos fin oeoelana in seakos, na nga ac oru nu ke Tempul se inge oana ma nga tuh oru nu ke Shiloh, ac mutunfacl nukewa fin faclu fah orekmakin inen siti se inge oana sie mwe selnga.”

⁷ Mwet tol, mwet palu, ac mwet nukewa lohng ke nga fahk ma inge in Tempul, ⁸ na tukunna nga fahkla tari ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin ngan fahk, elos sruokyuwi ac wowo ac fahk, “Kom enenu na in anwuki! ⁹ Efu kom ku fahk ke Inen LEUM GOD mu Tempul se inge ac fah oana Shiloh, ac siti se inge ac fah kunausyukla ac wangin mwet ac fah muta we?” Na mwet uh rireni rauniyula.

¹⁰ Ke mwet kol lun Judah lohng ma sikyak inge, elos sulaklak tuku liki inkul fulat sin tokosra nu

ke Tempul, ac muta ke acn selos ke Mutunpot Sasu. ¹¹ Na mwet tol ac mwet palu fahk nu sin mwet kol ac nu sin mwet uh, “Mwet se inge fal in anwuki, mweyen el kaskas lain siti sesr uh. Kowos sifacna lohng ma el fahk inge.”

¹² Na nga fahk, “LEUM GOD El supweyume in sulkakin ma nukewa ma kowos lohng nga fahk lain Tempul se inge ac lain siti se inge. ¹³ Kowos enenu in ekulla ouiyen moul lowos ac ma kowos oru, ac enenu in akos LEUM GOD lowos. Kowos fin oru ouinge, El ac ekulla pwapa in kunausten ma El akoo in oru nu suwos. ¹⁴ Ac funu keik, nga oasr inpouwos! Oru kutena ma kowos nunku mu fal ku suwohs. ¹⁵ Tusruktu kowos in arulana etu lah kowos fin uniyuwi, kowos uniya sie mwet wangin mwata, na oasr mwatuwos ac mwet in siti se inge ke akmas, mweyen LEUM GOD pa supweyume in fahk ma inge in sensenkakin kowos.”

¹⁶ Na mwet kol ac mwet uh fahk nu sin mwet tol ac mwet palu, “Mwet se inge kaskas nu sesr ke Inen LEUM GOD lasr. Tia fal in anwuki el.”

¹⁷ Tukun ma ine, kutu sin mwet matu tuyak ac fahk nu sin mwet su tukeni, ¹⁸ “Ke pacl se Hezekiah el tuh tokosra lun Judah, mwet palu Micah lun Moreseth el fahkang nu sin walil sac nufon lah LEUM GOD Kulana El fahk mu, ‘Zion ac fah pukpukyak oana sie ima.

Jerusalem fah oana sie yol in ma kulawi,

Ac inging in Tempul fah ekla oana insak uh!’

¹⁹ Tokosra Hezekiah ac mwet Judah tuh tiana unilya Micah, a Hezekiah el tuh akfulatye LEUM

GOD ac kwafe tuh Elan pakoten nu sel. Na LEUM GOD El aolla nunak lal liki kunausten ma El tuh fahk mu El ac use nu faclos. Ac inge, kut apkuran in sifacna use sie kunausten lulap nu facsr.” (

²⁰ Tuh oasr pac mukul se, pangpang Uriah wen natul Shemaiah in acn Kiriath Jearim, su tuh kaskas ke Inen LEUM GOD lain siti se inge ac mutunfaci se inge, oana ke Jeremiah el oru. ²¹ Ke Tokosra Jehoiakim, ac mwet mweun ac mwet fulat lal lohng ma Uriah el tuh fahk, na tokosra el tuh srike in sang elan anwuki. Tusruktu Uriah el lohngak, oru el sangeng ac kaingla nu Egypt. ²² Na Tokosra Jehoiakim el supwalla Elnathan wen natul Achbor, ac kutu pac mukul nu Egypt in usalu Uriah. ²³ Elos folokunulma nu yorol Tokosra Jehoiakim, su sap in anwuki el, ac manol sisiyang nu in kulyuk lun mwet pusisel.)

²⁴ Tusruktu ke sripen kasru lal Ahikam wen natul Shaphan, elos tia eisyuyang nu inpoun mwet uh in anwuki nga.

27

Jeremiah El Wulu Mwe Utuk Lun Kosro Ox

¹ Tia paht tukun Zedekiah wen natul Josiah el tokosrala lun Judah, LEUM GOD El fahk nu sik ² ngan orala soko mwe utuk ke sak* ac kapriya ke kulun kosro ac filiya fin kwawuk. ³ Na LEUM GOD El fahk nu sik in supwala kas nu sin tokosra lun Edom, Moab, Ammon, Tyre, ac Sidon, sin mwet fulat aolyalos su tuku nu Jerusalem in

27:1 2 Tok 24:18–20; 2 Chr 36:11–13 * **27:2** mwe utuk ke sak: akilenyen orekma upa.

sonol Tokosra Zedekiah. ⁴ LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk nu sik in sapkin nu selos tuh elos in fahk nu sin tokosra lalos lah LEUM GOD El fahk ouinge: ⁵ “Ke ku lulap ac po kulana luk, nga orala faclu, mwet uh, ac ma orakrak nukewa su oasr faclu, na nga sang nu sin kutena mwet su nga sulela. ⁶ Nga pa sang mutunfacl inge nukewa nu ye ku lun mwet kulansap luk, Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, ac nga oru tuh finne kosro lemnak uh ac wi pac orekma nu sel. ⁷ Mutunfacl nukewa fah kulansupwal, ac elos fah oayapa kulansupu wen natul ac wen nutin natul, nwe ke sun pacl se mutunfacl sel uh ac musalla. Na mutunfacl sel ac fah kulansupu mutunfacl kulana ac tokosra fulat lalos.

⁸ Tusruktu fin oasr kutena mutunfacl ku tokosrai su tia akos sap lal, na nga ac kai mutunfacl sacn ke mweun, sracl, ac mas lulap, nwe ke nga lela Nebuchadnezzar elan kunauselos nufon.

⁹ Nik kowos porongo mwet palu lowos, ku kutena mwet su fahk mu el ku in palye pacl fahsru uh — ke mweme, ku ke lolngok yurin mwet misa, ku ke inutnut. Elos nukewa fahk mu kowos in tia kulansupu tokosra lun Babylonia. ¹⁰ Elos kiapwekewos, ac elos ac oru in utukla kowos nu yen loesla liki acn suwos. Nga fah liskowosla, ac kowos fah kunausyukla. ¹¹ Tusruktu fin oasr kutena mutunfacl su akpuliselyal nu sin tokosra Babylonia ac orekma nu sel, na nga ac lela elan mutana in facl sel sifacna ac imai. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹² Nga tuh fahk oapana nu sel Tokosra Zedekiah lun Judah: “Eiskowosyang nu sin

tokosra Babylonia. Kulansupwal ac mwet lal, ac kowos fah mou. ¹³ Efu ku kom ac mwet lom in misa ke mweun, ku ke sracl, ku ke mas upa? Pa ingan ma LEUM GOD El fahk mu ac sikyak nu sin kutena mutunfacl ma tia fungyang nu sin tokosra lun Babylonia. ¹⁴ Nimet porongo mwet palu su fahk mu kowos in tia filikowosyang nu sel. Elos kiapwekewos. ¹⁵ LEUM GOD sifacna El fahk mu El tiana supwalos, ac elos kikiap nu suwos Inel. Ke ma inge El fah liskowosla, ac kowos ac fah anwuki — kowos ac mwet palu su fahk kas kikiap inge nu suwos.”

¹⁶ Na nga fahkang nu sin mwet tol ac mwet uh lah LEUM GOD El fahk: “Nimet porongo mwet palu su fahk mu ma saok lun Tempul fah folokinyukme liki acn Babylonia ke pacl na sa. Elos kikiap nu suwos. ¹⁷ Nimet porongalos! Filikowosyang nu inpoun tokosra Babylonia ac kowos fah mou! Efu ku siti se inge in sie acn oan musalla? ¹⁸ Elos fin mwet palu pwaye, ac fin kas luk pa oasr selos, lela elos in siyuk sik, LEUM GOD Kulana, in tia fuhlela ma saok lula in Tempul ac inkul fulat lun tokosra, in utukla nu Babylonia.” (

¹⁹ Tuh pa inge ma LEUM GOD Kulana El fahk ke sru, ke tacng bronze, ke mwe wiwa, ac kutu pac ma saok lula in Tempul. ²⁰ Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia el tuh tia usla ma inge ke pacl se el usalla Tokosra Jehoiachin lun Judah, wen natul Jehoiakim, ac mwet leum nukewa lun Judah ac Jerusalem, liki Jerusalem nu in sruoh in acn Babylonia.)

21 “Lohng ma nga LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fahk ke ma saok lula in Tempul, oayapa in loh m sin tokosra in acn Jerusalem: 22 Ma inge ac fah utukla nu Babylonia, na ac fah oan we nwe ke pacl se nga sifil lohang nu kac. Toko nga fah folokonma ac filiya in acn se inge. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

28

Jeremiah Ac Mwet Palu Hananiah

1 In yac sacna, in malem aklimekosr ke yac akakosr ma Zedekiah el tokosra lun Judah, mwet palu Hananiah wen natul Azzur mwet Gibeon, el kaskas nu sik in Tempul. Ye mutun mwet tol ac mwet nukewa el fahk 2 lah LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk: “Nga koteya mwe utuk toasr lun tokosra Babylonia. 3 Inmasrlon yac luo, nga fah folokonma ma saok nukewa lun Tempul ma Tokosra Nebuchadnezzar el tuh usla nu Babylonia. 4 Nga fah oayapa folokunulma Tokosra Jehoiachin lun Judah, wen natul Jehoiakim, wi mwet Judah nukewa su tuh mwet sruoh ac som nu Babylonia. Aok, nga ac fah kunausla ku lun Tokosra lun Babylonia. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

5 Na ye mutun mwet tol ac mwet nukewa su tu in Tempul uh, nga fahk nu sel Hananiah, 6 “Wona! Nga finsrak mu LEUM GOD Elan oru oana ma kom fahk! Nga kena Elan oru kas in palu lom in pwaye, ac Elan folokunma ma saok nukewa lun Tempul liki Babylonia, wi mwet

nukewa su utukla mwet sruoh we. ⁷ Tusruktu, lipsre ma nga ac fahk nu sum ac nu sin mwet uh. ⁸ Mwet palu ma tuh kaskas pacl loeloes somla, meet liki pacl luk kom, elos palye mu mweun, sracl, ac mas upa ac fah tuku nu fin mutunfaci puspis ac tokosrai kulana. ⁹ Tusruktu sie mwet palu su palye ke misla, ke pacl se na sikyak tuh na pwaye kas in palu lal, na ac ku in akilenyuk mu el mwet palu pwaye se su LEUM GOD El supwama.”

¹⁰ Na Hananiah el eisla mwe utuk sac liki inkwawuk, ac koteya nu ke ip srisrik, ¹¹ ac fahk ye mutun mwet nukewa, “In lumah se pacna inge, LEUM GOD El fahk mu El ac koteya mwe utuk ma Tokosra Nebuchadnezzar el tuh filiya inkwawen mutunfaci nukewa! Ac El ac oru ma inge inmasrlon yac luo.” Na nga som.

¹² Kutu pacl tukun ma inge, LEUM GOD El fahk nu sik ¹³ in som ac fahk nu sel Hananiah: “LEUM GOD El fahk mu sahp kom ac ku in koteya sie mwe utuk orekla ke sak, tusruktu El ac aolla ke sie mwe utuk orekla ke osra. ¹⁴ LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk mu El ac filiya sie mwe utuk osra fin mutunfaci inge nukewa, ac elos ac fah orekma nu sel Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia. LEUM GOD El fahk mu El ac oru tuh finne kosro lemnak, elos ac kulansupwal pac Nebuchadnezzar.”

¹⁵ Na nga fahkang nu sel Hananiah ma se inge, ac tafwelana ac fahk, “Hananiah, lohng pac! LEUM GOD El tia supwekom, ac kom oru mwet inge lulalfongi sie kas kikiap. ¹⁶ Ke ma inge LEUM GOD sifacna El fahk mu El ac siskomla. Meet liki yac se inge safla, kom ac fah misa,

mweyen kom fahk mwet uh in tuyak lain LEUM GOD.

¹⁷ Ac Hananiah el misa ke malem akitkosr in yac sacna.

29

Leta Lal Jeremiah Nu Sin Mwet Jew In Babylonia

¹ Nga simusla leta se nu sin mwet tol, mwet palu, mwet kol lun mwet uh, ac mwet nukewa ma Nebuchadnezzar el usla liki acn Jerusalem nu ke sruoh in acn Babylonia. ² Nga simusla tukun pacl se Tokosra Jehoiachin, wi nina kial, mwet leum inkul fulat, mwet kol lun Judah ac Jerusalem, mwet usrnguk in sroasr, ac mwet pah in orekma ke osra elos utukla nu in sruoh.

³ Nga sang leta sac nu sel Elasa wen natul Shaphan, ac Gemariah wen natul Hilkiah, su Tokosra Zedekiah lun Judah el ac supwala nu yorol Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia. Pa inge kas ke leta sac:

⁴ “LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk nu sin mwet nukewa ma El lela Nebuchadnezzar elan usla liki Jerusalem nu ke sruoh in Babylonia: ⁵ ‘Kowos in musaela loh m suwos ac okaki we. Yukwiya ima ac mongo ke fokin ima inge. ⁶ Payukyak ac oswela tulik. Na sang tulik nutuwos an in payukyak, tuh in oasr pac tulik natulos. Enenu kowos in puseni ac tia pueni. ⁷ Kowos orekma in akwoye siti ma nga supwekowsla in mwet sruoh we. Pre kaclos nu sik, mweyen elos fin kapkapak, na kowos

ac kapkapak pac. ⁸ Nga, LEUM GOD lun Israel, akasmakye kowos in tiana lela mwet palu su muta inmasrlowos, ku kutepacna mwet su fahk mu ku in palye pacl fahsru, in kiapwekows. Nimet kowos lohang nu ke mweme lalos. ⁹ Elos fahk kas na kikiap Inek. Nga tiana supwalos. Nga, LEUM GOD Kulana, pa fahk ma inge.’

¹⁰ “LEUM GOD El fahk, ‘Ke yac itngoul lun Babylonia inge ac safla uh, nga fah akkalemeye pakomuta luk nu suwos, ac akpwayei wulela luk in folokinkowosme nu yen suwos. ¹¹ Nga mukena pa etu ma nga akoo nu suwos — akoo luk uh pa in oru tuh kowos in kapkapak, ac tia in kunauskowosla; ac in sot pacl wo ma kowos finsrak kac. ¹² In pacl sacn kowos ac fah pang nu sik. Kowos ac tuku pre nu sik, ac nga fah topuk kowos. ¹³ Kowos ac sukyu ac fah koneyuyak, mweyen kowos ac sukyu ke insiowos na pwaye. ¹⁴ Aok, nga fahk mu kowos ac koneyuyak, ac nga fah folokinkowosla nu yen suwos. Nga fah uskowoseni liki mutunfaci nukewa ac liki acn nukewa ma nga akfahsryekowoselik nu we, ac nga fah folokinkowosme nu in facil se nga supwekowsla liki nu ke sruoh. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.’

¹⁵ “Kowos fahk mu oasr mwet palu LEUM GOD El tuh sot nu suwos in Babylonia. ¹⁶ Porongo ma LEUM GOD El fahk ke tokosra su kol tokosrai ma David el tuh leumi, ac ke mwet in siti se inge — aok, mwet in sou lowos su tia wi kowos utukla nu in sruoh. ¹⁷ LEUM GOD Kulana El fahk, ‘Nga ac

use mweun, sracl, ac mas upa nu faclos, ac nga fah oru elos in oana fig ma arulana kolukla, tia ku in mongo. ¹⁸ Nga fah oru tuh mweun, sracl, ac mas upa, in ukwalos na, ac mutunfacl nukewa faclu ac fah sangengla ke elos ac liye uh. Yen nukewa nga akfahsryeloselik nu we, mwet uh ac fah lut ac arulana sangeng ke ma sikyak nu selos. Mwet uh ac fah isrunulos, ac orekmakin inelos in mwe selnga lalos. ¹⁹ Ma inge ac sikyak nu selos mweyen elos tia akos kas su nga supuna nu yorolos sin mwet kulansap luk mwet palu. Elos tiana lungse lohng. ²⁰ Kowos nukewa su nga supwala nu ke sruoh Babylonia, porongo ma nga, LEUM GOD, fahk nu suwos.’

²¹ “LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El kaskas kacl Ahab wen natul Kolaiah, ac kacl Zedekiah wen natul Maaseiah, su fahkot kas kikiap nu suwos Inen LEUM GOD. El fahk mu El ac eisalosyang nu in paol Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, su ac fah onelosi ye motowos. ²² Ke mwet sruoh ma utukla liki acn Jerusalem nu Babylonia elos ac selngawi sie mwet, elos ac fahk, ‘Lela LEUM GOD Elan oru nu sum oana El oru nu sel Zedekiah ac Ahab, su tokosra lun Babylonia el munanla ke eltal moulna!’ ²³ Pa inge ma ac sikyak nu selos ke sripen ma koluk na yohk elos oru — elos orek kosro yurin mutan kien mwet tulan lalos, ac fahkak kas na kikiap Inen LEUM GOD. Ma inge lain ma lungse lun LEUM GOD. El etu ma elos oru, ac El orek loh lainulos. LEUM GOD pa fahk ma inge.”

Leta Lal Shemaiah

²⁴ Nu sel Shemaiah, mwet Nehelam, kom fah fahk, ²⁵ “Ouinge LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk: Kom tuh supwala leta se inem sifacna nu sin mwet nukewa su muta Jerusalem, ac nu sel Zephaniah, mwet tol wen natul Maa-seiah, ac nu sin mwet tol nukewa, ac fahk,

²⁶ ‘LEUM GOD El oru kom in sie mwet tol in aolul Jehoiada, ac inge kom pa kol mwet karingin Tempul uh. Ma kunom in liye lah kutena mwet wel ma oru mu el sie mwet palu, in fah kapiri el in sein, wi sie kala osra rauneak inkwawal. ²⁷ Efu ku kom tia oru ouinge nu sel Jeremiah mwet Anathoth, su kaskas oana sie mwet palu nu sin mwet uh? ²⁸ Enenu in tulokinyuki el mweyen el fahk nu sin mwet ma muta Babylonia mu elos ac fah mwet sruoh ke pacl na loeloes, ac elos in musa lohmi, oakwuki we, yukwiya ima lalos, ac kang fahko kac’ ”

²⁹ Zephaniah el riti leta sac nu sik, ³⁰ na LEUM GOD El fahk nu sik ³¹ in sapwala kas inge nu sin mwet sruoh nukewa, ac fahk: “Pa inge ma LEUM GOD El fahk kacl Shemaiah mwet Nehelam: Mweyen Shemaiah el fahk kas in palu nu suwos ke nga tia supwal, ac oru kowos lulalfongi kas kikiap lal, ³² nga fah kael Shemaiah ac fwilin tulik natul. Wangin sie mwet lal ac fah moul in liye ma wo ma nga ac oru nu sin mwet luk, mweyen el tuh sapkin mwet uh in lainyu. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

30

Wulela Lun LEUM GOD Nu Sin Mwet Lal

¹ LEUM GOD, God lun Israel, ² El fahk nu sik, “Simusla ma nukewa nga fahkot nu sum uh in sie book an, ³ mweyen pacl se ac tuku ke nga ac sifil tulokonak mwet luk, mwet Israel ac mwet Judah. Nga ac folokunulosme nu in facl se ma nga tuh sang nu sin mwet matu lalos, ac elos ac fah sifilpa eisla in ma lalos ac oakwuki we. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

⁴ LEUM GOD El fahk nu sin mwet Israel ac mwet Judah,

⁵ “Nga lohng pusren tung in fosrngala,
Pusren sangeng, ac tia pusren misla.

⁶ Na inge, tui ac nunku!

Ya sie mukul ku in isus?

Na efu ku nga liye mukul nukewa iseya sialos

Oana sie mutan isus?

Efu ku mutun mwet nukewa fasrfasrla?

⁷ Sie len na koluk ac tuku;

Wangin sie len saya ku in lumweyuk nu kac

Sie pacl in fosrngala nu sin mwet luk,

Tusruktu elos ac fah moul ac tia misa.”

⁸ LEUM GOD Kulana El fahk, “Ke len sac ac tuku, nga ac koteya mwe utuk ma oan fin kwawalos ac tulalik sein kaclos, ac elos fah tia sifilpa mwet kohs nu sin mwet in mutunfacl saya.

⁹ A elos ac fah kulansupweyu, LEUM GOD lalos, ac kulansupu sie sin fwilin tulik natul David, su nga fah akleumyalak in tokosra lalos.

¹⁰ “Mwet luk, nimet sangeng;

Mwet Israel, kowos in tia fosrngala.

Nga ac molikowosla liki facl loessula sac,

Liki acn ma kowos mwet sruoh nu we.

Kowos ac foloko nu yen suwos ac muta in misla;

Kowos fah okak, ac wangin mwet ac aksan-
gengye kowos.

11 Nga fah wi kowos ac molikowosla.

Nga fah kunausla mutunfacl nukewa

Yen nga akfahsryekowoselik nu we,

Tusruktu nga fah tia kunauskowosla.

Nga fah tia lela in wangin kaiyuk nu suwos,

A nga fah oru kai ma fal nu suwos.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

12 LEUM GOD El fahk nu sin mwet lal,

“Kinet keiwos uh ac tia ku in mahla;

Acn musalla keiwos tiana ku in wola.

13 Wangin mwet in liyekowosyang,

Wangin ono nu ke srolot keiwos uh.

Wangin finsrak mu kowos ac kwela.

14 Mwet nukewa ma asruoki nu suwos meet ah,

elos mulkinkowosla;

Elos tia sifil nunkekowos.

Nga tuh anwuk nu suwos oana sie mwet

lokoalok;

Kalya nu suwos uh arulana upa

Mweyen pusla ma koluk lowos

Ac yokna orekma sulallal lowos.

15 Tia sifil torkaskas ke kinet keiwos uh;

Wanginna ono ac ku in unwekowosla.

Nga kai kowos ouinge

Mweyen pusla ma koluk lowos,

Ac yokna orekma sulallal lowos.

16 Tusruktu inge, elos nukewa su kunauskowosla

ac fah kunausyukla,

Ac mwet lokoalok lowos nukewa ac fah

utukla tuh elos in mwet sruoh.

Elos nukewa su akkeokye kowos fah
 akkeokyeyuk,
 Ac elos nukewa su pisre ma lowos ac fah
 pusrla pac ma lalos.

17 Nga fah oru tuh kowos in sifilpa kwela.
 Nga fah unwala kinet keiwos,
 Mwet lokoalok lowos finne fahk mu,
 ‘Zion el sisila,
 Wangin mwet nunku kacl.’

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

18 LEUM GOD El fahk,
 “Nga ac fah folokonma mwet luk nu in facl selos
 Ac fahkak pakomuta luk nu sin sou nukewa.
 Ac fah sifilpa musaiyuk acn Jerusalem,
 Ac inkul fulat lun tokosra ac fah ak-
 sasuyeyukla.

19 Mwet su muta we fah yuk on in kaksak,
 Ac sasa ke engan.

Ke sripen nga akinsewowoyalos, elos fah puseni.
 Mutunfacl saya ac fah akfulatyalos, ke sripen
 mwe akinsewowo luk oan faclos.

20 Nga fah folokonak ku lun mutunfacl se inge in
 oana meet ah,
 Ac sifilpa oakiya in ku;
 Nga fah kaelos nukewa su akkeokyalos.

21 Tokosra lalos el fah ma na in facl selos sifacna,
 Mwet kol lalos el fah tuku na inmasrlolos me.
 LEUM GOD El fahk, Nga fah solal elan tuku nu
 yuruk,

Ac el ac fah tuku,
 Tuh su ac ku in tuku fin tia solsol el?

22 Kowos fah mwet luk,
 Ac nga fah God lowos.”

²³ Liye, kasrkusrak lun LEUM GOD oana sie paka, sie eng na upa ma ac tuhyak ac putati fin sifen mwet koluk, ²⁴ na ac fah tiana tui nwe ke El orala ma nukewa ma El nunku in oru. In len fahsru, mwet lal fah kalem na pwaye ke ma inge.

31

Mwet Israel Elos Folokla Nu Yen Selos

¹ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac tuku ke nga ac fah God lun sruf nukewa lun Israel, ac elos ac fah mwet luk. ² In acn mwesis nga tuh akkalemye pakomuta luk nu selos su painmoulla. Ke pacl se mwet Israel elos kena mongla, ³ nga sikyang nu selos liki acn loessula. Mwet Israel, nga nuna lungse kowos oemeet me, ouinge nga srakna fahkak lungse kawil luk nu suwos. ⁴ Nga fah sifilpa musaikowosyak, na kowos ac sifilpa srukak tambourine nutuwos, ac onsrosro ke engan. ⁵ Kowos ac sifilpa yok ima in grape fin inging Samaria, ac elos su yukwiya fah kang fahko kac. ⁶ Aok, pacl se ac tuku ke mwet san uh ac wowoyak fin inging Ephraim ac fahk, ‘Fahsru, kut utyak som nu Zion, nu yurin LEUM GOD lasr.’ ”

⁷ LEUM GOD El fahk,

“On ac insewowo ke mwet Israel,
Mutunfacl se su yohk ac pwengpeng inmas-
rlon mutunfaclu.

Alullul ke on in kaksak lowos ac fahk,
‘LEUM GOD El molela mwet lal;
El loangelos nukewa su painmoulla.’

⁸ Nga fah usalosme liki acn epang,
Ac eisaloseni liki saflaiyen faclu.

Mwet kun ac mwet ul fah welulos tuku —
Mutan pitutu ac elos su apkuran in isusla.

Elos ac foloko tuh na sie mutunfacl lulap.

⁹ Mwet luk fah tung ke elos foloko,
Elos ac pre ke nga pwanulosme.

Nga ac kololos nu ke infacl srisrik
Fin soko inkanek fwel, yen elos fah tia
tukulkul we.

Nga oana sie papa nu sin Israel,
Ac Ephraim pa wen se ma matu oemeet
nutik.”

¹⁰ LEUM GOD El fahk,

“Kowos mutanfahl uh, lohngyu
Ac sulkakin kas luk nwe yen loessula.

Nga tuh akfahsryelik mwet luk, tusruktu nga ac
sifil eisaloseni

Ac liyalosyang oana sie mwet sropo su
liyaung un kosro natul.

¹¹ Nga aksukosokyela mwet Israel,
Ac molelosla liki sie mutunfacl kulana.

¹² Elos ac tuku ac on ke engan Fineol Zion,
Ac arulana insewowo ke mwe kite luk inge:
Wheat, ac wain, ac oil in olive,
Oayapa sheep ac cow.

Moul lalos ac fah oana sie ima ma ak-
sroksrokyeyuk wo;

Ma nukewa elos enenu ac fah itukyang nu
selos.

¹³ Na mutan fusr fah tacn ac engan,
Ac mukul fusr ac mukul matu ac fah inse-
wowo.

Nga fah akwoyalos ac ekulla sasao lalos nu ke
insewowo,

Ac asor lalos nu ke engan.

14 Nga fah akkihpwe mwet tol ke mwe mongo na yuyu,

Ac akfalye enenu nukewa lun mwet luk.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

LEUM GOD El Pakomuta Mwet Israel

15 LEUM GOD El fahk,

“Sie pusra lohngyuk Ramah me,

Pusren tung na upa.

Rachel el tungi tulik natul.

Elos wanginla,

Ac el tia lungse in akwoyeyuk el.

16 Nimet tung.

Eela sroninmotom.

Kom ac fah eis lacnen orekma nukewa

Ma kom oru nu sin tulik nutum an.

Elos ac foloko liki facl sin mwet lokoalok lalos.

17 Oasr mwe finsrak lom nu ke pacl fahsru;

Tulik nutum ac foloko nu yen selos.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

18 “Nga lohng ke mwet Israel elos fahk ke asor lun insialos,

‘LEUM GOD, kut oana kosro lemnak ma soenna akmunayeyuk.

Tusruktu kom luti kut in akos.

Folokinkutwot.

Kut akola in folok nu yurum,

LEUM GOD lasr.

19 Kut tuh forla liki kom,

A tia paht na kut kena folokot nu yurum.

Tukun kom kai kut

Kut suwoli ke asor lulap.
 Kut mwekinla ac tonongla
 Mweyen kut oru ma koluk ke pacl in fusr
 lasr!’

20 “Israel, kom wen saoklana nutik,
 Tulik se su nga kuloi.

Pacl nukewa nga fahk inem uh
 Nga asor yohk keim.

Nga arulana nunkekom;
 Ac pakomutom na pwaye.

21 Tulokunak kutu akul in akilenya inkanek.
 Sifilpa konauk innek ma kowos tuh ut we
 som.

Foloko, mwet Israel,
 Fahsru nu yen suwos, nu ke siti srisrik ma
 kowos tuh som liki.

22 Kowos su sululalfongi, kowos ac nikinkowosla
 nwe ngac?

Nga orala sie lumah sasu, sie liki ma meet ah,
 Ekla na yohk se, oana ke sie mutan fin loango
 sie mukul.”

Kapkapak Lun Mwet Lun God Ke Pacl Fahsru

23 LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk,
 “Ke nga ac folokunla mwet uh nu in facl selos,
 elos ac sifilpa fahk in facl Judah ac siti nukewa
 we mu,

‘Lela LEUM GOD Elan akinsewowoye eol mutal*
 lun Jerusalem,
 Acn mutal yen El muta we.’

* **31:23** eol mutal: pa Eol Zion, eol soko in Jerusalem, yen
 Tempul ac inkul fulat sin tokosra musala we.

²⁴ Mwet uh ac fah muta Judah ac in siti nukewa we, na ac fah oasr mwet ima, ac mwet shepherd wi un kosro natulos. ²⁵ Nga ac fah akkeyalos su totola, ac sang mwe mongo nu selos su munasla. ²⁶ Ouinge mwet uh fah fahk, ‘Nga motulla ac ke nga ngutalik monuk arulana kui.’

²⁷ “Nga, LEUM GOD, fahk mu pacl se ac tuku ke nga fah akpussyelik pisen mwet ac kosro natulos in facl Israel ac Judah. ²⁸ Na oana ke nga tuh oaru in fusak, amakinya, topkakunla, kunausla, ac fukulya, in pacl fahsru nga fah oayapa oaru in yokwalosi ac in musaelosyak. ²⁹ Ke pacl sac summa, mwet uh ac tia sifilpa fahk kas se inge: ‘Papa ac nina kangla grape mukol, A tulik uh isla wihselos.’

³⁰ A ac fah ouinge: kutena su kang grape mukol, wihsel sifacna fah isla. Ac kais sie mwet fah misa ke sripen koluk lal sifacna.”

³¹ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac tuku ke nga fah oakiya sie wuleang sasus yurin mwet Israel ac yurin mwet Judah. ³² Ac fah tia oana wuleang matu su nga tuh orala yurin mwet matu lalos pacl se nga tuh sruokya paolos ac kololosme liki Egypt. Nga finne oana sie mukul tuma nu selos, a elos tuh tiana liyaung wuleang sac. ³³ Wuleang sasus se su nga ac oru yurin mwet Israel fah ouinge: Nga fah likiya ma sap luk in elos, ac simusla insialos. Nga fah God lalos, ac elos fah mwet luk. ³⁴ Wangin selos ac fah enenu in luti mwet in facl sel in etu ke LEUM GOD mweyen

31:29 Ezk 18:2 **31:31** Mt 26:28; Mk 14:24; Lk 22:20; 1 Cor 11:25; 2 Cor 3:6 **31:31** 31:31–34; Heb 8:8–12 **31:33** Heb 10:16

mwet nukewa fah eteyu, mutawauk yurin mwet su arulana pusisel nwe ke elos su fulatlana. Nga fah nunak munas ke ma koluk lalos, ac nga fah tia sifil esam ma sutuu lalos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

³⁵ LEUM GOD pa sang tuh faht in kalem ke len,
Ac malem ac itu in kalem ke fong.

El pa purakak noa in meoa uh in ngirngir.
Inel pa LEUM GOD Kulana.

³⁶ Ke sripen oakwuk inge nukewa ac tia wanginla,
Ouinge El wulela mu mutunfacl Israel ac fah tia wanginla.

³⁷ Oana ke koflana srikasrak uh acn lucng inkusrao,
Ac koflana tuniyuk acn loallana ke pwelung lun faclu,
Ouinge nga fah tia sista mwet Israel
Elos finne orekma koluk.

LEUM GOD pa fahk ma inge.

³⁸ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac tuku ke acn nukewa in Jerusalem ac fah musaiyukla tuh in siti sik, liki Tower Hananel layen roto, nwe ke Mutunpot Sruwasrik. ³⁹ Na masrol uh ac fahla liki Mutunpot Sruwasrik suwoslana nu ke eol Gareb, na kuhfla nu Goah. ⁴⁰ Infahlfal sac nufon yen mwet misa pukpuk we ac acn in sisi kutkut, wi ima nukewa lucng liki Infacl Kidron fahla nwe ke Mutunpot Horse nu kutulap, ac fah acn mutal nu sik. Mwet lokoalok ac fah tia sifilpa utyak ac sruokya siti se inge ku kunausla.”

32

Jeremiah El Molela Ima Se

¹ LEUM GOD El kaskas nu sik in yac se aksingoul ke Zedekiah el tokosra lun Judah, su pa yac aksingoul oalkosr ke Nebuchadnezzar el tokosra lun Babylonia. ² In pacl sac, un mwet mweun lun tokosra lun Babylonia elos kuhlusya acn Jerusalem, ac nga kauli in kalkal lun mwet san inkul sin tokosra. ³ Tokosra Zedekiah el kaliyuwi we ke sripen nga fahkak mu LEUM GOD El fahk, “Nga fah lela tokosra Babylonia in sruokya siti se inge, ⁴ ac Tokosra Zedekiah el fah tia ku in kaingla. Ac fah itukyang el nu inpoun tokosra Babylonia. Eltal fah ngetani sie sin sie, ac sramsram. ⁵ Ac fah utukla Zedekiah nu Babylonia, ac el fah mutana we nwe ke nga sulela ma fal in orek nu sel. El finne mweuni mwet Babylonia, el ac fah tiana kutangla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

⁶ LEUM GOD El fahk nu sik lah ⁷ Hanamel, wen natul Shallum su matu lukel papa, el ac tuku nu yuruk ac siyuk nga in molela ima se lal in acn Anathoth in facl sin Benjamin, mweyen nga pa sou fototo oemeet nu sel, ac oasr suwohs luk in molela ima sac luk. ⁸ Na oana ke LEUM GOD El fahk ah, Hanamel el tuku nu yuruk ke inkul lun tokosra, ac siyuk ngan molela ima sac. Ke ma inge nga etu lah pwaye LEUM GOD El kaskas nu sik. ⁹ Na nga molela ima sac sel Hanamel, ac pauniya molo ah, su oasr ke ipin silver singoul itkosr. ¹⁰ Nga sainiya inek ke pwepu in kuka acn, ac siliya ye mutun mwet loh, na nga pauniya

molo ah ke mwe paun. ¹¹ Nga eis pwepu luo ma simla oakwuk nukewa ke acn kukala sac — sie oasr sil kac, ac sie wangin sil kac — ¹² ac nga sang pwepu inge nu sel Baruch, wen natul Neriah su ma natul Mahseiah. Nga oru ma inge nukewa ye mutal Hanamel ac ye mutun mwet loh su wi pac sain inelos ke pwepu in kuka sac, oayapa ye mutun mwet su wi muta inkul lun tokosra. ¹³ Ye mutalos nukewa nga fahk nu sel Baruch, ¹⁴ “LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El sap kom in eis pwepu inge, kewana ma siliyuki ac ma wangin sil kac, ac in filiya in sie sufa eot tuh in ku in oan kawil nu ke yac puspis fahsru. ¹⁵ LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk mu loh, ima, ac nien grape fah sifilpa kukakinyuk in facl se inge.”

Pre Lal Jeremiah

¹⁶ Tukun nga sang pwepu in kuka sac nu sel Baruch, na nga pre, ¹⁷ “LEUM GOD Fulatlana, kom orala faclu ac kusrao ke ku lulap lom. Wanginna ma upa nu sum. ¹⁸ Kom akkalemye lungse kawil lom nu sin tausin fwil, tusruktu kom oayapa kai mwet ke sripen ma koluk lun papa tumalos ac nina kialos. Kom sie God fulat ac ku. Kom LEUM GOD Kulana. ¹⁹ Kom oru lemlem lalmwetmet ac oru orekma usrnguk ac kulana. Kom liye ma nukewa ma mwet uh oru, ac kom sang nu selos fal nu ke orekma lalos. ²⁰ Pacl loes somla kom orek mwenmen ac ma usrnguk in acn Egypt, ac kom srakna oru nwe misenge in acn Israel ac inmasrlon mutunfacl saya nukewa. Inge eteyuk kom yen nukewa. ²¹ Ke mwenmen ac usrnguk ma aksangengye

mwet lokoalok lasr, kom orekmakin ku lulap lom in use mwet lom liki facl Egypt. ²² Kom sang nu selos acn mut ac kasrup fohk we, oana kom tuh wulela nu sin mwet matu lalos. ²³ Tusruktu ke elos utyak nu in facl se inge ac sruokya tuh in ma lalos, elos tuh tia akos ma sap lom, ku moul fal nu ke mwe luti lom. Elos tia oru kutena ma kom sapkin nu selos, pwanang kom use mwe ongoiya inge nukewa nu faclos.

²⁴ “Liye, mwet Babylonia elos elosak tari acn in fan lalos nu fin pot uh, ac inge elos mweuni. Ke sripen mweun, sracl, ac mas upa, elos ac sruokya siti uh. Kom ku in liye lah ma kom tuh fahk ah nufon akpwayeyuk. ²⁵ Tusruktu, LEUM GOD Fulatlana, kom pa sapkin nga in molela ima sac ye mutun mwet loh, siti uh finne apkuran in sruhu sin mwet Babylonia.”

²⁶ Na LEUM GOD El fahk nu sik, ²⁷ “Nga LEUM GOD, God lun mwet nukewa faclu. Wanginna ma upa nu sik. ²⁸ Nga ac fah sang siti se inge nu inpaol Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac un mwet mweun lal. Elos ac sruokya ²⁹ ac esukak. Elos ac furreak nwe ke apatla, wi pacna loh m ma mwet uh akkasrkusrakyeyu we ke elos esukak mwe keng nu sel Baal fin loh m selos, ac ke elos okoala mwe kisa wain nu sin god saya. ³⁰ Oe ke mutaweyen sramsram kaclos me, mutunfacl Israel ac Judah elos tiana oru lungse luk, ac elso akkasrkusrakyeyu ke ma elos oru. ³¹ Mwet in siti se inge elos arulana angonyu ac akkasrkusrakyeyu, mutawauk na ke tufahna

musaeak siti se inge nwe misenge. Nga wotela ku sik mu nga ac sukela ³² ke sripen ma koluk nukewa ma orekla sin mwet Judah ac Jerusalem, weang pac tokosra, mwet kol, mwet tol, ac mwet palu lalos. ³³ Elos totulikiyula, ac nga nwe kwafeang in lotelos elos tiana porongeyu ku eis mwe luti luk. ³⁴ Elos oru nwe ke na elos filiya pac ma sruloala srungayuk lalos uh in Tempul ma musaiyukla tuh in nien alu nu sik, ouinge elos akfohkfokyela. ³⁵ Elos etoak loang nu sel Baal ke Infahlfal Hinnom in kisakin wen ac acn natulos nu sel Molech, god lalos. Nga tiana sapkin elos in oru ma inge, ac nga tia pacna nunku mu elos ac ku in oru ouiya inge, in tuh pwanang mwet Judah elos oru ma koluk.”

Wulela Nu Ke Sie Pacl Insewowo

³⁶ LEUM GOD lun Israel El fahk nu sik, “Jeremiah, mwet uh fahk mu mweun, sracl, ac mas upa ac oru siti se inge in itukyang nu inpoun tokosra lun Babylonia. Inge, porongo pac ma nga ac fahk uh. ³⁷ Nga ac fah eisani mwet uh liki mutunfacl nukewa ma nga akfahsryeloselik nu we ke sripen mulat ac kasrkusrak luk, ac nga ac fah folokunulosme nu in acn se inge, ac oru tuh elos in mutana we ac tia fosrnga. ³⁸ Elos ac fah mwet luk, ac nga ac fah God lalos. ³⁹ Nga fah sang nu selos sripa sefanna nu ke moul lalos: in akfulatyeyu pacl nukewa, tuh in wo nu selos sifacna ac oayapa nu sin fwilin tulik natulos. ⁴⁰ Nga fah oru sie wuleang yorolos su ma na nwe

tok. Nga fah tiana tui in oru ma wo nu selos, ac nga fah oru elos in sangeng sik ke insialos nufon tuh elos fah tiana sifil forla likiyu. ⁴¹ Nga fah arulana in sewowo in oru ma wo nu selos, ac nga fah oakelosi in facl se inge nwe tok.

⁴² “In oana ke nga tuh sang mwe ongoiya se inge nu fin mwet inge, nga fah oayapa sang nu selos ma wo nukewa ma nga wulela kac. ⁴³ Mwet uh fahk mu acn se inge ac fah oana sie acn mwe sis ma wangin mwet ku ma orakrak muta we, ac lah ac mau itukyang nu inpoun mwet Babylonia. Tusruktu acn in ima ac fah sifilpa kukakinyuk ac moliyuk in acn se inge. ⁴⁴ Mwet uh ac molela acn, ac pwepu kac ac fah sainiyuki ac siliyuki ye mutun mwet loh. Ma inge ac fah orek in facl sin Benjamin, in siti srisrik ma rauneak Jerusalem, inkul srisrik lun Judah, yen tohktok uh, pe eol uh, ac layen eir in Judah. Nga fah folokunla mwet uh nu in facl selos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

33

Sie Pac Wulela Nu Ke Insewowo

¹ Ke nga srakna muta in presin in kalkal lun mwet san ke inkul sin tokosra, kas lun LEUM GOD sifilpa tuku nu sik. ² LEUM GOD su orala faclu, su lumahla ac oakiya yen se, su Inel pa LEUM GOD, El fahk, ³ “Pang nu sik, ac nga fah topuk kom. Nga fah fahkak nu sum ma wolana ac mwe lut yohk ma kom tia etu kac. ⁴ Nga, LEUM GOD lun Israel, fahk mu lohm Jerusalem ac inkul fulat sin tokosra lun Judah ac fah kunausyukla ke

sripen kuhlusyuki ac mweuniyuk siti uh. ⁵ Kutu mwet uh fah mweun lain mwet Babylonia, ac lohm we fah nwanala ke monin mwet misa su nga fah uniya in kasrkusrak lulap luk. Nga forla tari liki siti se inge ke sripen ma koluk ma mwet we orala. ⁶ Tusruktu nga fah sifilpa akkeyala siti se inge ac mwet we, ac folokonang ku in mano lalos. Nga fah akkalemnye nu selos misla lulap ac inse okak. ⁷ Nga fah oru Judah ac Israel in kapkapak, ac nga fah sifil musaelosyak oana meet ah. ⁸ Nga ac fah aknasnasyalos liki ma koluk ma elos tuh oru lainyu, ac nga fah nunak munas nu selos ke ma koluk ac likkeke lalos. ⁹ Jerusalem ac fah sie mwe engan, mwe kaksak, ac mwe konkin luk; ac mutanfahl nukewa faclu fah sangeng ac rarrar pacl elos lohng ke ma wo ma nga oru nu sin mwet Jerusalem, ac ke kapkapak ma nga oru nu ke siti sac.”

¹⁰ LEUM GOD El fahk, “Mwet uh fahk mu acn se inge oana yen mwesis se, ma wangin mwet, ku ma orakrak, muta we. Pwaye selos. Siti srisrik Judah ac inkanek Jerusalem pisala — wangin mwet, ku ma orakrak we. Tusruktu, ac fah sifil lohngyuk in acn inge ¹¹ pusren sasa ac engan, oayapa pusren pwar ke kufwen marut. Ac fah lohngyuk pac pusren on ke mwet uh elos us mwe kisa in sang kulo nu in Tempul sik. Elos fah fahk,

‘Sang kulo nu sin LEUM GOD Kulana,

Tuh El wo,

Ac lungkulang lal oan ma pahtpat.’

Nga fah oru tuh facl se inge in kapkapak oana

meet ah. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹² LEUM GOD Kulana El fahk, “In facl se inge, su oana acn mwesis se ac wangin mwet ku ma orakrak muta we, ac fah sifilpa oasr nien mongo lun kosro, yen mwet shepherd ac ku in pwanla sheep natulos nu we. ¹³ In siti srisrik infulan eol uh, ac pe eol uh, ac layen eir Juah, in facl lun Benjamin, in siti srisrik ma raunela Jerusalem, ac inkul srisrik lun Judah, mwet shepherd ac fah sifilpa oakla pisen sheep natulos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹⁴ LEUM GOD El fahk, “Pacl se ac fah tuku ke nga fah akfalye wulela ma nga tuh oru nu sin mwet Israel ac mwet Judah. ¹⁵ In pacl sacn nga fah sulela sie mwet suwoswos sin fwilin tulik natul David tuh elan tokosra. Na tokosra sac ac fah oru ma pwaye ac suwohs in facl se inge nufon. ¹⁶ Mwet Judah ac mwet Jerusalem ac fah moliyukla, ac elos fah muta in misla. Siti sac fah pangpang “LEUM GOD Suwoswos Lasr.’ ¹⁷ Nga, LEUM GOD, wulela mu ac fah oasr fwilin tulik natul David in tokosra lun Israel pacl nukewa, ¹⁸ oayapa ac fah oasr mwet tol ke sruf Levi in kulansupweyu, ac in oru mwe kisa firir, mwe kisa wheat, ac mwe kisa pac saya pacl nukewa.”

¹⁹ LEUM GOD El fahk nu sik, ²⁰ “Nga orala tari wuleang se luk nu ke len ac nu ke fong, tuh pacl nukewa len ac fong in tuku ke pacl fal la; ac wuleang se inge ac fah tiana ku in

33:11 1 Chr 16:34; 2 Chr 5:13; 7:3; Ezz 3:11; Psa 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1 **33:14** 33:14–16; Jer 23:5–6 **33:17** 2 Sam 7:12–16; 1 Tok 2:4; 1 Chr 17:11–14 **33:18** Oek 3:5–10

kunausyukla. ²¹ In ouiya sac pacna, nga orala wuleang se yorol David, mwet kulansap luk, mu ac fah oasr sie sin fwilin tulik natul in tokosra pacl nukewa, ac nga wuleang pac nu sin mwet tol sin sruf Levi mu elos ac kulansupweyu pacl nukewa; ac wuleang ingan kewa ac fah tiana ku in kunausyukla. ²² Nga fah akpussyelik fwilin tulik natul David, mwet kulansap luk, ac pisen mwet tol in sruf lal Levi, tuh in fah tiana ku in oaoala elos, oana itu inkusrao, ku puk weacn uh.”

²³ LEUM GOD El fahk nu sik, ²⁴ “Ya kom akilen lah mwet uh fahk mu nga ngetla liki Israel ac Judah, sou luo ma nga sulela uh, pwanang elos sufanulos, ac tia sifil oek mu mutunfacl se pa elos? ²⁵ Tusruktu nga, LEUM GOD, oasr wuleang luk nu ke len ac nu ke fong, ac nga pa orala oakwuk ma karingin faclu ac yen engyeng uh. ²⁶ Ac in oana ke nga pa orala ma inge, nga fah sruokyana wuleang luk yurin tulik natul Jacob ac yorol David, mwet kulansap luk. Nga fah sulela sie sin fwilin tulik natul David in leum fin fwilin tulik natul Abraham, Isaac, ac Jacob. Nga fah pakoten nu sin mwet luk, ac oru elos in sifilpa kapkapak.”

34

Sie Pweng Nu Sel Zedekiah

¹ LEUM GOD El kaskas nu sik ke pacl se Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac un mwet mweun lal, wi kasru lun mutunfacl nukewa ac kain in mwet nukewa su oan ye nununku lal, elos tuh mweuni Jerusalem ac inkul nukewa ma

apkuran. ² LEUM GOD lun Israel El tuh fahk nu sik in som nu yorol Tokosra Zedekiah lun Judah, ac fahk, “Nga, LEUM GOD, fah sang siti se inge nu inpoun tokosra lun Babylonia, ac el ac furreak. ³ Kom ac fah tia kaingla. Ac fah sruoh kom ac utukla kom nu yorol. Komtal ac fah ngetani nu sie, ac kom fah sifacna kaskas nu sel, na toko kom fah som nu Babylonia. ⁴ Zedekiah, porongo ma nga fahk keim uh. Kom ac fah tia anwuki ke mweun. ⁵ Kom fah misa in misla, ac oana ke mwet uh tuh furreak mwe keng ke pacl elos pikinya papa matu nukewa tomom su tuh tokosra mwet liki kom, in ouiya sacna elos fah furreak pac mwe keng keim. Elos fah mwemelil keim ac fahk, ‘We! Tokosra lasr el misa!’ Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

⁶ Na nga sang pweng se inge nu sel Tokosra Zedekiah in Jerusalem ⁷ ke pacl se un mwet mweun lun tokosra Babylonia elos mweuni siti sac. Mwet mweun elos oayapa mweuni Lachish ac Azekah, su pwayena siti lula ma potiyukyak in acn Judah.

Tia Akfalyeyuk Wulela Ke Mwet Kohs

⁸ Tokosra Zedekiah ac mwet Jerusalem elos insesela in aksukosokye ⁹ mwet kohs Hebrew lalos, kewana mukul ac mutan, tuh in fah wangin mwet Israel akkohsyeyuk sin sie pac mwet Israel. ¹⁰ Mwet nukewa, wi mwet kol lalos, insesela in tulala mwet kohs lalos ac tia sifilpa akkohsyelos. Ouinge elos aksukosokyalosla. ¹¹ Tusruktu tok

elos aolla nunak lalos, folokunulosme, ac sifilpa akkohsyelos.

¹² Na LEUM GOD, ¹³ God lun Israel, El tuh fahk nu sik in fahk nu sin mwet uh: “Nga orala sie wuleang yurin mwet matu lowos pacl se nga usalosme liki facl Egypt, ac aksukosokyalosla liki moul in mwet kohs. Nga fahkang nu selos lah ¹⁴ yac akitkosr nukewa elos in tulala kutena mwet kohs Hebrew su kulansupwalos ke yac onkosr. Tusruktu papa matu tomowos tuh tiana lohma nu sik ku lipsre ma nga fahk ah. ¹⁵ Na inmasrlon len na pu somla, kowos aolla nunak lowos ac oru ma nga in sewowo kac. Kowos nukewa insesela in fuhlela mwet Israel wiowos in sukosok, ac kowos orala sie wuleang ye mutuk in Tempul, yen mwet uh alu nu sik we. ¹⁶ Na kowos sifilpa aolla nunak lowos ac pilesreyula. Kowos nukewa folokonma mwet kohs lowos su kowos tuh tulala oana ma elos lungse, ac kowos sifilpa akkohsyelos. ¹⁷ Ke ma inge nga, LEUM GOD, fahk lah ke sripen kowos seakosyu ac tiana sang tuh mwet Israel wiowos in sukosokla, na nga fah sot sie sukosok nu suwos. Kowos sukosok in misa ke mweun, mas upa, ac masrinsracl. Nga fah oru mutunfacl nukewa fin faclu in sangengla ke ma nga ac oru nu suwos. ¹⁸ Mweyen kowos likinsai wuleang inmasrlosr, ac tia akpwayeye kas in wuleang ma kowos oru ye mutuk, nga fah oru nu suwos oana ke kowos fulungya cow fusr soko, ac fahsr inmasrlon ip luo kac in akkeye wuleang lowos. ¹⁹ Mwet fulat lun Judah, mwet

fulat lun Jerusalem, mwet eunuch,* mwet tol, ac mwet nukewa in facl sac su wi fahsr inmasrlon ip luo ke cow fusr soko ah, ²⁰ nga ac fah eisaloyang nu sin mwet lokoalok lalos ac nu selos su suk in onelosi. Mano misa lalos ac fah mongola sin won ac kosro in ima uh. ²¹ Nga fah oayapa eisalang Tokosra Zedekiah lun Judah, ac mwet fulat lal, nu selos su kena onelosi. Nga fah eisaloyang nu inpoun mwet mweun lun Babylonia, su tui in mweuni kowos in pacl se inge. ²² Nga fah sap elos in foloko nu in siti se inge. Elos fah mweuni, sruokya, ac esukak. Nga fah oru siti srisrik lun Judah in oana acn mwesis se su wangin mwet muta we. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

35

Jeremiah Ac Mwet Rechab

¹ Ke pacl se Jehoiakim wen natul Josiah el tokosra lun Judah, LEUM GOD El fahk nu sik, ² “Fahla nu yurin mwet in sou lun Rechab ac kaskas nu selos. Na kom usalosme nu in sie sin fukil in Tempul ac sang wain nu selos elos in nim.” ³ Ouinge nga som nu yorol Jaazaniah (wen nutin sie pac Jeremiah, su ma natul Habazz-iniah), ac tamulel lal ac wen nukewa natul, aok mwet nukewa in sou lun Rechab, ⁴ ac usalosme nu in Tempul. Nga eisos nu infukil sin mwet lutlut lun mwet palu Hanan, wen natul Igdaliah. Infukil se inge oan fin infukil sel Maaseiah, wen natul Shallum, sie mwet fulat oa in Tempul, ac apkuran pac nu ke infukil sin mwet leum saya

* **34:19** eunuch: liye ke Kalmen Kutu Kas. **35:1** 2 Tok 23:36—24:6; 2 Chr 36:5–7

ah. ⁵ Na nga likiya pol sessesla ke wain, wi cup, ye mutun mwet Rechab, ac nga fahk nu selos, “Nim wain uh.”

⁶ Tusruktu elos topuk fahk, “Kut tia nim wain. Jonadab, wen natul Rechab papa matu tumasr, el sapkin nu sesr mu kut, ac fwilin tulik natusr, in tiana nim wain. ⁷ El oayapa fahk kut in tia musa lohmu ku orek ima, ku yok ima in grape ac in tia pac moli ima sin mwet ngia. El sap kut in mutana in lohmu nuknuk pac nukewa, kut in mau mutangan mwet fahs in facl se inge. ⁸ Kut akos kas nukewa ma Jonadab el wili nu sesr. Kut sifacna kut tiana nim wain, oayapa mutan kiasr, wen natusr, ac acn natusr tia pac nim. ⁹ Kut oayapa tia musa lohmu in muta loac. Wangin ima in grape ku ima in wheat lasr, ac kut tia pac yukwi. ¹⁰ Kut mutana in lohmu nuknuk, ac kut akos ac oru ma nukewa papa matu tumasr, Jonadab, el sapkin nu sesr. ¹¹ Tusruktu ke pac se tokosra Nebuchadnezzar el tuku mweuni facl se inge, na kut sulela in tuku nu Jerusalem kut in kaingla liki un mwet mweun lun Babylonia ac Syria. Pa inge sripen muta lasr inge.”

¹² Na kas lun LEUM GOD tuku nu sel Jeremiah, fahk ouinge: ¹³ LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Fahla nu yurin mwet Judah ac elos su muta Jerusalem ac fahk, ‘Efu ku kowos srangesr porongeyu ac akos kas in luti luk? ¹⁴ Fwilin tulik natul Jonadab elos akos na sap lal tuh elos in tia nim wain, na oru elos tiana nim nwe misenge. A nga kaskas na kaskas nu suwos, a kowos tiana akosyu. ¹⁵ Nga tia fuhleak in supu nu yuruwos mwet kulansap nukewa su

mwet palu luk, ac elos fahk nu suwos kowos in tui liki ouiyen moul sufal lowos, ac in oru ma suwohs. Elos sensenkakin kowos in tia alu ac kulansupu god saya, tuh kowos in ku in mutana fin facl se nga tuh sang nu sin mwet matu lowos ac oayapa nu suwos. A kowos tiana porongeyu ku lohma nu sik. ¹⁶ Fwilin tulik natul Rechab elos akos oakwuk ma Jonadab, papa matu tumalos, sang nu selos, a kowos tiana akosyu. ¹⁷ Ke ma inge, nga LEUM GOD Kulana, God lun Israel, ac use nu fowos mwet Judah ac mwet Jerusalem mwe ongoiya nukewa nga wulela kac. Nga ac oru ma inge ke sripen kowos tiana porongeyu ke nga kaskas nu suwos, ac kowos tia pac topukyu ke nga pang nu suwos.’ ”

¹⁸ Na nga fahk nu sin mwet in sou lal Rechab, lah LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Mweyen kowos akos na ma sap lal Jonadab, papa matu tomowos, ac fahsr tukun oakwuk nukewa ma el oakiya nu suwos, ac orala ma nukewa el sapkin nu suwos, ¹⁹ na pa inge, nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, wulela mu pacl nukewa ac fah oasr na wen se ke fwilin tulik natul Jonadab wen natul Rechab, su fah kulansapweyu.”

36

Baruch El Riti Book Limlim Se In Tempul

¹ In yac se akakosr ma Jehoiakim, wen natul Josiah, el tokosra lun Judah, LEUM GOD El fahk nu sik, ² “Eis sie book limlim ac simusla ma

nukewa ma nga tuh fahk nu sum lain Israel ac Judah ac mutunfacl nukewa. Simusla ma nukewa nga tuh fahk nu sum, ke pacl se emeet nga kaskas nu sum in pacl lal Tokosra Josiah nwe misenge. ³ Sahrp ke mwet Judah ac lohng ke ma upa nukewa nga akoo in oru nu selos, elos ac forla liki ouiyeu moul koluk lalos. Na nga fah nunak munas ke ma koluk ac ma sutuu lalos.”

⁴ Ouinge nga pangnol Baruch, wen natul Nehemiah, ac fahkang nu sel ma nukewa ma LEUM GOD El tuh fahkma nu sik. Ac Baruch el simusla ma inge nukewa in sie book limlim. ⁵ Na nga fahkang nu sel Baruch ma elan oru: “Tia filfilla nga in som nu in Tempul. ⁶ Ke ma inge kom fah som nu we ke pacl mwet uh ac sifil tukeni in lalo. Kom fah riti book limlim uh elos in lohng ma nukewa LEUM GOD El fahk nu sik, ac nga takin nu sum. Riti ma inge ke sie acn ma mwet nukewa ku in lohng kom we, weang mwet Judah su tuku liki siti srisrik selos. ⁷ Sahrp elos fah pre nu sin LEUM GOD, ac forla liki moul koluk lalos, mweyen LEUM GOD El akkalemye tari ma El akoo in sang lainulos ke mulat ac kasrkusrak yohk lal.” ⁸ Ouinge Baruch el riti kas lun LEUM GOD in Tempul oana ke nga supwal in oru.

⁹ In malem se akeu ke yac se aklimekosr ke Jehoiakim, wen natul Josiah, el tokosra lun Judah, mwet Jerusalem nukewa, oayapa mwet nukewa su tuku liki siti srisrik lun Judah, elos tukeni lalo ye mutun LEUM GOD. ¹⁰ Na ke mwet nukewa porongo, Baruch el riti ma nukewa nga tuh fahk nu sel su simla in book limlim sac. El tu in Tempul ke infukil sel Gemariah, wen natul

Shaphan mwet sim lun inkul lun tokosra. Infukil se inge oan lucng, apkuran nu ke acn in utyak lun Mutunpot Sasu lun Tempul.

Book Limlim Sac Ritiyuk Nu Sin Mwet Leum

¹¹ Micaiah, wen natul Gemariah su ma natul Shaphan, el lohng ke Baruch el riti kas nukewa lun LEUM GOD ma simla in book limlim sac. ¹² Na el som nu inkul fulat sin tokosra, nu infukil sin mwet sim lun tokosra, yen mwet leum nukewa tukeni we. Elishama, su mwet sim lun tokosra, Delaiah wen natul Shemaiah, Elnathan wen natul Achbor, Gemariah wen natul Shaphan, Zedekiah wen natul Hananiah, ac mwet leum saya nukewa elos oasr we. ¹³ Micaiah el fah kang nu selos ma nukewa ma el lohng Baruch el riti nu sin mwet uh. ¹⁴ Na mwet leum elos supwalla Jehudi (wen natul Nethaniah, su ma natul Shelemiah, su ma natul Cushi) in fah kang nu sel Baruch elan use book limlim se ma el tuh riti nu sin mwet ah. Na Baruch el use book limlim sac nu yorolos. ¹⁵ Na elos fah kang, “Fahsru muta, ac riti book limlim sacn nu sesr.” Na Baruch el riti nu selos. ¹⁶ Tukun el riti tari, elos ngetani nu sin sie sin sie ke lut ac fosrnga, ac elos fah kang nu sel Baruch, “Kut enenu in fah kang ma inge nu sel tokosra.” ¹⁷ Na elos siyuk sel Baruch, “Fah kang nu sesr lah fuka tuh kom simusla ma inge nukewa? Ya Jeremiah pa fah kang ma kom in simis uh?”

¹⁸ Baruch el topuk, “Jeremiah el fah kang kas inge nukewa nu sik, na nga simusla ke ink nu in book limlim se inge.”

19 Na elos fahk nu sel, “Kom ac Jeremiah enenu in som wikla. Taran mwet in tia etu yen komtal wikla we.”

Tokosra El Esukak Book Limlim Sac

20 Mwet leum elos fliya book limlim sac infukil sel Elishama, mwet sim lun tokosra, na elos som nu inkalkal lun tokosra, ac srumunang ma inge nukewa nu sel. 21 Na tokosra el supwalla Jehudi elan use book limlim sac. El som use liki infukil sel Elishama ac riti nu sel tokosra ac mwet leum nukewa su tu raunella. 22 Pacl sac pacl in mihsrisr, ouinge tokosra el muta sisken e se ke nien ta e in lohm se el muta we ke pacl in mihsrisr. 23 Tukunna Jehudi el ritela tak tolkwe ku akosr kac, na tokosra el sang mitmit srisrik se supukla ac sisang nu in e sac. El sipik, na firri, nwe ke na lisr book limlim sac. 24 Tokosra ac mwet leum lal nukewa su lohng ma ritiyuk inge tiana luman sangeng ku oela kutu srisrik. 25 Elnathan, Delaiah, ac Gemariah nwe kwafe sel tokosra elan tia isik book limlim sac, a el tiana lohngoltal. 26 Toko el sapkin Fisrak Jerahmeel, welul Seraiah wen natul Azriel, ac Shelemiah wen natul Abdeel, in sruokyuwi ac Baruch mwet sim luk. Tusruktu LEUM GOD El wikinkutla.

Jeremiah El Siflpa Simusla Sie Pac Book Limlim

27 Tukun Tokosra Jehoiakim el esukak book limlim se ma nga sap Baruch elan simusla kas nukewa nga fahk nu sel, na LEUM GOD El fahk nu sik 28 ngan eis sie pac book limlim, ac simusla kas nukewa ma oan in book se meet ah. 29 LEUM GOD El sapkin nu sik in fahk nu sel tokosra, “Kom

esukak book limlim sac, ac kom tuh siyuk sel Jeremiah lah efu ku el simusla mu tokosra lun Babylonia ac tuku ac kunausla facl se inge ac onela mwet fac wi pac ma orakrak. ³⁰ Ke ma inge, Tokosra Jehoiakim, nga, LEUM GOD, fahk nu sum lah wangin sin fwilin tulik nutum ac fah leum fin tokosrai lal David. Mano misa lom ac fah sisila in oan ye fol lun faht ke len, ac ye ohu lun fong uh. ³¹ Nga fah kalyei kom ac fwilin tulik nutum ac mwet leum lom, ke sripen orekma koluk nukewa kowos oru. Kowos, oayapa mwet Jerusalem ac mwet Judah, tiana porongo kas in sensenkakin luk nu suwos. Ouinge nga fah use nu fowos nukewa mwe ongoiya ma nga fahk tari mu nga ac oru.”

³² Na nga eis sie pac book limlim ac sang nu sel Baruch mwet sim luk, ac el simusla kas nukewa ma nga fahk nu sel. El simusla ma nukewa ma tuh oan in book limlim se ma Tokosra Jehoiakim el tuh esukak, wi pac kutu kas ma nga sang laesla.

37

Ngusr Lal Zedekiah Nu Sel Jeremiah

¹ Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia el akleumyalak Zedekiah wen natul Josiah, tuh elan tokosrala lun Judah in aolul Jehoiachin wen natul Jehoiakim. ² Tusruktu Zedekiah ac mwet leum lal ac mwet uh tiana akos kas ma LEUM GOD El ase nu sik in fahkak.

³ Tokosra Zedekiah el supwalma Jehucal wen natul Shelemiah, ac mwet tol Zephaniah wen

natul Maaseiah, in siyuk sik in aol mutunfacl sesr in pre nu sin LEUM GOD lasr. ⁴ In pacl se inge nga soenna kauli in presin, ac nga srakna sukosok in forfor inmasrlon mwet uh. ⁵ Mwet mweun lun Babylonia elos kuhlusya Jerusalem, tusruktu ke elos lohngak lah un mwet mweun lun Egypt elos tupalla tari masrol lun Egypt, elos folokla.

⁶ Na LEUM GOD lun Israel, El fahk nu sik ⁷ in fahkang nu sel Zedekiah, “Mwet mweun lun Egypt elos tuku in kasrekom, tusruktu elos ac folokla nu in facl selos. ⁸ Na mwet Babylonia ac sifilpa foloko. Elos ac fah mweuni siti uh, sruokya, ac esukak. ⁹ Nga, LEUM GOD, fahk nu suwos in tia sifacna kiapwekowos ac nunku mu mwet Babylonia elos ac tia foloko, mweyen elos ac foloko. ¹⁰ Kowos finne kutangla un mwet mweun lun Babylonia nufon ac mwet kinet mukena lula oan in lohm nuknuk selos, mwet ingan ac tukakek ac furreak siti se inge nwe ke apatla.”

Jeremiah El Sruhu Ac Kapiri

¹¹ Un mwet mweun lun Babylonia elos folokla liki acn Jerusalem ke elos etauk lah mwet mweun lun Egypt uh apkuranme. ¹² Ouinge nga ako in mukuila liki acn Jerusalem ac som nu in facl sin Benjamin nga in eis ip luk ke acn lun sou. ¹³ Tusruktu ke nga sun Mutunpot Benjamin, mwet kol lun mwet karingin mutunpot uh, su inel pa Irijah wen natul Shelemiah ma natul Hananaiah, el tulokinyuwi ac fahk, “Kom kaingkinkutla in som kasru mwet Babylonia!”

¹⁴ Na nga fahk, “Mo! Nga tia kaing.” Tusruktu Irijah el tia lohngyu, a el sruokyuwi ac usyula nu yurin mwet leum. ¹⁵ Elos arulana kasrkusrak sik ac sap in sringsring nga, ac kaliyuwi in lohmsel Jonathan, mwet sim lun tokosra, mweyen orekmakinyuk lohmsel nu ke iwen kapir. ¹⁶ Elos filiyuwi in sie fukil srisrik oan ye fohk uh, ac nga muta we ke pacl na loeloes.

¹⁷ Tok Tokosra Zedekiah el sapla suliyu. Ke nga el mukena muta in lohmsel, el siyuk sik in lukma, “Ya oasr kutena kas sin LEUM GOD me?”

Na nga topuk, “Oasr.” Na nga tafwelana in fahk, “Kom fah itukyang nu inpoun tokosra Babylonia.” ¹⁸ Na nga siyuk, “Ma koluk fuka nga oru lain kom, ku lain mwet leum lom ac mwet inge, in pwanang kom filiyuwi in presin?

¹⁹ Pia mwet palu lom ma fahk mu tokosra lun Babylonia ac fah tia mweuni kom ku facl sum?

²⁰ Na inge, Leum Fulat luk, nga kwafe sum in porongo mwe siyuk luk. Nunak munas, nimet folokinyula nu in presin in lohmsel Jonathan. Kom fin supweyula, pwayena nga fah misa we.”

²¹ Na Tokosra Zedekiah el sapkin nga in kauli na inkalkal lun mwet san ke inkul sin tokosra. Nga mutana we, ac len nukewa ac utuku lof in bread se nak liki nien manman flao, nwe ke na lihsr bread in siti uh.

38

Jeremiah In Sie Luf Wangin Kof Loac

¹ Shephathiah wen natul Mattan, ac Gedaliah wen natul Pashhur, ac Jehucal wen natul Shelemiah, ac Pashhur wen natul Malchiah, elos

lohngak lah nga fahk nu sin mwet uh lah ² LEUM GOD El fahk mu, “Kutena mwet su mutana in siti uh fah misa ke mweun ku ke masrinsral ku ke mas upa. A kutena mwet su illa ac sifacna eisalosyang nu inpoun mwet Babylonia fah tia anwuki — elos ac mukaimtalla tuh elos ac mouL.” ³ Nga oayapa fahk nu selos lah LEUM GOD El fahk, “Nga fah sang siti se inge nu inpoun mwet mweun lun Babylonia, ac elos fah eisla.”

⁴ Na mwet leum elos som nu yorol tokosra ac fahk, “Enenu mwet se inge in anwuki. Ke el kaskas ouinge el akmunasye insien mwet mweun in siti uh, ac el oayapa akmunasye insien mwet nukewa ma lula in siti uh. El tia srike elan kasru mwet uh; el lungsena fahk ma in akkolukyalos.”

⁵ Na Tokosra Zedekiah el topuk, “Wona. Oru ma kowos lungse oru nu sel an. Nga ac tia ikolkowosi.” ⁶ Ouinge elos usyula ac kukinyuwi ke sucl nu in lufin kof se lal Fisrak Malchiah, ma oan inkul sin tokosra. Wangin kof in luf sac, a fohk furarrar na, ac nga tili nu loac.

⁷ Ebedmelech, sie mwet Ethiopia ac el sie eunuch su orekma inkul fulat sin tokosra, el lohng lah elos filiyuwi in lufin kof uh. In pacl sac tokosra el muta ke nien nununku ke Mutunpot Benjamin. ⁸ Ouinge Ebedmelech el som nu we ac fahk nu sel tokosra, ⁹ “Leum Fulat luk, arulana koluk ma mwet inge oru ke elos kukinilya mwet palu Jeremiah nu in lufin kof sac. El ac misa we ke masrinsral, mweyen wanginla mongo in siti uh.” ¹⁰ Na tokosra el sapkin nu sel Ebedmelech elan eis tolu mwet in welul amakinyuyak liki luf

sac meet liki nga misa. ¹¹ Ouinge Ebedmelech el us mwet inge som nu nien filma ke lohm sin tokosra, ac eis kutu mahn nuknuk ac kwiya ke sucl nu yuruk. ¹² El sap nga in sang mahn nuknuk ah nu ye pouk, sucl ah in tia kanteyuwi. Nga oru oana, ¹³ ac elos amakinyuyak liki luf sac. Toko elos sap nga muta ke kalkal lun mwet san ke inkul lun tokosra.

Zedekiah El Siyuk Kas In Kasru Sel Jeremiah

¹⁴ Ke sie pac pacl ah, Tokosra Zedekiah el sap in utuku nga nu yorol, ke nien utyak se aktolu nu in Tempul, ac el fahk, “Oasr ma nga ke siyuk sum, na kom in fahkma nufon pwayeiya uh.”

¹⁵ Na nga topuk, “Nga fin fahkot in suwohs, kom ac uniyuwi. Ac nga finne sot kas in kasrekom, kom ac tiana lohang nu kac.”

¹⁶ Na Tokosra Zedekiah el wulema nu sik in lukma, “Nga fulahk ke Inen God moul, God se su ase moul nu sesr, lah nga fah tia unikomi ku eiskomyang nu inpoun mwet ma kena unikomi.”

¹⁷ Na nga fahkang nu sel Zedekiah lah LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Kom fin sifacna eiskomyang nu sin Tokosra Babylonia ac mwet lal, kom ac tia misa, ac siti se inge ac tia isisyak. Kom, ac sou lom kewa, ac fah moul. ¹⁸ Tusruktu kom fin tia eiskomyang nu selos, na siti se inge ac fah itukyang nu inpaolos, ac elos ac fah esukak, na kom ac tia ku in kaingla lukelos.”

¹⁹ Tusruktu tokosra el fahk, “Nga sangeng sin mwet lasr ma som liki kut nu yurin mwet Babylonia. Sahp ac ku in itukyang nga nu selos ac elos ac akkeokyeyu.”

²⁰ Na nga fahk, “Kom ac fah tia itukyang nu inpaolos. Nga kwafe sum kom in akos kas lun LEUM GOD; na ma nukewa ac fah wo nu sum, ac kom ac moulna. ²¹ Tusruktu LEUM GOD El akkalemye nu sik in sie aruruma ma ac sikyak kom fin srunga eiskomyang nu selos. ²² In aruruma sac nga liye mutan lula nukewa inkul fulat sin tokosra Judah, kokola elos nu yurin mwet fulat lun Tokosra Babylonia. Porongo ma elos fahk ke elos fahla:

‘Mwet kawuk saok lun tokosra kifasulla,
Elos toanya ma el nunku.

Ac inge, ke nial tilla in fohk furarrar,
Mwet kawuk lal elos som lukel.’ ”

²³ Na nga tafwela ac fahk, “Mutan kiom nukewa ac tulik nutum nukewa ac fah utukla nu yurin mwet Babylonia, ac kom sifacna fah tia ku in kaingla lukelos. Kom ac fah utukla mwet kapir sin tokosra lun Babylonia, ac siti se inge ac fah isisyak nwe ke apatla.”

²⁴ Zedekiah el topuk, “Nimet srumun nu sin mwet saya ma kut sramsram kac inge, na kom fah tia fosrnga ke moul lom. ²⁵ Mwet leum inge fin lohng lah nga sramsram nu sum, elos ac tuku siyuk sum lah mea kut srumun ah. Elos ac wuleot mu elos ac tia unikomi kom fin fahkang ma nukewa nu selos. ²⁶ Fahk na nu selos mu kom kwafe nga in tia folokinkomla nu in presin in lohnm sel Jonathan, mweyen kom ac tuh misa we.” ²⁷ Na mwet leum nukewa elos tuku siyuk sik, na nga fahk oana ma tokosra el fahk nga in tuh fahk ah. Wangin ma elos ku in oru, mweyen wangin mwet lohng sramsram se lasr

ah. ²⁸ Na filiyuki nga in kalkal lun mwet san ke inkul sin tokosra nwe ke na len se ma sruoh acn Jerusalem.

39

Musalla Lun Jerusalem

¹ In malem se aksingoul in yac akeu lal Zedekiah in tokosra lun Judah, Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac un mwet mweun lal nukewa elos tuku ac kuhlusya acn Jerusalem.

² Ke len se akeu in malem akakosr in yac aksingoul sie ma Zedekiah el tokosra, mwet Babylonia elos fukulya pot uh ac utyak. (

³ Ke pacl se sruoh Jerusalem, mwet fulat nukewa lun tokosra Babylonia elos tuku ac tu yen srisrngiyuk nu selos ke Mutunpot Infulwa. Kutu sin mwet inge pa Nergal Sarezzer, Samgar Nebo, Sarsechim, ac sie pac Nergal Sarezzer.)

⁴ Ke Tokosra Zedekiah ac mwet mweun lal nukewa liye ma sikyak inge, elos srike in kaingla liki siti uh ke fong. Elos ut ke layen ma ima lun mwet leum uh oan we, ac som sasla ke mutunpot se ma kapsreni pot luo, ac kaing ut layen nu ke Infahlfal Jordan. ⁵ Tusruktu mwet mweun lun Babylonia ukwalos, ac sruokilya Zedekiah in acn tupasrpar apkuran nu Jericho. Na elos usalla nu yorol Tokosra Nebuchadnezzar, su muta in siti Riblah in facl lun Hamath in pacl sac, ac Nebuchadnezzar el woteang ma in orek nu sel Zedekiah we. ⁶ El uniya wen natul Zedekiah ye mutal in acn Riblah, ac el oayapa sap in anwuki

mwet leum lun Judah nukewa. ⁷ Tukun ma inge, el sap tipulyukla atronmutal Zedekiah, ac kapiri el ke sein in utukla nu Babylonia. ⁸ In pacl sacna, mwet Babylonia elos esukak inkul fulat sin tokosra, oayapa lohm nukewa sin mwet uh, ac rakinya pot Jerusalem. ⁹ Na Nebuzaradan, captain lun mwet mweun, el usla mwet lula nukewa in siti uh nu Babylonia, wi mwet nukewa ma tuh kaingme nu inpaol. ¹⁰ El filiya kutu sin mwet sukasrup ma wanginna acn ku kutena ma lalos in mutana Judah, ac el sang nien grape ac acn in ima lalos.

Jeremiah El Mutana Judah

¹¹ Tusruktu Tokosra Nebuchadnezzar el sap Nebuzaradan, captain fulat, elan oru na ma el sap in orek inge: ¹² “Som ac konalak Jeremiah, ac karinganulang akwoya. Nimet oru kutena ma nu sel, a oru kewa ma el enenu an.” ¹³ Ouinge Nebuzaradan, wi mwet fulat luo inge: Nebushazban ac Nergal Sarezer, oayapa mwet kol nukewa saya lun tokosra Babylonia, ¹⁴ elos usyume liki inkalkal lun mwet san ke inkul fulat sin tokosra. Elos eisyuyang nu inpaol Gedaliah, wen natul Ahikam ac nutin natul Shaphan. Ma kunal in liye lah nga moul nwe ke nga ac sun acn sik. Ouinge nga muta we inmasrlon mwet uh.

Kas In Akku Nu Sel Ebedmelech

¹⁵ Ke nga srakna kaul in kalkal lun mwet san, LEUM GOD El fahk nu sik ¹⁶ nga in fahkang nu sel Ebedmelech, mwet Ethiopia sac, lah LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Nga tuh fahk mu nga ac sang mwe ongoiya nu fin siti se inge,

ac tia sang mwe in sewowo. Inge nga akola in oru oana nga tuh fahk ah, na kom ac mutana we ac liye ke ma inge ac sikyak. ¹⁷ Tusruktu nga, LEUM GOD, fah karingin kom, ac kom ac fah tia itukyang nu inpoun mwet ma kom sangeng se uh. ¹⁸ Nga fah liyekomyang tuh kom in moulna ac tia anwuki. Kom ac fah painmoulla mweyen kom filiya lulalfongi lom in nga. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

40

Jeremiah El Muta Yorol Gedaliah

¹ Nga tuh kapir ke sein ac utukla wi mwet Jerusalem ac mwet Judah su ac som mwet sruoh nu Babylonia. LEUM GOD El kaskas nu sik tukun Nebuzaradan, captain fulat lun un mwet mweun, el tuleyula in acn Ramah.

² Captain fulat sac el pangonyu ac fahk nu sik, “LEUM GOD lom El sulkakin tari lah mwe ongoiya inge ac tuku nu fin facl se inge. ³ Na inge El oru oana ma El fahk. Ma inge nukewa sikyak ke sripen mwet lom orekma koluk lain LEUM GOD ac tia aksol. ⁴ Inge, nga ac eisla sein liki poum ac aksukosokyekomla. Kom fin lungse, kom ku in wiyu som nu Babylonia, ac nga fah karingin kom. Tusruktu kom fin tia lungse wiyu som, na kom ku in sifacna sulela kutena acn kom lungse muta we in facl se inge nufon.”

⁵ Na ke nga pahtlac in topkol, Nebuzaradan el fahk, “Kom fin lungse mutana inge, kom ku in folokla nu yorol Gedaliah, wen natul Ahikam su ma natul Shaphan, su tokosra lun Babylonia el

tuh sulella elan governor ke siti lun Judah. Kom ku in muta yorol inmasrlon mwet uh, ku kom ku in som nu kutena acn kom lungse muta we.” Na el se nu sik mwe kite se ac mwe mongo nga in us, ac filiyula in som. ⁶ Na nga folokla nu yorol Gedaliah in acn Mizpah, ac muta inmasrlon mwet ma lula in facl sac.

*Gedaliah El Governor Lun Judah
(Luo Tokosra 25:22–24)*

⁷ Kutu sin mwet fulat ac mwet mweun lun mwet Judah su tia eisalosyang nu inpoun mwet Babylonia, elos lohngak lah tokosra Babylonia el srisrngilya Gedaliah elan governor lun facl Judah, ac sang elan leumi mwet nukewa su tia utukla nu Babylonia. Mwet inge pa sukasrup oemeet in facl sac. ⁸ Ouinge Ishmael wen natul Nathaniah, Johanan wen natul Kareah, Seraiah wen natul Tanhumeth, ac wen ekasr natul Ephai mwet Netophah, ac Jezaniah mwet Maacah, wi mwet lalos elos som nu yorol Gedaliah in acn Mizpah. ⁹ Na Gedaliah el fahk nu selos, “Nga fahk na pwaye nu suwos lah kowos tia enenu in sangeng in filikowosyang nu sin mwet Babylonia. Kowos in oakwuki in facl se inge ac orekma nu sin tokosra lun Babylonia, ac ma nukewa ac fah wo nu suwos. ¹⁰ Ac funu nga, nga ac mutana Mizpah, ac nga fah aol kowos in sramsram nu sin mwet Babylonia ke pacl elos ac tuku nu yen uh. Na kowos in folokla nu in acn kowos muta we, ac orani kosrani lowos ke wain, fokinsak, ac oil in olive, ac karinganang ke nien filma

lowos.” ¹¹ In pacl sac pacna, mwet Israel nukewa su muta Moab, Ammon, Edom ac kutu pac facl saya, lohngak lah tokosra lun Babylonia el lela kutu sin mwet Israel in mutana in facl Judah, ac el srisrngilya Gedaliah elan governor lalos. ¹² Ke ma inge elos tuku liki acn elos fahsrelik muta we, ac folokla nu Judah. Elos som nu yorol Gedaliah in acn Mizpah, na elos usani wain ac fokinsak puspis.

Akmuseyuki Gedaliah

(Luo Tokosra 25:25, 26)

¹³ Tukun ma inge, Johanan ac mwet kol lun mwet mweun su tia wi srasrapo nu sin mwet Babylonia elos tuku nu yorol Gedaliah in acn Mizpah ¹⁴ ac fahk nu sel, “Ya kom etu lah Tokosra Baalis lun Ammon el supwalma Ishmael elan akmusekomi?” Tusruktu Gedaliah el tiana lulalfongi. ¹⁵ Na Johanan el tuku nu yorol in lukma ac fahk nu sel, “Lela nga in som unilya Ishmael, ac wangin mwet ac etu lah su orala. Efu ku in filfilla elan akmusekomi? Ac oru mwet Jew nukewa su tukeni muta raunikomla inge in kaingelik, ac ma se inge ac pwanang ongoiya nu fin mwet nukewa su lula muta in acn Judah.”

¹⁶ Tusruktu Gedaliah el topuk, “Nimet oru ma sacn! Tia pwaye ma kom fahk kacl Ishmael!”

41

¹ Ke malem akitkosr in yac sac, Ishmael, wen natul Nethaniah ac nutin natul Elishama, su sie sin mwet in sou in leum ac sie mwet fulat lun tokosra, el som nu Mizpah. El us mukul singoul welul in tuh osun nu sel Governor Gedaliah.

Ke elos nukewa tukeni mongo, ² na Ishmael ac mukul singoul ma welul, fwauk cutlass natulos ac unilya Gedaliah. ³ Ishmael el oayapa onela mwet Israel nukewa su welul Gedaliah muta Mizpah, wi mwet mweun lun Babylonia ma oasr we in pacl sac.

⁴ Len se toko ah, meet liki kutena mwet etauk lah Gedaliah el anwuki, ⁵ mwet oalngoul tuku Shechem, Shiloh, ac Samaria me. Elos tuh resaela altalos, seseya nuknuk lalos, ac sipik manolos. Elos utuk wheat ac mwe keng in tuh kisakin in Tempul. ⁶ Na Ishmael el illa liki Mizpah in sonolos, ac ke el fahsr el tung. Ke el sonolos el fahk, “Nunak munas, fahsru liyal Gedaliah.” ⁷ Ke pacl se na elos ilyak nu in siti uh, Ishmael ac mwet lal elos onelosi ac siselosyang nu in lufin kof se.

⁸ Tusruktu oasr mwet singoul sin u sac su fahk nu sel Ishmael, “Nunak munas, nimet unikuti! Oasr wheat, barley, oil in olive, ac honey kut okanla in ima ah.” Ke ma inge el tia onelosi. ⁹ Lufin kof se ma Ishmael el sisang monin mwet ma el uniya nu loac ah, pa lufin kof lulap se ma Tokosra Asa el tuh pukanak ke pacl se Tokosra Baasha lun Israel el mweun lainul. Ishmael el nwakla lufin kof sac ke mano misa inge. ¹⁰ Na el kapriya pac acn nutin tokosra ac mwet saya nukewa in acn Mizpah, su captain fulat Nebuzaradan el tuh fililya Gedaliah elan karingnalosyang. Ishmael el eisolos mwet sruoh ac mukuiyak nu in facl lun mwet Ammon.

¹¹ Johanan ac mwet kol nukewa lun un mwet

mweun ma welul elos lohng ke akmas ma Ishmael el oru. ¹² Ouinge elos us mwet mweun lalos ac ukwal nwe ke elos sonol apkuran nu ke lulu in kof na yohk se in acn Gibeon. ¹³ Ke mwet nukewa ma sruoh sel Ishmael elos liyalak Johanan ac mwet kol lun un mwet mweun ma welul, elos enganak, ¹⁴ ac forla ac kasrusr nu yorolos. ¹⁵ Tusruktu Ishmael ac oalkosr sin mwet lal kaingla lukel Johanan, ac som nu in acn sin mwet Ammon.

¹⁶ Na Johanan ac mwet kol lun un mwet mweun su welul, elos eis mwet mweun, mutan, tulik ac mwet eunuch su Ishmael el tuh usla liki acn Mizpah tukun el unilya Gedaliah. ¹⁷ Na elos som nu Geruth Chimham, apkuran nu Bethlehem, ac akoo in mukuiyak som nu Egypt ¹⁸ ke sripen elos sangeng sin mwet Babylonia, mweyen Ishmael el tuh unilya Gedaliah, mwet se tokosra lun Babylonia el srisrngiya elan governor lun acn Judah.

42

Mwet Uh Siyuk Jeremiah Elan Pre Kaclos

¹ Na mwet kol nukewa lun un mwet mweun, welulang Johanan wen natul Kareah, ac Azariah wen natul Hoshaiah, wi mwet nukewa, sin mwet pusisel nwe ke mwet fulat, elos tuku ² ac fahk nu sik, “Nunak munas, oru ma kut ac siyuk sum uh! Pre nu sin LEUM GOD lasr kacsr. Pre kacsr nukewa su painmoulla. Meet kut arulana pus suna, a inge kut mwet ekasrna lula, oana ke kom liye. ³ Pre tuh LEUM GOD lasr fah akkalemye nu

sesr inkanek ma fal kut in fahsr we, ac ma fal kut in oru.”

⁴ Na nga topuk, “Wona. Nga fah pre nu sin LEUM GOD lasr, in oana ke kowos siyuk an, ac kutena ma El fahk nga fah fahk nu suwos. Wangin ma nga ac okanla liki kowos.”

⁵ Na elos fahk nu sik, “Lela LEUM GOD, su oaru ac pwaye, Elan orek loh lain kut, kut fin tia akos ma sap nukewa El sot nu sum kacsr. ⁶ Finne ma kut ac in sewowo kac ku tia, kut fah akos LEUM GOD lasr, su kut siyuk kom in pre nu sel kacsr. Ma nukewa ac wo nu sesr kut fin aksol.”

LEUM GOD El Topuk Pre Lal Jeremiah

⁷ Len singoul toko LEUM GOD El kaskas nu sik. ⁸ Ke ma inge nga solalma Johanan, ac mwet kol lun mwet mweun nukewa su welul, ac mwet nukewa saya, mwet pusisel ac mwet fulat. ⁹ Nga fahk nu selos, “LEUM GOD lun Israel, su kowos supweyu nu yoro ke mwe siyuk lowos, El fahk mu, ¹⁰ ‘Kowos fin lungse mutana in facl se inge, na nga ac musaikowosyak ac tia ikruikowosi. Nga ac yukwikowosi ac tia fiskowosyak. Nga arulana oela ac asor ke sripen mwe ongoiya nga tuh akkeokye kowos kac. ¹¹ Nimet sifil sangeng sin tokosra Babylonia. Nga muta yuruwos, ac nga fah molikowosla liki ku lal. ¹² Nga pakoten, ac nga fah oru tuh elan pakomutowos, ac lela kowos in folokla nu yen suwos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.’

¹³ “Tusruktu kowos fin fahk mu, ‘Kut ac tia mutana in facl se inge,’ ac kowos seakos pusren LEUM GOD lowos ¹⁴ ac fahk, ‘Kut fah som nu in facl Egypt, yen kut ac tia liye mweun, ku sensen,

ku masrinsral,' ¹⁵ na kowos in lohng ma LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk nu sin mwet lula in facl Judah: 'Kowos fin sulela ku suwos mu kowos ac som nu Egypt ac oakwuki we, ¹⁶ na mweun ac masrinsral ma kowos sangeng kac ac fah ukwekowsla nu we, ac kowos fah misa in acn Egypt. ¹⁷ Mwet nukewa su sulela in som ac muta Egypt fah misa we ke mweun, masrinsral, ku mas. Wangin mwet ac mou, ac wangin mwet ac kaingkunla mwe ongoiya nga ac use nu faclos.'

¹⁸ "LEUM GOD lun Israel El fahk, 'Oana ke nga tuh okoala kasrkusrak lulap luk nu fin mwet Jerusalem, ouinge nga fah okoat kasrkusrak luk nu fowos, kowos fin som nu Egypt. Mutanfahl saya uh ac langinging ke liyeya. Mwet ac fah ak-sruksruk ac israsrinkusrai kowos, ac orekmakin inen Jerusalem in mwe selnga lalos. Kowos ac fah tia sifilpa liye acn se inge.' "

¹⁹ Na nga sifilpa fahk, "LEUM GOD El fahk nu suwos, mwet su lula in Judah, kowos in tia som nu Egypt. Ouinge nga sensenkakin kowos inge ²⁰ lah kowos oru sie tafongla su ac ma nu ke misa. Kowos siyuk sik ngan pre nu sin LEUM GOD lasr keiwos, ac kowos wulela mu kowos ac fah oru ma nukewa ma El sapkin. ²¹ Na inge nga fahkot tari, a kowos seakos ma nukewa ma LEUM GOD lasr El supweyume in fahk nu suwos. ²² Ke ma inge, kowos in arulana esam lah kowos ac misa ke mweun, ku masrinsral ku mas, fin acn se ma kowos lungse in som ac muta we."

43

Utukla Jeremiah Nu Egypt

¹ Nga aksafyela in fahk ma nukewa nu sin mwet uh ma LEUM GOD lalos El supweyu in fahk nu selos. ² Na Azariah wen natul Hoshaiyah, ac Johanan wen natul Kareah, ac mwet enum saya nukewa elos fahk nu sik, “Kom kikiap. LEUM GOD lasr El tiana supwekom in fahk nu sesr kut in tia som muta Egypt. ³ Baruch, wen natul Neriah, el pirikkomyak lain kut, tuh mwet Babylonia fah ku facsr ac unikuti, ku uskutla nu Babylonia.” ⁴ Ouinge Johanan, ac mwet fulat lun un mwet mweun, ac mwet nukewa, tiana akos sap lun LEUM GOD tuh elos in mutana in facl Judah. ⁵ Na Johanan, ac mwet fulat nukewa lun un mwet mweun, elos usla mwet nukewa su lula in facl Judah nu Egypt, weang mwet nukewa su foloko liki mutunfacl puspis ma elos fahsrelik nu we: ⁶ mukul, mutan, tulik, ac acn nutin tokosra, oayapa nga ac Baruch — aok, mwet nukewa su captain fulat Nebuzaradan el tuh filiya ye karinginyuk lal Gedaliah. ⁷ Elos tia akos sap lun LEUM GOD, a elos som na nu Egypt, ac fahlana nwe ke siti Tahpanhes.

⁸ In acn Tahpanhes LEUM GOD El fahk nu sik, ⁹ “Eis kutu eot lulap ac pikinya ye acn se ma pave ke nien utyak nu in lohm sin tokosra in siti se inge. Lela kutu sin mwet Judah in liye ke kom oru. ¹⁰ Na fahk nu selos lah nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, ac fah usalu mwet kulansap luk, Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, nu yenu, ac el fah likiya tron lal fin eot ma kom pikinya inge, na el fah laknelik lohm nuknuk sel fac. ¹¹ Nebuchadnezzar el ac

tuku ac kutangla Egypt. Mwet ma srisrngiyuki in misa ke mas fah misa ke mas, elos su srisrngiyuki in utukla nu ke sruoh ac fah utukla sruoh, ac elos su srisrngiyuki in anwuki ke mweun ac fah misa ke mweun. ¹² Nga fah esukak tempul lun god nukewa lun Egypt, ac tokosra lun Babylonia el fin tia esukak ma sruloala lalos, el ac usla. Oana ke sie shepherd el ac kunesla kuut uh liki nuknuk lal, ouinge tokosra lun Babylonia fah sista ma nukewa ma akkolukyela facl Egypt. Na tukun el kutangla, el ac som liki acn we. ¹³ El fah kunausla sru ma oalkinyuk in acn Heliopolis* in Egypt, ac el fah furreak tempul lun god lun mwet Egypt.”

44

Kas Sin LEUM GOD Nu Sin Mwet Israel In Egypt

¹ Kas lun LEUM GOD tuku nu sik in fahkang nu sin mwet Judah nukewa su muta in acn Egypt — nu selos su muta in siti lun Migdol, Tahpanhes, ac Memphis, oayapa elos su muta acn layen eir in facl sac. ² LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Kowos sifacna liye ke nga kunausla acn Jerusalem ac siti nukewa in acn Judah. Siti inge srakna oan musalla nwe misenge, ac wangin mwet muta we ³ mweyen mwet we elos tuh orekma koluk ac akkasrkusrakyeyu. Elos oru mwe kisa lalos ac orekma nu sin god saya — god su elos, ac kowos, ac mwet matu lowos tiana alu nu kac meet. ⁴ Nga nuna supu na mwet kulansap luk, mwet palu, su fahk nu suwos

* **43:13** Heliopolis: ine sasus ke acn Beth-Shemesh.

kowos in tia oru ma koluk inge ma nga srunga.

⁵ A kowos tiana porongo ku forla liki inkanek koluk lowos, in tia oru mwe kisa nu sin god saya.

⁶ Ke ma inge nga okoala kasrkusrak fol luk nu fin siti lun Judah ac nu fin inkanek Jerusalem, ac esukulosyak. Na acn inge oan musalla nwe misenge, su mwe aksangeng in liye.

⁷ “Inge, nga LEUM GOD Kulana, God lun Israel, siyuk suwos lah efu kowos ku oru kain koluk ouinge nu suwos sifacna. Ya kowos lungse use mwe ongoiya lulap nu fin mwet lowos nukewa — mukul, mutan, tulik, ac oayapa tulik fusr — tuh in wangin mwet lowos lula? ⁸ Efu kowos ku akkasrkusrakyeyu ke kowos alu nu ke ma sruloala ac orek kisa nu sin god saya in Egypt, yen kowos tuku ac muta we inge? Ya kowos oru ma inge in sifacna kunauskowosla, tuh mutunfacl faclu nufon fah aksruksrukye kowos ac oru inewos in sie mwe selnga? ⁹ Ya kowos mulkunla ma koluk nukewa ma mwet matu lowos, ac tokosra lun Judah ac mutan kialos, ac kowos ac mutan kiowos, tuh oru in siti lun Judah ac ke inkanek Jerusalem? ¹⁰ Nwe misenge, kowos tiana akpusiselyekowosla. Kowos tiana akfulatyeyu ku moul fal nu ke ma sap nga sot nu suwos ac mwet matu lowos.

¹¹ “Ke ma inge, nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fah foroht lain kowos ac kunausla facl Judah nufon. ¹² Ac funu ke mwet lula lun Judah su sulela ku selos in som ac muta Egypt, nga ac oru tuh elos nukewa in kunausyukla. Elos nukewa fah misa in Egypt ke mweun ku sracl — mwet pusisel nwe ke mwet fulat. Elos ac

fah sie mwe aksangeng in liye. Mwet uh ac fah aksruksrukelos ac oru tuh inelos in mwe selnga.

¹³ Nga fah kalyaelos su muta in Egypt, in oana ke nga kalyei Jerusalem ke mweun, sracl, ac mas.

¹⁴ Wangin sin mwet lula lun Judah su tuku nu Egypt in muta we, ac fah kaingla ku moulla. Wangin selos ac folokla nu Judah, yen se elos asroela ac kena in sifilpa muta we. Wangin mwet fah folokla, sayen mwet na pu su ac kaingla.”

¹⁵ Na mukul nukewa ma etu lah mutan kialos orek kisa nu sin god saya, ac mutan nukewa su tu we, weang mwet Judah su muta layen eir in Egypt — sie u na lulap — elos fahk nu sik, ¹⁶ “Kut tia lungse porongo ma kom fahk nu sesr ke Inen LEUM GOD. ¹⁷ Kut ac oru ma nukewa ma kut fahk mu kut ac oru. Kut ac orek kisa nu sin god mutan lasr, Kasra lun Kusrao, ac kut fah okoala mwe kisa wain nu sel, oana ke kut, oayapa mwet matu lasr, tokosra lasr ac mwet kol las, tuh oru in siti lun Judah ac inkanek Jerusalem. Pukanten mwe mongo nasr in pacl sac. Wo ouiyasr, ac wangin ma upa nu sesr. ¹⁸ Tusruktu tukunna kut tila orek kisa nu sin Kasra lun Kusrao, ac tila okwok wain in kisa nu sel, na wanginla ma lasr, ac mwet lasr misa ke mweun ac sracl.”

¹⁹ Na mutan ah oayapa fahk, “Pacl kut man-man cake ac orala lumah uh in oana Kasra lun Kusrao, ac orek kisa nu sel ac okwok mwe kisa wain nu sel, mukul tumasr elos akkeye kut na in ma kut oru.”

²⁰ Na nga fahk nu sin mukul ac mutan nukewa su topukyu ouinge, ²¹ “Ya kowos nunku mu

LEUM GOD El tia etu, ku El mulkunla ke kowos ac mwet matu lowos, tokosra lowos, mwet kol lowos, ac mwet nukewa lun Judah elos oru mwe kisa in siti lun Judah ac inkanek Jerusalem? ²² Misenge, facl suwos oan musalla, ac wangin mwet muta we. Acn we ekla sie acn ma mwet uh sangeng kac, ac mwet uh orekmakin inen acn suwos mwe selnga, mweyen LEUM GOD El tia ku in muteng orekma srungayuk ac koluk ma kowos oru. ²³ Mwe ongoiya inge nukewa tuku nu fowos mweyen kowos orek kisa nu sin god saya ac orekma koluk lain LEUM GOD ke kowos tia akos ma nukewa ma El sapkin.”

²⁴ Jeremiah el fahk nu sin mukul ac mutan nukewa, “Lohng kas lun LEUM GOD, kowos nukewa mwet Judah su muta in acn Egypt. ²⁵ Ouinge LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Kowos ac mutan kiowos tuh sifacna fahkla ke oaluwos ac akpwayei ke orekma lun pouwos, lah kowos ac orek kisa nu sin Kasra lun Kusrao ac okwok mwe kisa wain nu sel. Kwal, oru oana ma kowos wulela kac! ²⁶ Tusruktu, inge kowos porongo fulahk se su nga, LEUM GOD, orala ke Ine fulat luk nu suwos mwet Judah nukewa in facl Egypt. Nga fah tia sifil lela kutena suwos in orekmakin Inek in fulahk kac ac fahk, ‘Nga fulahk ke Inen LEUM GOD moull Fulatlana!’ ²⁷ Nga ac tiana lela kowos in kapkapak, a nga ac lela in kunausyukla kowos. Kowos nukewa fah misa — kutu ke mweun ac kutu ke sracl — nwe ke na tia sie suwos lula. ²⁸ Tusruktu mwet pu na suwos fah tia misa, a elos ac folokla liki acn Egypt nu Judah. Na mwet ma moulla inge

ac fah etu lah kas lun su pwaye — kas luk uh ku kas lalos. ²⁹ Nga, LEUM GOD, ac fah oru sie akul in akpwayeye nu suwos lah nga fah kalyei kowos in acn se inge, oayapa lah wulela luk in kunauskowosla ac fah akpwayeyuk pac: ³⁰ Nga fah eisalang Tokosra Hophra lun Egypt nu sin mwet lokoalok lal su kena unilya, in oana ke nga tuh eisalang Tokosra Zedekiah lun Judah nu sel Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, mwet lokoalok lal su kena unilya.”

45

Wulela Lun God Nu Sel Baruch

¹ In yac se akakosr ma Jehoiakim, wen natul Josiah, el tuh tokosra lun Judah, Baruch el simusla kas nukewa nga fahkang nu sel. Na nga fahk nu sel, ² “Pa inge kas lun LEUM GOD lun Israel nu sum: ‘Baruch, ³ kom fahk mu “Nga fuhleak finsrak! LEUM GOD El ase mwe asor in laesla mwe lokoalok luk. Nga totola ke sao luk, ac nga tia ku in konauk mongla!’ ”

⁴ “Tusruktu nga, LEUM GOD, nga ikruiya ma nga musaela, ac nga fusak ma nga yukwiya. Nga ac oru ouinge nu ke faclu nufon. ⁵ Ya kom suk in orek nu sum wo liki mwet ngia? Nimet nunku ouingan. Nga ac sang mwe ongoiya nu fin mwet nukewa, tusruktu kom sifacna ac fah moulla in kutena acn kom ac som nu we. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

46

Kutangyukla Egypt In Acn Carchemish

¹ LEUM GOD El kaskas nu sik ke mutunfacl pus,
² mutawauk ke facl Egypt. Pa inge ma El fahk ke un mwet mweun lal Tokosra Neco lun Egypt, su Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia el kutangla in acn Carchemish, apkuran nu Infacl Euphrates in yac se akakosr ma Jehoiakim el tokosra lun Judah:

³ “Mwet fulat lun Egypt elos wowoyak ac fahk,
 ‘Akola mwe loeyuk nutuwos,
 Ac fahsryang nu ke mweun!

⁴ Tamla osra nutuwos!
 Nokomang nuknuk ac susu in mweun lowos!
 Akoela horse nutuwos, sroang nu faclos,
 Ac takla ke lain lowos an!’

⁵ LEUM GOD El siyuk, “Ku mea nga liye uh?
 Elos tuninfongla ac forla folok.
 Mwet mweun lalos kutangyukla;
 Elos sangengla ac kaing ke kuiyalos,
 Ac elos tia tapulla.

⁶ Finne mwet ma mui ke kasrusr, elos tia ku in kaingla;
 Mwet watwen in mweun tia pac ku in kaingla.

In acn epang, sisen Infacl Euphrates,
 Elos tukulkul ac ikori.

⁷ Su sronoti oana Infacl Nile inge,
 Oana soko infacl sronoti ac nwakla pefacl uh?

- 8 Egypt pa sronoti oana Infacl Nile,
 Oana soko infacl sronoti ac nwakla pefahl
 uh.
 Egypt el fahk, ‘Nga fah sronoti ac afunla faclu;
 Nga fah kunausla siti puspis, wi mwet muta
 we.
- 9 Sap horse uh in som,
 Ac chariot uh in kasrusr!
 Supwalik mwet mweun uh:
 Mukul ma tuku Ethiopia ac Libya me, su
 utuk mwe loeyuk,
 Ac mwet sasla ke pisr ma tuku Lydia me.” ’
- 10 Pa inge len lun LEUM GOD Fulat ac Kulana:
 Sie len in foloksak;
 Misenge El fah kalyei mwet lokoalok lal.
 Cutlass natul ac fah kangulosla nwe ke na kihpi,
 Ac nim srah kaclos nwe ke sun lungse lal.
 Misenge El su Kulana El oru sie kisa ke mwet ma
 El uniya
 In acn epang, sissen Infacl Euphrates.
- 11 Mwet Egypt, kowos fahla nu Gilead
 Ac sukok ono!
 Kalem tari lah wangin sripen ono lowos;
 Wangin ma ku in unwekowosla.
- 12 Mutunfacl pus lohng ke mwekinla lowos;
 Mwet nukewa elos lohng ke kom tung.
 Sie mwet mweun el tukulkul ac ikori fin sie pac,
 Na eltal kewa putatla infohk uh.

Tuku Lal Nebuchadnezzar

13 Ke Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia
el tuku in mweuni facl Egypt, LEUM GOD El
kaskas nu sik, ac fahk,

14 “Sulkakin in siti Egypt inge,

In Migdol, Memphis ac Tahpanhes:

‘Akola in sifacna loangekawas;

Ma lowos nukewa ac fah musalla ke mweun!

15 Efu ku Apis, god ku lowos, el ikori?

Mweyen LEUM GOD El sringlilya!

16 Mwet mweun lowos elos tukulkul ac ikori;

Kais sie fahk nu sin mwet wial,

‘Sulaklak! Kut som nu yurin mwet lasr in acn
sesr

Ac kaingkunla cutlass nutin mwet lokoalok
lasr inge!’

17 “Sang ine sasu se inge lun tokosra lun Egypt,
‘Wowon Wel Ac Wangin Ma Oru.’

18 Nga, LEUM GOD Kulana, nga tokosra.

Nga pa God moule.

Oana ke Eol Tabor pa fulat inmasrlon eol uh,

Ac Eol Carmel tuyak fulat sisken meoa uh,

Ac fah ouinge ku lun el su ac fah mweuni kowos.

19 Kowos mwet Egypt,

Apweni! Ac utukla kowos nu in sruoh!

Siti Memphis ac fah ekla sie acn mweysis,

Sie acn sikiyukla ma wangin mwet muta we.

20 Egypt el oana soko cow mutan kato finsroa,

Ma ngalisyuk sin sie loang ngalngul kutulap
me.

21 Finne mwet ma el moli nu se in kasrel ke
mweun

Wanginna sripalos, oana cow fusr uh.

Elos tia tuyak mweun,

A elos nukewa forla kaing.

Len in ongoiya nu selos summa;

Pacl in kunausyukla elos.

²² Egypt el kaing, musiksikla oana wet soko

Ke un mwet lokoalok uh sikme.

Elos mweunel ke tuhla,

Oana mwet pakpuk sak

²³ Su kunausla insak matol.

Mwet lalos arulana pusla, tia ku in oekyukla;

Mwet mweun lalos pus liki u lulap ke locust.

²⁴ Akmwekinyeyukla mwet Egypt;

Kutangyukla elos sin mwet epang.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

²⁵ LEUM GOD Kulana, God lun Israel, El fahk, “Nga ac kai Amon, god lun acn Thebes, wi Egypt ac god nukewa ac tokosra nukewa we. Nga ac eisal tokosra lun Egypt ac elos nukewa su filiya lulalfongi lalos in el, ²⁶ ac eisalosyang nu selos su kena onelosi — nu sel Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia ac un mwet mweun lal. Tusruktu tok, mwet uh ac fah sifilpa muta Egypt, oana ke elos tuh oru in pacl somla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

LEUM GOD El Fah Molela Mwet Lal

²⁷ “Mwet luk, nik kowos sangeng;

Mwet Israel, nik kowos tuninfongla.

Nga fah molikowos liki facl loessula ingan,

Liki acn ma kowos mwet sruoh we.

Kowos fah foloko nu yen suwos ac muta in misla;

Kowos ac fah oakwuki in misla, ac wangin mwet fah oru kowos in sangen.

28 Nga fah tuku nu yuruwos ac molikowosla.
 Nga fah kunausla mutunfacl nukewa
 Ma nga akfahsryekowoselik nu we,
 A nga fah tia kunauskowosla.
 Tusruktu nga fah tia lela kowos in som ke wangin
 kaiyuk nu suwos;
 Ke pacl se nga ac kai kowos, nga fah oru in
 fal.
 Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

47

Mwe Fahkak Lun LEUM GOD Ke Acn Philistia

¹ Meet liki tokosra lun Egypt el mweuni siti
 Gaza, LEUM GOD El kaskas nu sik ke acn
 Philistia. ² El fahk:
 “Liye! Kof ac fah lapak layen epang
 Ac asrla oana soko infacl sronoti.
 Ac fah afunla acn uh ac ma nukewa fac —
 Siti uh ac elos su muta we.
 Mwet uh ac fah wowoyak in sukok kasru;
 Mwet nukewa fin faclu fah arulana tung.
³ Elos fah lohng kusen kihmkim lun falken horse
 uh,
 Ac pusren kasrusr lun chariot,
 Ac erarrar lun wheel uh.
 Papa uh ac fah tia folokla in srukak tulik natulos,
 Mweyen paolos munasla ac atla siskalos.
⁴ Pacl in kunausla acn Philistia summa,
 Kain in kasru nukewa
 Ac fah wotla liki acn Tyre ac Sidon.
 Nga, LEUM GOD, fah kunausla mwet Philistia,

47:1 47:1-7; Isa 14:29-31; Ezk 25:15-17; Jol 3:4-8; Amo 1:6-8;
 Zep 2:4-7; Zec 9:5-7

- Elos nukewa su tuku liki weacn Crete.*
- ⁵ Asor lulap sun tari mwet Gaza,
Ac mwet Ashkelon elos misla tia kas.
Mwet lula Philistia elos ac mwemelil nwe
ngac?
- ⁶ Kowos wowoyak ac fahk, “Cutlass nutin LEUM
GOD!
Kom ac uni mwet uh nwe ngac?
Isongkomyang nu in mwe nuk lom an
Ac mongla loac!”
- ⁷ Tusruktu el ac mongla fuka
Ke nga sang tari orekma se kunal?
Nga sapkin nu sel elan mweuni Ashkelon
Ac mwet su muta weacn uh.”

48

Sikiyukla Mutunfacl Moab

- ¹ Pa inge ma LEUM GOD Kulana El fahk ke acn
Moab:
“Pakomuta mwet Nebo,
Siti selos uh kunausyukla!
Sruoh tari siti Kiriathaim,
Pot kulana we ikruiyuki,
Ac mwet we akmwekinyeyuk;
² Oasku lun Moab wanginla.
Mwet lokoalok elos sruokya acn Heshbon
Ac akoo in sukela mutunfacl Moab nufon.
Ac fah wanginla pusra lohngyuk in siti Madmen;
Un mwet mweun ac fah mukuiyak in mwe-
uni.
³ Mwet in acn Horonaim wowoyak ac fahk,

* **47:4** Crete: pa inge ine sasu ke acn Caphtor. **48:1** 48:1–47;
Isa 15:1–16:14; 25:10–12; Ezk 25:8–11; Amo 2:1–3; Zep 2:8–11

“Yoklana mwe lokoalok! Yoklana mwe ongoiya!”

⁴ “Sikiyukla acn Moab.

Lohng ke tulik uh tung.

⁵ Lohng pusren mwemelil lalos

Ke elos ututyak innek nu Luhith,

Ac tung in ongoiya lalos

Ke elos tufokla ke innek nu Horonaim.

⁶ Elos fahk, ‘Sulaklak, kaing! Suk moul lowos!

Kasrusr oana soko donkey lemnak yen mwe-sis!’

⁷ “Moab, kom filiya lulalfongi lom in ku lom ac mwe kasrup lom,

Tusruktu, kom ac fah kutangyukla.

Chemosh, god lom, fah utukla nu in sruoh,

Wi fisrak ac mwet tol lal.

⁸ Siti nukewa ac fah kunausyukla;

Infahlfal uh ac acn tupasrpasr ac fah sikiyukla pac.

Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

⁹ Tulokunak sie eot in kulyuk lun acn Moab.

Ac tia paht el musalla.

Siti we ac fah filfilla in kulawi,

Ac wangin mwet fah sifilpa muta we.” (

¹⁰ Selngawiyuk mwet se su tia oru orekma lun LEUM GOD ke insial nufon! Selngawiyuk mwet se su sruokya cutlass natul in tia aksororye srah!)

Siti Lun Moab Kunausyukla

¹¹ LEUM GOD El fahk, “Oemeet me acn Moab oanna okak — soenna utukla nu in sruoh. Moab el oana wain ma filiyuki in oan sraholu —

tia mokleyuk ku okwok liki sufa nu ke sufa,
pwanang emah uh, ac fohlo, tia ekla; oanna wo.

¹² “Tusruktu pacl se ac tuku ke nga fah supwala
mwet in okoala acn Moab oana wain. Elos fah
okoala nwe ke lisr, ac elos fah fukulya sufa uh
nu ke ip sririk. ¹³ Na mwet Moab ac fah tia sifil
lulalfongel Chemosh, god lalos, oana ke mwet
Israel tuh fuhleak lulalfongi lalos kac Bethel, sie
god elos tuh lulalfongi meet.

¹⁴ “Mukul Moab, efu kowos ku fahk mu kowos
mwet mweun watwen,
Mwet pulaik ac fokoko ke mweun?

¹⁵ Moab ac siti we kunausyukla;
Mukul fusr pisrla we anwuki.

Nga pa tokosra, LEUM GOD Kulana,
Ac nga pa fahk ma inge.

¹⁶ Mwe ongoiya lulap apkunme in sun acn Moab;
Mwe keok lal uh ac sa na sikyak.

¹⁷ “Tungi mutunfacl sac, kowos su muta apkuran,
Kowos nukewa su etu pungal.
Fahk mu, ‘Ku lun tokosrai lal musalla;
Wolana ac ku lal wanginla.’

¹⁸ Kowos su muta Dibon,
Tufokme liki acn fulat suwos
Ac muta fin fohk uh in kutkut uh.
Mwet se ma ac kunausla Moab oasr inge,
El kunausla tari pot ku we.

¹⁹ Kowos su muta Aroer,
Tu sisen inkanek uh ac soano.
Siyuk selos su kaing
Lah mea sikyak.

²⁰ Na elos ac topuk, ‘Acn Moab ikori.

Kowos in tungi, mweyen Moab el arulana tonongla.

Sulkakinelik pe Infacl Arnon Lah Moab sikiyukla!’

²¹ “Nununku tuku tari nu fin siti inge su oan yen tupasrpar: Holon, Jahzah, Mephaath, ²² Dibon, Nebo, Beth Diblathaim, ²³ Kiriathaim, Bethgamul, Bethmeon, ²⁴ Kerioth, ac Bozrah. Nununku tuku nu fin siti nukewa in acn Moab, loes ac apkuran. ²⁵ Ku lun Moab itungyuki; kufwen mwe mweun lal kipatpatu. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Moab Ac Fah Akpusiselyeyuk

²⁶ LEUM GOD El fahk, “Oru acn Moab in sruhila, mweyen el utuk nunak lainyu. Moab el fah ipippip in woht lal sifacna, ac mwet uh ac isrunul. ²⁷ Moab, kom esam ke kom aksruksruki mwet Israel? Kom lumahlos oana un mwet ingunyar.

²⁸ “Kowos su muta in Moab, tuyak som liki siti suwos ac muta fin fulu uh, oana wuleoa ma oru ahng lalos sissen acn oatu in eot uh. ²⁹ Moab el arulana inse fulat! Nga lohng luman filang, enum ac ekak lun mwet we, ac lah elos arulana nunku kaclos sifacna. ³⁰ Nga, LEUM GOD, etu ke tungak lalos. Konkin lalos uh wanginna sripa, ac ma elos oru ac tiana oan paht. ³¹ Ke ma inge nga fah tungi mwet nukewa in acn Moab, oayapa ke mwet Kir Heres. ³² Nga fah tungi mwet Jazer, ac nga ac tungi mwet Sibmah yohk liki. Siti Sibmah, kom oana oa in grape soko ma lah kac tupalla sun Meoa Misa, ac som pacna nwe Jazer.

Tusruktu inge grape sunom ac fokinsak lom ke pacl fol uh sikiyukla. ³³ Wanginla pusren engan ac insewowo in facl Moab, sie acn ma wo fohk we. Nga tulokinya wain in tia soror liki nien orek wain. Wanginna mwet in fut grape uh, oru wangin sasa ke engan.

³⁴ “Mwet Heshbon ac Elealeh wowoyak tung, ac pusalos ku in lohngyuk oe Jahaz. Ku in lohngyuk pac sin mwet Zoar, ac lohngyuk pac e Horonaim ac Eglath Shelishiyah. Finne infacl srisrik Nimrim, paola pac. ³⁵ Nga fah tulokinya mwet Moab liki orek mwe kisa firir ke acn in alu lalos, ac liki orek kisa nu sin god lalos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

³⁶ “Ouinge insiuk eoksra kacl Moab ac ke mwet Kir Heres, oana sie mwet su oru on in pukmas ke mwe ukuk natul, mweyen ma nukewa lalos wanginla. ³⁷ Ke sripen asor lalos, elos nukewa mangsrasrala ac kalla altalos. Elos nukewa sipik paolos, ac nukum nuknuk yohk eoa. ³⁸ Fin lohmi nukewa Moab ac ke nien toeni nukewa, wangin ma orek sayen eoksra, mweyen nga fukulya acn Moab oana soko sufa fukulyuki ma wangin mwet enenu. ³⁹ Kowos in wowoyak ke tung, mweyen acn Moab fukulyuki ac akmwekinyeyuk. El kunanula ac mutunfacl nukewa raunelak israsrinkusrael. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Moab Tia Ku In Kaingla

⁴⁰ LEUM GOD El wulela mu sie mutunfacl ac fah tuhwi nu fin Moab, oana sie eagle ma asroelik posohksok lal, ⁴¹ na siti ac pot ku nukewa ac fah sruoh. In len sac mwet mweun lun

Moab ac fah arulana sangeng, oana sie mutan ke pacl in isus lal. ⁴² Moab ac sikiyuk tuh in tia sifilpa sie mutunfacl, mweyen el likkeke lainyu. ⁴³ Sangeng, ac luf, ac sruhf oan soano mwet Moab. LEUM GOD pa fahk ma inge. ⁴⁴ Kutena mwet su srike in kaingla liki mwe aksangeng inge fah putatyang nu in luf uh, ac kutena mwet su fanyak liki luf uh, ac fah sremla ke sruhf, mweyen LEUM GOD El oakiya tari pacl in kalyei nu sin Moab. ⁴⁵ Mwet uh kaing in suk molela in acn Heshbon, siti se ma Tokosra Sihon el tuh leumi meet, tusruktu firiryak acn we. E uh esukak mangon eol ac masrol lun acn sin mwet Moab su lungsena orek mweun. ⁴⁶ Pakomuta mwet Moab! Kunausyukla mwet ma alu nu sel Chemosh, ac utukla wen ac acn natulos nu in sruoh.

⁴⁷ Tusruktu sie len, LEUM GOD El ac fah sifil akwoyeak acn Moab. LEUM GOD El fahk lah ma inge nukewa ac sikiyak nu ke acn Moab.

49

Nununku Lun LEUM GOD Nu Sin Mwet Ammon

¹ Pa inge ma LEUM GOD El fahk ke mwet Ammon: “Pia mukul Israel uh? Ya wangin mwet in tuyak loango facl selos? Fuka tuh mwet ma alu nu sel Molech elos tuku eisla acn sin sruf lal Gad ac oakwuki we? ² Tusruktu pacl se ac fah tuku ke nga fah oru mwet in siti fulat Rabbah in lohng kusen mweun, na acn we ac fah sikiyukla,

ac inkul we ac fah firirla nwe ke apatla. Na mwet Israel fah sifil eisla acn selos ma mwet Ammon tuh eisla. ³ Mwet Heshbon, kowos in wowoyak tung! Acn Ai kunausyukla! Mutan Rabbah, kowos in eoksra! Nokomang nuknuk yohk eoa ac muta in asor, ac sifacna sringil monuwos. Molech,* god lowos, fah utukla nu in sruoh, wi mwet tol ac mwet fulat lal. ⁴ Kowos mwet sesuwos, efu kowos ku konkin? Ku lowos uh sriksrikeni. Efu ku kowos lulalfongi ku lowos sifacna, ac fahk mu wangin mwet ac pulaik in mweuni kowos? ⁵ Nga fah use mwe aksangeng nu fowos liki acn nukewa. Kowos nukewa fah kaingelik. Kais sie fah kaing in suk moul lal, ac wangin sie fah ku in orani mwet mweun lowos uh.

⁶ Tusruktu tok, nga fah oru mwet Ammon in sifil kapkapak. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Nununku Lun LEUM GOD Ke Acn Edom

⁷ Pa inge ma LEUM GOD Kulana El fahk ke acn Edom: “Ya wanginla pwapa ac oakwuk wo yurin mwet Edom? Ya mwet kasru lalos tila lotelos ke ma fal elos in oru? Ya lalmwetmet nukewa lalos wanginla? ⁸ Mwet Dedan, kowos in forla, kaing, ac wikla! Nga ac kunausla fwilin tulik natul Esau mweyen sun pacl ngan kaelos. ⁹ Ke mwet uh sifani grape, elos ac likiya kutu in oanna ke oa in grape ah. Ac finne mwet pusrapasr uh ac tuku ke fong, elos ac eis na lupa elos enenu. ¹⁰ Tusruktu

* **49:3** Molech: sie pac inen god se inge pa Milcom. **49:7** 49:7-22; Isa 34:5-17; Ezk 25:12-14; 35:1-15; Amo 1:11-12; Oba 1-14; Mal 1:2-5

nga arulana kunausla ma nukewa lun fwilin tulik natul Esau, ac nga konauk ac kunausla acn in wikwik lalos, na elos tia ku in sifil wikla we. Mwet Edom nukewa sikiyukla. Wangin siefanna selos lula. ¹¹ Filiya tulik mukaimtal nutuwos an yuruk, ac nga fah liyalosyang. Katinmas lowos an ku in lulalfongiye in kasrelos.

¹² “Fin pa mwet su wangin mwata enenu in nim ke cup in kaiyuk, ya kowos nunku mu kowos ac tia wi sun kaiyuk? Mo, kowos enenu na in nim ke cup sac! ¹³ Nga sifacna fulahk lah siti Bozrah ac fah ekla sie acn sikiyukla ac mwet uh ac tuninfong ke liyeya. Elos ac fah sufan, ac orekmakin inen acn we oana kas in selnga. Inkul atulani nukewa ac fah oan srualana nwe tok. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹⁴ Na nga fahk, “Edom, nga eis sie kas sin LEUM GOD me. El supwama sie mwet in sulkakin nu sin mutunfacl uh tuh elos in orani un mwet mweun lalos ac akola in mweuni kom. ¹⁵ LEUM GOD El ac oru kom in munas inmasrlon mutunfacl uh, ac elos fah pilesrekom. ¹⁶ Inse fulat lom uh kiapwekomla, ac kom nunku mu mutunfacl saya elos sangeng sum. Kom muta fin fulu uh, yen fulat fin mangon eol uh; tusruktu kom nwe muta yen fulat oana eagle uh, LEUM GOD El ac srukkomi nwe ten. LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

¹⁷ LEUM GOD El fahk, “Lupan musalla ma ac sikyak in acn Edom ac fah arulana upa, oru elos nukewa su fahsryak we ac fah lut ac tuninfongla. ¹⁸ Ma ac sikyak nu ke acn Edom inge, pa pacna tuh sikyak nu ke acn Sodom ac Gomorrah ke tuh

kunausyukla acn we, wi inkul nukewa ma oan raunela. Wangin mwet ac sifilpa muta we. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge. ¹⁹ Oana ke soko lion ac sasma liki insak matol sisen Infahl Jordan yak nu ke inima folfol insroa, nga fah tuku ac oru mwet Edom in sa kaing liki facl selos. Na mwet kol se nga sulela uh ac fah leumi facl sac. Su ku in lumweyuk nu sik? Su pulaik in kisrungyu? Ma ya mwet leum se ac lainyu? ²⁰ Ouinge, porongo oakwuk ma nga oru in lain mwet Edom, ac ma nga akoo in oru nu sin mwet in siti Teman. Finne tulik natulos, ac amala som, ac mwet nukewa ac fah tuninfongla. ²¹ Pacl se Edom ac putatla uh, kusa uh ac arulana yohk, pwanang faclu nufon kusrusryak, ac pusren tuninfong lun mwet uh ac fah lohngyuk oe yen loessula, sun Meoa Srusra. ²² Mwet lokoalok ac fah mweuni Bozrah oana sie eagle asroelik paol ac pwesroulme. Ke len sac, mwet mweun lun Edom ac fah sangeng oana sie mutan ac isus.”

Nununku Lun LEUM GOD Ke Acn Damascus

²³ Pa inge ma LEUM GOD El fahk ke acn Damascus: “Mwet in siti Hamath ac Arpad elos fosrnga ac sensen mweyen elos lohng pweng koluk. Mwe sensen afnulosi oana pulkulak lun noa meoa, ac elos tia ku in mongla. ²⁴ Mwet Damascus elos munaslana, ac elos nukewa kaing. Elos fosrnga ac sensen ac keok, oana sie mutan in pacl in isus. ²⁵ Siti se ma tuh pwengpeng ac engan meet, inge wanginla mwet muta we. ²⁶ Ke len sac, mwet fusr lal ac fah anwuki inkanek lun

siti uh, ac mwet mweun lal nukewa sikiyukla.
²⁷ Nga fah esukak pot lun Damascus, ac nga fah furreak inkul fulat sel Tokosra Benadad. Nga, LEUM GOD Kulana, pa fahk ma inge.”

Nununkeyuk Sruf Kedar Ac Siti Lun Hazor

²⁸ Pa inge ma LEUM GOD El fahk ke sruf Kedar ac facl ma karinginyuk sin acn Hazor, su tuh kutangyukla sel Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia: “Mweuni mwet Kedar, ac sukela sruf se ingan su muta in acn kutulap! ²⁹ Sruokya lohm nuknuk selos ac un kosro natulos, mwe lisrlisr ke lohm nuknuk selos ac ma nukewa in lohm selos. Eisla camel natulos ac fahk nu sin mwet uh, ‘Kowos rauniyukla ke mwe aksangeng!’

³⁰ “Mwet Hazor, nga LEUM GOD, sensenkakin kowos tuh kowos in kaingla nu yen loessula ac wikla. Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia el orek pwapa in lain kowos, ac pa inge ma el fahk, ³¹ ‘Tuyak, som mweuni mwet ingo su muta in misla ac wangin fosrnga lalos! Acn selos wangin mutunpot, wangin pac polosak in sang kaliya, ac wangin facl apkuran nu yorolos.

³² “Eisla camel ac cow nukewa natulos! Mwet ingan su kalla insifalos fototo, nga fah luselosla nu yen nukewa. Nga fah oru tuh ongoiya in tuku nu faclos yen nukewa me. ³³ Acn Hazor ac fah sie acn mwesis nwe tok, sie acn ma kosro inima mukena muta we. Wangin mwet ac sifilpa muta we. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Nununku Lun LEUM GOD Fin Acn Elam

34 Tia paht tukun Zedekiah el tokosrala lun Judah, LEUM GOD Kulana El kaskas nu sik ke acn Elam. 35 El fahk, “Nga fah uniya mwet pistr nukewa su oru Elam arulana ku. 36 Nga fah oru eng uh in tuhyak lain Elam liki acn nukewa, ac nga fah akfahsryelik mwet lal nu yen nukewa, nwe ke wangin sie mutunfacl ma elos tia kaingelik nu we. 37 Nga fah oru mwet Elam elos in sangeng sin mwet lokoalok lalos, su lungse onelosi. In kasrkusrak lulap luk, nga fah kunausla mwet Elam ac supwala un mwet mweun lainulos nwe ke nga sukelosla nufon. 38 Nga fah kunausla tokosra ac mwet kol lalos, ac nga fah tulokunak tron luk we. 39 Tusruktu tok nga fah oru mwet Elam in sifilpa kapkapak. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

50

Itukla Siti Babylon

1 Pa inge ma LEUM GOD El fahk nu sik ke siti Babylon ac mwet we:

2 “Fahkelik pweng se inge nu sin mutunfacl uh!
Sulkakinelik!

Tulokunak sie mwe akul in sulkakin pweng uh

Ac tia okanla!

Itukla tari acn Babylon!

Bel,* god lun acn we, lipikyuki,

Ma sruloala lun Babylon akmwekinyeyuk;

Ma sruloala orekla in lumahl fukulyuki!

50:1 50:1—51:64; Isa 13:1—14:23; 47:1–15 * **50:2** Bel: Bel ac Merodak, inen god sefanna lun mwet Babylon.

³ “Sie mutunfacl epang me mweuni Babylonia, ac akmwesityela. Wangin ma fin acn we. Mwet, ac ma orakrak, ac fah kaingelik liki acn we.”

Mwet Israel Ac Judah Elos Foloko

⁴ LEUM GOD El fahk, “Ke pacl sac ac tuku, kewana mwet Israel ac mwet Judah fah tung na tuku in sukyu, God lalos. ⁵ Elos ac siyuk inkanek nu Zion, na elos ac ut we. Elos ac oru sie wulela kawil yuruk, ac elos fah tiana kunausla.

⁶ “Mwet luk elos oana sheep ma mwet shepherd lalos fuhlela elos tuhlacl fineol uh. Elos foroht forma inmasrlon eol uh oana sheep ma nukanla acn selos. ⁷ Mwet nukewa su liyalos elos onelosi. Mwet lokoalok lalos fahk, ‘Elos orekma koluk lain LEUM GOD, ouinge wangin mwatshr ke ma kut oru inge. Mwet matu lalos tuh lulalfongi in LEUM GOD, ac fal na elos in inse pwaye pac nu sel.’

⁸ “Mwet Israel, kowos in kaing liki Babylonia! Som liki facl sac! Oru in kowos pa som liki acn we emeet ⁹ Nga ac purakak sie u in mutunfacl na ku in acn epang, ac oru elos in mweuni Babylonia. Elos ac fah takla mweun lainul ac kutangulla. Elos mwet mweun su pisrla oana mwet sruh kosro, ac mwe pisr natulos uh tia wi oalla liki ma elos pisrik uh. ¹⁰ Babylonia ac fah wapiyukla, ac elos su usla ma we fah usla ma nukewa elos lungse. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Musalla Babylon

¹¹ LEUM GOD El fahk, “Mwet Babylonia, kowos tuh utyak, kunausla ac pisrala ma lun mwet in mutunfacl sik. Kowos engan ac in-sewowo — kowos forfor oana soko cow mutan ma lolongya kulun wheat, ku sasa oana soko horse, ¹² tusruktu siti fulat suwos, su oana sie nina nu suwos, ac fah aklusrongtenyeyuk ac akmwekinyeyuk. Babylonia ac fah mutunfacl se ma pilasr oemeet inmasrlon mutunfacl uh. Facl suwos ac fah ekla sie acn mwesis su wangin kof we. ¹³ Ke sripen kasrkusrak luk, wangin sie mwet ac fah muta Babylun — ac fah filiyuki in oanna musalla, ac elos nukewa su fahsryak we ac fah lut ac fwefela kac.

¹⁴ “Mwet pisr, kowos takla in mweun lain Babylun ac kuhlasulak. Pusrukla kewa mwe pisr nutuwos an nu Babylun, mweyen el orekma koluk lainyu, LEUM GOD. ¹⁵ Wowoyak ke pusren kutangla, ac rauneak siti uh! Inge Babylun el srasrapo. Pot we fokfoki ac mwet uh utyak nu we ac eisla siti uh. Nga oru foloksak luk nu fin mwet Babylonia. Ouinge oru foloksak lowos nu selos, fal nu ke ma elos oru nu sin mwet saya uh. ¹⁶ Mwetsac nukewa fin acn Babylonia ac fah sangeng sin un mwet mweun ma mweuni acn we, ac elos fah folokla nu yen selos. Nimet lela in oasr pacl in yukwiya ku kosrani in facl sac.”

Mwet Israel Ac Judah Elos Foloko

¹⁷ LEUM GOD El fahk, “Mwet Israel elos oana sheep ma lion uh ukwauk ac akfahsryelik. Elos tuh mweuniyuk meet sin Tokosra Fulat lun Assyria, na toko Tokosra Nebuchadnezzar lun

Babylonia el wela srelos. ¹⁸ Ke sripen ma inge, nga LEUM GOD Kulana, God lun Israel, fah kael Tokosra Nebuchadnezzar ac facl sel, oana ke nga tuh kalyael Tokosra Fulat lun Assyria. ¹⁹ Nga fah folokonak mwet Israel nu facl selos. Elos ac fah kang mongo ma kap Fineol Carmel ac in acn Bashan, ac elos fah kang ma nukewa elos lungse ke fokin acn Ephraim ac Gilead. ²⁰ Ke pacl sacn, wangin ma koluk fah koneyukyak in Israel, ac wangin ma sutuu fah koneyukyak in Judah, mweyen nga ac nunak munas nu sin mwet pu su nga lela in painmoulla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

LEUM GOD El Nununku Babylonia

²¹ LEUM GOD El fahk, “Mweuni mwet Merathaim ac mwet Pekod. Onelosla ac kunau-selosla. Oru ma nukewa nga sapkin nu suwos. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge. ²² Kusen mweun lohngyuk in facl sac, ac oasr mwe ongoiya lulap. ²³ Babylonia el oana sie hammer su tuktukya faclu nufon, ac inge hammer sac arulana musalla. Mutunfacl nukewa elos lut ke ma sikyak nu ke facl sac. ²⁴ Babylonia, kom tuh mweun lainyu, ac inge kom sremla ke sruhf se ma nga oakaya in srifusrkomi, kom finne tia etu lah kom sremla kac. ²⁵ Nga ikasla acn kufwen mwe mweun luk oan we, ac in kasrkusrak luk, nga tella nu saya mweyen oasr ma nga, LEUM GOD Fulat lana ac Kulana, akoo in oru Babylonia. ²⁶ Kowos in tuku liki yen loessula ac mweuni Babylonia, ac fukulya acn in filma yen wheat lal uh oan we! Yolsani ma wap in oana yol in wheat! Kunausla facl sac, ac nimet likiya kutena ma

in oan we! ²⁷ Uniya mwet mweun lal nukewa! Pakelosi! We nu sin mwet Babylonia! Pa inge pacl in kalya nu selos!” (

²⁸ Mwet ma kaingla liki Babylonia in suk moul lalos elos tuku nu Jerusalem ac srumun luman foloksak lun LEUM GOD lasr ke ma mwet Babylonia elos tuh oru nu ke Tempul lal.)

²⁹ “Solama mwet pisr nukewa in mweuni Babylon. Supwalik mwet nukewa ma etu orek-makinyen mwe pisr ac sukan pisr. Kulasak siti uh ac nikmet lela kutena mwet in kaingla. Folokonang nu sel ma nukewa ma el tuh orala, ac oru nu sel oana el tuh oru nu sin mwet, mweyen el orek inse fulat lainyu, Nga Su Mutallana lun Israel. ³⁰ Ke ma inge mwet fusr lal ac fah anwuki ke inkanek in siti uh, ac mwet mweun lal nukewa fah anwukla in len sac. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

³¹ “Mwet Babylonia, yoklana filang lowos. Ke ma inge nga, LEUM GOD Fulat lana ac Kulana, lain kowos! Pacl fal luk in kalyei kowos.

³² Mutunfacl filang suwos fah tukulkul ac ikori, ac wangin mwet ac kasru in tulokinkowosyak. Nga ac fah esukak siti suwos in firiryak, ac ma nukewa we ac fah musalla.”

³³ LEUM GOD Kulana El fahk, “Elos nukewa su akkeokye mwet Israel ac mwet Judah elos liksreni taranulos ac tia fuhlelosla in som.

³⁴ Tusruktu El su ac molelosla El arulana ku — Inel pa LEUM GOD Kulana. El ac tuyak kaclos in loangelos. El fah ase misla nu faclu, a mwe ongoiya nu sin mwet Babylonia.”

- 35 LEUM GOD El fahk,
 “Mwet Babylonia in misa!
 Mwet nukewa we in misa —
 Mwet leum lalos oayapa mwet lalmwetmet
 lalos.
- 36 Mwet palu kikiap lalos in misa —
 Elos arulana lalfon!
 Mwet mweun lalos in misa —
 Elos arulana tuninfongla!
- 37 Kunausla horse ac chariot nutin mwet we!
 Mwet ke mutunfaci saya ma kasrelos in mweun,
 in wi pac misa —
 Elos munas oana mutan!
 Kunausla ac wapi
 Ma saok lalos.
- 38 Use sie paci tuhka nu faci selos
 Ac oru infaci nukewa we in mihnla.
 Babylonia el sie acn pusla ma sruloala we,
 Ma aksangengye ac akwelyela mwet uh.
- 39 “Ke ma inge Babylun ac fah acn in muta lun
 kosro lemnak ma muta yen mwesis, oayapa won
 ma tia nasnas. Ac fah wangin mwet sifil muta we
 nwe tok. 40 Ma ac sikyak nu sin Babylun inge, pa
 pacna tuh sikyak nu sin Sodom ac Gomorrah ke
 nga tuh kunausla acn we, wi inkul nukewa ma
 oan raunela. Wangin mwet ac sifilpa muta we.
 Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.
- 41 “Oasr mwet ac fah tuku liki sie faci epang,
 Sie mutunfaci kulana yen loessula;
 Tokosra puspis akola in mweun.
- 42 Elos srukak tari mwe pisr ac cutlass natulos;

Elos mwet na sulallal ac wangin pakomuta
lalos.
Ke elos kasrusr tuku fin horse natulos,
Pusren nien horse uh oana ngirngir lun
meoa uh.

Elos akola in mweuni Babylonia.

⁴³ Tokosra Babylonia el lohng ke pweng uh
Na paol munasla ac el kofla mokle.
El fosrngalana ac pulakin ngal,
Oana sie mutan akola in isus.

⁴⁴ “Oana ke soko lion ac sasma liki insak
matol sisen Infahl Jordan yak nu ke inima folfol
insroa, nga fah tuku ac oru mwet Babylonia in sa
kaing liki facl selos. Na mwet kol se nga sulela uh
ac fah leumi facl sac. Su ku in lumweyuk nu sik?
Su pulaik in kistrungyu? Ma ya mwet leum se ac
lainyu? ⁴⁵ Ke ma inge, porongo ma nga lumahla
in oru lain siti Babylon, ac ma nga akoo in oru nu
sin mwet we. Finne tulik natulos ac fah amala,
ac mwet nukewa ac fah arulana tuninfongla.

⁴⁶ Pacl se Babylon ac putatla uh, kusa uh ac
arulana yohk pwanang faclu nufon kusrusryak,
ac pusren tung in tuninfongla lun mwet uh ac
fah lohngyuk oe ke mutunfacl loessula.”

51

LEUM GOD El Sifilpa Nununku Babylonia

¹ LEUM GOD El fahk, “Nga ac oru sie eng upa
in tuhyak ac kunausla acn Babylonia ac mwet
we. ² Nga ac supwala mwetsac in kunausla acn
Babylonia, oana ke eng uh okla kulun wheat
uh. Ke len in ongoiya sac, un mwet mweun
ac tuku yen nukewa me, ac usla koanon acn

we. ³ Nikmet sang pacl lun mwet mweun Babylonia in pisrik mwe pisr natulos, ku in nokomang nuknuk in mweun lalos. Sukela mwet mweun nukewa we — mwet fusr ac mwet matu! ⁴ Elos ac fah kineta ac misa ke inkanek in siti selos. ⁵ Oasr mwatan mwet Israel ac Judah ke elos nukewa tuh orekma koluk lainyu, Nga Su Mutallana lun Israel. Ne ouinge, nga LEUM GOD Kulana tiana som lukelos. ⁶ Kaingla liki Babylonia! Kaing tuh kowos in mou. Nimet oru kowos in misa ke sripen ma koluk lun mwet Babylonia, mweyen nga fah oru foloksak luk inge, ac kalyaelos fal nu ke orekma koluk lalos. ⁷ Babylonia el tuh oana sie cup gold inpouk, ac oru tuh faclu nufon sruhila. Mutunfacl pus numla wain nimal ac wella. ⁸ Acn Babylonia sa na ikori ac kunausyukla! Kowos in tung kacl, ac suk ono in unwela kinet kacl. Sahrp el ac ku in kwela! ⁹ Mwetsac su muta we elos fahk, ‘Kut tuh srike in kasru acn Babylonia, tusruktu arulana pahtlac. Tari kut folokla nu yen sesr. God El kalyei Babylonia ke ku lal nufon, ac sukela acn we.’

¹⁰ LEUM GOD El fahk, “Mwet luk elos wowoyak ac fahk, ‘LEUM GOD El fahkak lah kut pa suwohs uh. Lela kut in som ac fahk nu sin mwet Jerusalem ma LEUM GOD lasr El orala!’”

¹¹ LEUM GOD El purakak tokosra lun Media, mweyen El nunku Elan kunaus acn Babylonia. Paingan ma El ac oru in folokin musalla lun Tempul lal.

Mwet kol lun un mwet mweun uh sapkin,
 “Kowos tamla mwe pisr nutuwos an! Akola mwe
 loang lowos! ¹² Kolak sie flag in akkalemye lah
 pacl in mweuni pot Babylon. Akpusyela mwet
 san! Oakiya kais sie u nu yen elos ac karingin.
 Supwala mwet in wikwik soano mwet lokoalok.

LEUM GOD El orala ma El fahk mu El ac oru
 nu sin mwet Babylonia. ¹³ Pukanten infacl ac
 mwe kasrup in facl sac, tusruktu sun pacl in
 safla lal. Moul lun Babylonia ac wutiyukla na
 pwaye. ¹⁴ LEUM GOD Kulana El fulahk ke moul
 lal sifacna mu El fah use mwet puspis in mweuni
 acn Babylonia oana sie u in locust, ac elos fah
 sasa ke kutangla lalos.

Soko On In Kaksakin God

- ¹⁵ LEUM GOD El orala faclu ke ku lal;
 El oakiya faclu ke lalmwetmet lal,
 Ac El asroelik kusrao ke etu lal.
- ¹⁶ Ke sap lal, kof lucng liki yen engyeng uh*
 ngirngir;
 El orama pukunyeng uh liki saflaiyen faclu.
 El oru sarom in sarmelik in af uh
 Ac supwama eng uh liki nien filma lal.
- ¹⁷ Ke mwet uh liye ma inge, elos akilen lupan
 lalfon ac nikin lalos sifacna.
 Elos su oru ma sruloala elos mwekinla,
 Mweyen god ma elos orala uh tia pwaye ac
 wangin moul la.
- ¹⁸ Elos ma lusrongten ac fal in pilesreyuk.
 Elos ac fah kunausyukla pacl se LEUM GOD
 El tuku in nununkalos.

51:13 Fwack 17:1 * **51:16** kof lucng liki yen engyeng uh: liye
 Gen 1:6–8.

19 God lal Jacob El tia oana ma inge.
 El pa orala ma nukewa,
 Ac El sulela mwet Israel elos in mwet lal.
 Inel pa LEUM GOD Kulana.

Hammer Nutin LEUM GOD

20 LEUM GOD El fahk,
 “Babylonia, kom hammer nutik, kufwen mwe
 mweun nutik.
 Nga orekmakin kom in tuktukya mutunfacl ac
 tokosrai.
 21 Keim nga kunausla horse ac mwet kasrusr
 fac,
 Nga kunausla chariot ac mwet kasrusr fac.
 22 Keim nga uniya mukul ac mutan,
 Nga akmuseya mwet matu ac mwet fusr,
 Nga uniya tulik mukul ac tulik mutan.
 23 Keim nga onela mwet shepherd ac un
 kosro natulos,
 Nga onela pac mwet ima ac ox natulos.
 Keim nga tuktukya mwet kol fulat ac mwet
 pwapa fulat.”

Kaiyuk Nu Sin Babylonia

24 LEUM GOD El fahk, “Kowos fah liye ke nga
 ac oru foloksak nu sin Babylonia[†] ac mwet we ke
 orekma koluk nukewa elos oru nu sin Jerusalem.
 25 Babylonia, kom oana soko fineol ma kunausla
 faclu nufon, tusruktu nga, LEUM GOD, lain
 kom. Nga fah sruokkomi, aktupasrpsaryekomla,
 ac filikomla in oan apatla. 26 Wangin eot ke
 mahnum sum fah sifil orekmakinyuk nu ke musa

† 51:24 Babylonia: pa inge ine sasu ke acn Chaldea.

lohm. Kom ac fah oana sie acn mwesis nwe tok. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.

²⁷ “Kolak sie mwe akul ac ukya mwe ukuk tuh mutunfacl uh in lohng lah pacl in mweun! Akoela mutunfacl uh in mweun lain Babylonia! Pangoneni tokosrai lun Ararat, Minni, ac Ashkenaz elos in sroang wi mweun. Srisrngia sie mwet fulat in kol mweun an. Use horse uh in pukanten oana un locust. ²⁸ Akola mutunfaclu in mweun lain Babylonia. Sapla nu sin tokosra lun acn Media, wi mwet kol ac mwet fulat lalos, ac un mwet mweun lun facl nukewa elos leumi. ²⁹ Faclu kusrusr ac rarrar mweyen LEUM GOD El akfahsrye pwapa lal in oru Babylonia in sie acn mwesisla, yen wangin mwet fah muta we. ³⁰ Mwet mweun watwen lun acn Babylonia elos tia illa in mweun, a elos mutana in pot ku lalos. Wanginla pulaik lalos ac elos sangeng oana mutan uh. Mwet lokoalok elos fukulya mutunpot lun siti uh ac furreak lohm we. ³¹ Mwet utuk kas uh kasrusr atutafi ke pweng nu sin tokosra lun Babylonia, lah acn nukewa ke siti sel uh musalsalu. ³² Mwet lokoalok elos sruokya acn in tupalla infacl uh, ac esukak pot ku nukewa lun acn we. Mwet mweun lun Babylonia elos arulana tuninfongla. ³³ Ac tia paht mwet lokoalok lalos fah pakelosi ac fotongolosi oana wheat ke acn in kulkul wheat. Nga, LEUM GOD Kulana, God lun Israel, pa fahk ma inge.”

³⁴ Tokosra lun Babylonia el sipsipikya Jerusalem
Ac kangla.

El okoala koanon siti sac oana sufa soko;

El okomla acn we oana soko kosro lulap
sulallal.
El kangla ma el lungse kac
Ac filakunla ma ngia.
³⁵ Lela mwet Zion uh in fahk,
“Mwatan orekma sulallal ma tuh orek nu
sesr
In oan fin Babylonia!”
Lela mwet Jerusalem in fahk,
“Mwatan mwe keok nukewa ma orek nu sesr
In oan fin Babylonia!”

LEUM GOD El Fah Kasru Israel

³⁶ Na LEUM GOD El fahk nu sin mwet
Jerusalem, “Nga fah aol kowos in kwafe keiwos,
ac orek foloksak nu sin mwet lokoalok lowos
ke ma elos tuh oru nu suwos. Nga fah oru in
wanginla kof in acn Babylonia, ac infacl nukewa
we in mihnla. ³⁷ Facl sac fah ekla sie yol in
kutkut, yen kosro lemnak mukena muta we.
Wangin mwet ac fah muta we, ac mwet nukewa
su liye facl sac ac fah fwefela ac arulana sangeng.
³⁸ Mwet Babylonia nukewa ngutngut oana lion,
ac kou oana lion fusr. ³⁹ Ya elos kainmongo?
Nga fah akoo sie kufwa nu selos ac oru elos in
sruhila ac engan. Na elos ac motulla ac fah tia
sifil ngutalik. ⁴⁰ Nga fah usalosla in anwuki, oana
sheep fusr, nani, ac sheep mukul. Nga, LEUM
GOD, pa fahk ma inge.”

Ma Ac Sikyak Nu Sin Babylon

⁴¹ LEUM GOD El fahk ke acn Babylon:† “Siti se
ma faclu nufon tuh kaksakin, inge kutangyukla,

† **51:41** Babylon: acn se inge tuh pangpang pac Sheshach.

ac ekla sie acn arulana mwe aksangeng nu sin mutunfaclu in liye. ⁴² Noa ngirngir meoa uh toki nu fin Babylon ac afunla. ⁴³ Inkul ma apkuran nu we sikiyukla acn mwesista, yen wangin mwet muta we ku forfor we. ⁴⁴ Nga fah kael Bel, § god lun Babylonia, ac eisla liki inwalul ma nukewa ma el ukumya. Mutunfacl uh ac fah tia sifilpa alu nu sel.

“Pot lun acn Babylon mokukla. ⁴⁵ Mwet Israel, kaing liki acn ingan! Kaing tuh kowos in moulla liki kasrkusrak lulap luk. ⁴⁶ Nimet fuhleak finsrak lowos ku sangeng ke sramsram lusrongten kowos lohng. Yac nukewa oasr sram-sram lusrongten ac fwackelik, ke mwet sulallal in facl suwos, ac ke sie tokosra lain sie pac tokosra. ⁴⁷ Ke ma inge pacl se ac fah tuku ke nga ac oru ma nga akoo in oru nu ke ma sruloala lun Babylonia. Mutunfacl sac nufon ac fah akmwekinyeyuk, ac mwet we nukewa ac fah anwuki. ⁴⁸ Ma nukewa fin faclu ac yen engyeng uh fah sasa ke engan pacl se Babylonia putatyang nu inpoun mwet su tuku epang me in kunausulla. ⁴⁹ Acn Babylonia ac fah ikori mweyen el uniya mwet puspis fin faclu, ac oayapa uniya mwet puspis sin mwet Israel. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Kas Sin God Nu Sin Mwet Israel In Babylonia

⁵⁰ LEUM GOD El fahk nu sin mwet lal in acn Babylonia: “Kowos su kaingla liki misa, kowos som! Nimet soano! Kowos finne muta loesla liki acn suwos, nunku keik, LEUM GOD lowos, ac esam acn Jerusalem. ⁵¹ Kowos fahk mu, ‘Kut

§ **51:44** Bel: liye Jer 50:2. **51:48** Fwack 18:20 **51:49** Fwack 18:24

mwekinla ac tonongla, ac pula mu wangin ma kut ku in oru, mweyen mwet in mutunfacl saya elos utyak ac aktaekyela acn mutal in Tempul.⁵² Ke ma inge, nga fahk mu oasr pacl se ac tuku ke nga ac oru ma nga akoo in oru nu ke ma sruloala lun Babylonia, ac mwet kinet uh ac sasao yen nukewa fin facl sac. ⁵³ Babylun finne ku in fanyak nu yen engyeng uh ac musai sie pot ku we, nga ac nuna supwala mwet in kunausla. Nga, LEUM GOD, pa fahk ma inge.”

Kutu Pac Ma Kunausyukla In Babylun

- ⁵⁴ Na LEUM GOD El fahk,
 “Lohng pusren tung in Babylun,
 Pusren mwemelil ke sripen sikiyukla facl sac.
- ⁵⁵ Inge nga kunausla acn Babylun
 Ac oru in wanginla pusracl.
 Fwilin mwet mweun uh sasak nu we oana fwilin noa.
 Elos sasa ke elos mweuni acn we.
- ⁵⁶ Elos tuku in kunausla Babylun.
 Mwet mweun we sruoh,
 Ac mwe pisr natulos kotkot uh.
 Nga sie God su kai mwet su orekma koluk,
 Ac nga fah folokin nu sin Babylun fal nu ke ma el orala.
- ⁵⁷ Nga fah oru mwet fulat we in sruhila —
 Mwet lalmwetmet, mwet kol, ac mwet mweun.
 Elos ac motulla ac tia sifil ngutalik.
 Nga, tokosra, pa fahk ma inge.
 Nga LEUM GOD Kulana.
- ⁵⁸ Pot sralap lun Babylun ac fah rakinyuki nu infohk uh,

Ac mutunpot fulat we isisyak.
 Kemkatu lun mutunfacl puspis wangin sripa;
 Orekma upa lalos firiryak.
 Nga, LEUM GOD Kulana, pa fahk ma inge.”

*Mwe Fahkak Lal Jeremiah Supweyukla Nu
 Babylonia*

⁵⁹ Seraiah, mwet tutaf lal Tokosra Zedekiah, el wen natul Neriah ac nutin natul Mahseiah. In yac se akakosr ma Zedekiah el tokosra lun Judah, Seraiah el tuh welul som nu Babylonia, ac nga tuh sapkin ma elan oru. ⁶⁰ Nga simusla in book se ma nukewa ma ac sikyak ke ac kunanula acn Babylonia, oayapa mwe fahkak puspis saya ke acn we. ⁶¹ Nga fahk nu sel Seraiah, “Pacl se kom ac sun acn Babylon, aklohya riti ma nukewa simla in book se inge mwet uh in lohng. ⁶² Toko kom pre ac fahk, ‘LEUM GOD, kom fahk mu kom ac kunausla acn se inge tuh in wangin kutena ma moul muta fac, tia mwet ku ma orakrak, a ac fah oana sie acn mwesis nwe tok.’ ⁶³ Seraiah, kom fin riti book se inge nu sin mwet uh nwe safla, na kom kapriya nu ke sie eot an, ac sista nu Infacl Euphrates, ⁶⁴ ac fahk, ‘Pa inge ma ac sikyak nu sin Babylonia — el ac tili ac tia sifil otyak ke sripen kunausten lulap su LEUM GOD El ac oru nu sin acn we.”’

Kas lal Jeremiah safla inse.

52

*Musalla Lun Jerusalem
 (Luo Tokosra 24:18—25:7)*

¹ Zedekiah el yac longoul sie matwal ke el tokosrala lun Judah, ac el leum in acn Jerusalem yac singoul sie. Inen nina kial pa Hamutal, acn natul Jeremiah se su muta in siti Libnah.

² Tokosra Zedekiah el orekma koluk lain LEUM GOD, oapana Tokosra Jehoiakim. ³ LEUM GOD El mutawauk in arulana kasrkusrak sin mwet Jerusalem ac Judah, oru El siselosla liki ye mutal.

Zedekiah el tuyak lainul Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, ⁴ ke ma inge Nebuchadnezzar el tuku wi un mwet mweun lal nukewa ac mweuni Jerusalem ke len aksingoul in malem aksingoul ke yac akeu ma Zedekiah el tokosra. Elos tulokunak iwen aktuktuk selos likin siti uh, musaela acn in fan rauneak acn we, ⁵ ac kuhlusya siti uh nwe ke yac aksingoul sie lal Zedekiah. ⁶ Ke len akeu in malem akakosr ke yac sacna, ke sracl uh arulana upa ac wanginla mongo nun mwet uh, ⁷ mwet Babylonia elos fukulya pot uh. Elos ne kuhlusya siti sac, a mwet mweun nukewa in siti uh kaingla in fong sac. Elos ut yen ima lun tokosra oan we, ac sasla ke mutunpot se inmasrlon pot luo ah, na elos kaingla ut layen nu ke Infahlfal Jordan.

⁸ Tusruktu mwet mweun lun Babylonia ukwal Tokosra Zedekiah, sruokilya yen tupasrpsar apkuran nu Jericho, ac mwet mweun lal nukewa kaingla lukel. ⁹ Utukla Tokosra Zedekiah nu yorol Tokosra Nebuchadnezzar, su tuh muta in siti Riblah in acn Hamath, na Nebuchadnezzar el wotela ma ac orek nu sel we. ¹⁰ In acn Riblah el uniya kewa wen natul Zedekiah ye mutal, ac el oayapa sap in anwuki mwet leum lun Judah.

¹¹ Tukun ma inge, el sap tipulyukla atronmutal Zedekiah, ac kapiri el ke sein, ac utukla el nu Babylon. Zedekiah el mutana in presin in acn Babylon nwe ke el misa.

Musalla Lun Tempul
(*Luo Tokosra 25:8–17*)

¹² Ke len aksingoul in malem aklimekosr ke yac aksingoul eu lal Tokosra Nebuchadnezzar lun Babylonia, Nebuzaradan su mwet kasru fulat lal tokosra ac mwet sap lun un mwet mweun, el utyak nu Jerusalem. ¹³ El esukak Tempul, inkul fulat sin tokosra, ac lohmi sin mwet leum nukewa in Jerusalem, ¹⁴ ac mwet mweun lal fukulya pot in siti sac. ¹⁵ Na Nebuzaradan el usla nu Babylonia mwet ma lula in siti sac, wi elos su usrnguk ke orekma, ac elos su sifacna kaingla nu yurin mwet Babylonia. ¹⁶ Tusruktu el filiya kutu sin mwet su arulana sukasrup in mutana in acn Judah, ac el sang elos in orekma ke nien grape ac acn in ima saya.

¹⁷ Mwet Babylonia elos kunausla sru bronze, ac mwe wiwa ma oan in Tempul, weang tacng bronze lulap sac, na elos usla bronze inge nukewa nu Babylon. ¹⁸ Elos usla pac saful, ac mwe neinyuk apat ma orekmakinyuk nu ke aknasnasye loang in kisa, mwe kosrkosr wik, pol ma orekmakinyuk in nein srah ke ma kisakinyuk, pol in akok mwe keng, ac ma bronze nukewa saya ma orekmakinyuk in Tempul. ¹⁹ Elos usla ma nukewa ma orekla ke gold ac

silver: pol srisrik, pan in utuk mulut firir, pol in nein srah ke mwe kisa, mwe neinyuk apat, sukan lam, pol in akok mwe keng, ac pol nu ke okwok wain in kisa. ²⁰ Ma orekla ke bronze, ma Tokosra Solomon el orala lun Tempul — sru lukwa, mwe wiwa, tacng lulap sac wi cow mukul bronze singoul lukwa loangeya — ma inge arulana toasr ac tia ku in pauniyuki. ²¹ Sru lukwa uh oana sie lumah — fit longoul itkosr fulata ac fit singoul oalkosr raunyak, kewana oalal, ac matoltoliyen bronze kac inch tolu. ²² Sifen sru inge fit itkosr tafu ke kais soko, orekla mwe yun kac in luman sein ac pomegranate — ma inge nukewa orekla ke bronze. ²³ Ke acn yunla inge fin kais soko sru, oasr pomegranate siofok nufon, ac ma eungoul onkosr ke ma inge pa ku in liyeyuk tenyak.

*Mwet Judah Utukla Nu Babylonia
(Luo Tokosra 25:18–21, 27–30)*

²⁴ Sayen ma inge, Nebuzaradan, mwet kol fulat lun mwet mweun, el usalla pac Seraiah mwet Tol Fulat, Zephaniah mwet tol akluo yal, ac mwet fulat tolu saya lun Tempul nu in sruoh. ²⁵ El usla pac liki siti uh leum se su mwet sap lun un mwet mweun, itkosr sin mwet kasru nu sel tokosra sifacna su tuh srakna oasr in siti uh, mwet kasru lal mwet kol fulat su karingin ma simla lun mwet mweun, ac mwet yohk sripa onngoul saya. ²⁶ Nebuzaradan el usalosla nu yorol tokosra lun Babylonia, nu in siti Riblah ²⁷ in acn Hamath. Na tokosra el sap in sringsring elos ac anwuki.

Ouinge mwet Judah utukla liki facl selos nu in sruoh. ²⁸ Pa inge ma simla ke mwet ma Nebuchadnezzar el usla nu in sruoh: ke yac akitkosr lal in tokosra, el usla mwet tolu tausin longoul tolu; ²⁹ in yac aksingoul oalkosr lal, el usla mwet oalfoko tolongoul luo liki acn Jerusalem; ³⁰ ac in yac aklongoul tolu lal, Nebuzaradan el usla mwet itfoko angngaul limekosr. Pisen mwet nukewa ma utukla nu in sruoh pa tausin akosr onfoko.

³¹ In yac se ma Evilmerodach el tokosrala lun Babylonia, el akkalemye kulang lal nu sel Tokosra Jehoiachin lun Judah ac tulalla liki kapid. Ma se inge sikyak ke len aklongoul limekosr ke malem aksingoul luo in yac aktolngoul itkosr tukun utukla Jehoiachin nu in sruoh. ³² Evilmerodach el oru wo nu sel, ac akfulatyal liki tokosra nukewa saya su welul sruoh in Babylonia. ³³ Ouinge filfilla nu sel Jehoiachin elan ku in ayaolla liki nuknuk in kapid lal, ac welul tokosra mongo ke tepu lal ke lusenna mou lal. ³⁴ Ke kais sie len, ac itukyang nu sel lupan mwe kasru ma fal nu ke enenu lal, nwe ke na el misa.

clxxv

BIBLE MUTAL
The Holy Bible in the Kosraean language of the
Federated States of Micronesia

Public Domain

Language: Kosrae (Kosraean)

Translation by: Elizabeth Baldwin

This work is in the Public Domain because the copyright has expired.

2020-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 30 Nov 2021

99b9ee8b-e11a-50e3-9551-ad142716d37a